

Hannupekka Kinnunen

TWO KINGS.

Martin Luther Kingin postuumi julkisuuskuva ja siihen liittyneet kiistat
New York Timesin ja The Washington Postin sivuilla vuosina 1970-1986.

Pro Gradu -tutkielma
Historian ja etnologian laitos
Jyväskylän yliopisto
31.3.2014

“Image of King seems to focus almost entirely on Martin Luther King the dreamer, and not on Martin King the antiwar activist, not on Martin King the challenger of the economic order, not on Martin King the opponent of apartheid, not on the complete Martin Luther King”

- Julian Bond (1986)

“Congress voted Martin's 'I have a Dream' speech. They didn't vote for his anti-Vietnam speech, or his challenge to Lyndon Johnson about ending poverty.”

- Andrew Young (1986)

“The prophetic voice that touched the conscience of America.”

- Ronald Reagan (1986)

“It's a little unwise of Jesse Jackson to try to become the referee of who can and cannot share in that dream...no one can claim Dr. King. He transcends all of us”.

- Newt Gingrich (1986)

TIIVISTELMÄ

Martin Luther Kingin postuumi julkisuuskuva ja siihen liittyneet kiistat New York Timesin ja The Washington Postin sivuilla vuosina 1970-1986.

Työni tavoitteena oli tarkastella Martin Luther Kingin postuumia julkisuuskuvaa New York Timesin ja The Washington Postin sivuilla käydyn julkisen keskustelun perusteella. Tutkielmassa selvitän kuinka eri ihmiset Martin Luther Kingin näkivät, millaisena King kuvailtiin ja vaikuttiko kuvauksiin henkilöiden taustat?

King saattoi tarkoittaa eri ihmisille eri asioita, riippuen henkilön taustasta. Esimerkiksi republikaaneille King oli monesti kansakunnan moraalinen ääni, kun taas kansalaisoikeusaktiivit halusivat Kingiä kuvailtavan pikemminkin tummaihoisten oikeuksien puolustajana, sekä radikaalina yhteiskunnan epäkohtien vastustajana.

Lisäksi Martin Luther Kingin julkisuuskuvassa korostuivat tietyt Kingin toiminnan ja elämän aspektit, kuten kansalaisoikeusliikkeen johtajuus, nobel-palkinnon voittaminen, I have a dream -puhe. Kingin toiminta kansalaisoikeusliikkeen johdossa oli merkittävässä roolissa julkisuuskuvassa. Toiminnasta nostetut esimerkit pyörivät pitkälti samojen kampanjoiden ympärillä. Suosituimmat esimerkit olivat Montgomeryn, Birminghamin ja Selman kampanjat.

Martin Luther King oli ihmisille myös esikuva, joka korostui esimerkiksi ohjeissa miten Martin Luther Kingiä tulisi "oikeaoppisesti muistaa ja kunnioittaa". Kunnioituksen tuli olla aktiivista toimintaa ja Kingin arvoja sekä tavoitteita, kunnioittavaa.

Martin Luther Kingin julkisuuskuva oli etenkin kansalaisoikeusaktiivien mielestä liian yksipuolinen ja siitä puuttui olennaisia seikkoja. Heidän mielestään King kuvattiin usein pehmeänä ja vaarattomana unelmoijana, eikä niinkään radikaalina aktivistina. Osa aktivisteista suhtautui Kingiin hyvin omistavasti, kritisoiden kaikkia eriäviä näkemyksiä Kingistä. Julkisuuskuvaan pyrittiin näin ollen aktiivisesti vaikuttamaan ja tuomaan esiin Kingin eri puolia.

SISÄLLYS

1. Johdanto.	5
1.1 Johdatus työhön ja tutkimusalueeseen.	5
1.2 Tutkimuskysymys ja työn rakenne.	6
1.3 Lähdeaineisto ja aikaisempi tutkimus.	9
1.3.1 New York Times ja The Washington Post lähdemateriaalina.	12
1.4 Lähestymistapoja Martin Luther Kingistä julkisuuskuvan tutkimiseen.	14
1.4.1 Imagologia	14
1.4.2 Julkisuuskuvan käsitteenä.	17
1.4.3 Muistin ja muistamisen merkitys julkisuuskuvassa.	20
2. Martin Luther King ja Yhdysvallat Kingin jälkeen.	22
2.1 Martin Luther King, henkilö filosofia ja toiminta.	22
2.1.1 Martin Luther King nousee kansalaisoikeusliikkeen johtoon.	22
2.1.2 Martin Luther Kingin filosofian pääpiirteitä.	24
2.1.3 Kuinka uusi asia Kingin radikalisoituminen lopulta oli?	27
2.2 Kansalaisoikeusliike Kingin jälkeen, sekä Yhdysvaltojen yhteiskunnallinen tilanne 1970- ja 1980-luvuilla.	29
3. Martin Luther Kingin julkisuuskuva New York Timesin ja The Washington Postin sivuilla.	34
3.1 Esimerkkejä New York Timesin ja The Washington Postin journalistien käyttämistä Martin Luther Kingin kuvauksista.	35
3.1.1 “Murhattu kansalaisoikeusjohtaja ja nobelisti” - Yleisiä kuvauksia Kingistä.	36
3.1.2 Kansalaisoikeuskampanjoiden rooli esimerkkeinä Martin Luther Kingin julkisuuskuvassa.	42
3.2 Esimerkkejä erilaisten ihmisten käyttämistä kuvauksista Martin Luther Kingistä.	50
3.2.1 Miten läheiset kuvailivat Martin Luther Kingiä?	50
3.2.2 Esimerkkejä kansalaisten käyttämiä kuvauksista Martin Luther Kingistä.	55
3.2.3 Lasten ja nuorten kuvauksia Martin Luther Kingistä.	59
4. Kuinka kunnioittaa Kingiä? – Martin Luther Kingin juhlinta ja kunnioitus osana julkisuuskuvaa.	61
4.1 Kuinka Martin Luther Kingin muistoa tuli kunnioittaa?	62
4.1.1 Kansalaisten käyttämiä esimerkkejä Kingin muiston kunnioittamisesta.	63
4.1.2 Esimerkkejä The Washington Postin omista näkemyksistä Kingin muiston kunnioittamisesta.	66
4.2 Martin Luther King Day muistamisen konkretiana.	68
5. Unelmoija vai aktivisti? – Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan liittyneet kiistat.	71
5.1 Eri näkemykset Kingin julkisuuskuvasta ja siihen liittyvät kiistat.	73
5.2 King' -elokuvan aiheuttama kritiikki Martin Luther Kingin julkisuuskuvassa.	80
6. Päätäntö.	90
7. Lähteet	99

1. Johdanto.

1.1 Johdatus työhön ja tutkimusalueeseen.

Martin Luther King (1929-1968) oli yksi Yhdysvaltojen merkittävimmistä henkilöistä 1900-luvulla, tullen tunnetuksi tummaihoisten kansalaisoikeustaistelun johtajana 1950- ja 1960-luvuilla. King toimi 1950-luvun lopulla perustetun SCLC -kansalaisoikeusjärjestön¹ johdossa aina kuolemaansa saakka. SCLC:n toiminta rakentui lähes täysin Martin Luther Kingin väkivallattomuuden filosofian ympärille. Kansalaisoikeustaistelun tavoitteena oli saada tummaihoisille tasavertaiset kansalaisoikeudet, sekä lakkauttaa Etelävaltioiden syrjivä segregaatiopolitiikka². Kingin ja muiden kansalaisoikeusaktiivien toiminnan ansiosta, etelävaltioiden tilanne tuli median välityksellä tutuksi koko Yhdysvalloissa. Segregaatiopolitiikka lakkautettiin *de jure* 1960-luvun alkupuolella, kun presidentti Lyndon B. Johnson allekirjoitti vuonna 1964 ‘Civil Rights Act’ -lain ja vuonna 1965 ‘Voting Rights Act’ -lain. Martin Luther King ja kansalaisoikeusliike jatkoivat toimintaansa myös kansalaisoikeuslakien jälkeen, laajentaen toimintaansa köyhyyden vastaiseksi kamppailuksi, sekä kampanjaksi tummaihoisten käytännön olejen parantamiseksi.

Martin Luther King oli jo elinaikanaan hyvin tunnettu hahmo Yhdysvalloissa ja hänen kuolemansa oli täydellinen shokki monelle, aiheuttaen mellakoita kymmenissä kaupungeissa. King on vain kasvattanut suosiotaan kuolemansa jälkeen ja hän on George Washingtonin ohella ainut yhdysvaltojen kansalainen, joka on saanut oman vapaapäivän.

Hyvä esimerkki Martin Luther Kingin merkityksen ja suosion voi havainnollistaa esimerkillä, joka on otettu vuonna 1998 valmistuneesta tutkimuksesta amerikkalaisten historiakäsityksistä. Tutkimuksessa kysyttiin vastaajilta merkittävää henkilöä näiden menneisyydestä, kyseessä sai olla joko perheenjäsen tai historiallinen henkilö. Tummaihoisista vastaajista puolet valitsi historiallisen henkilön ja näistä puolet nimesivät henkilöksi Martin Luther Kingin. King oli esimerkiksi viisi

¹ Southern Christian Leadership Conference. Korvasi Montgomeryn bussiboikotin aikana perustetun MIA (Montgomery Improvement Association) -järjestön.

² Rotuerottelupolitiikka. Tarkoitti poliittista järjestelmää etelässä, jossa valkoinen ja tummaihoisen väestö pyrittiin pitämään täysin erillään toisistaan. Järjestelmä tarkoitti käytännössä tummaihoisten huonompaa kohtelua ja valkoisten “herruutta”.

kertaa suosituimpi, kuin toiseksi tullut historiallinen hahmo, Jeesus Kristus.³

1.2 Tutkimuskysymys ja työn rakenne.

Tarkastelen Pro gradu -tutkielmassani Martin Luther Kingin postuumia julkisuuskuvaa New York Times ja The Washington Post -sanomalehtien sivuilla käydyn julkisen keskustelun kautta. Keskustelua Martin Luther Kingistä käyvät sanomalehtien journalistit, Kingin lähipiiri, poliitikot, eri yhteisöjen johtajat, sekä tavalliset kansalaiset. Tavoitteenani on selvittää näiden henkilöiden kautta, millainen Martin Luther Kingin julkisuuskuva oli, mistä kaikesta se koostui, liittyikö siihen erilaisia kiistoja ja miten eri ihmiset tulkitsivat Kingiä? Oliko olemassa yksi Martin Luther King, jolla oli yksi tietty ja kaikkien hyväksymä julkisuuskuva, vai koostuiko Kingin julkisuuskuva pikemminkin useista erilaisista julkisuuskuvista. Oliko julkisessa keskustelussa olemassa monta Martin Luther Kingiä? Kuvailivatko esimerkiksi tummaihoiset Kingiä eri tavalla kuin valkoihoiset? Kuvailivatko Kingin henkilökohtaisesti tunteneet häntä eri tavalla, kuin hänen kuolemansa jälkeen syntyneet ihmiset?

Aineisto on rajattu koskemaan vuosia 1970 - 1986. Vuosi 1986 tuli loogiseksi päätösvuodeksi, sillä tuolloin vietettiin ensimmäistä virallista Martin Luther King Dayta. Aloitusuudeksi olisi voinut laittaa myös vuoden 1968, eli lähteä tarkastelmaan uutisointia heti Kingin kuoleman jälkeen. Päädyin kuitenkin valitsemaan vuoden 1970, sillä ensimmäiset vuodet Kingin kuoleman jälkeen olivat sävyiltään hieman erilaisia. Kyseiset vuodet olisi käytännössä pitänyt ottaa omaksi kappaleekseen ja työn rajauksen kannalta päädyin jättämään ne pois. Lisäksi vuonna 1970 oli kuolemasta kulunut jo kaksi vuotta, joten ihmisten pahin shokki oli kerennyt jo laantua.

Ajatus Martin Luther Kingin julkisuuskuvan tutkimisesta syntyi, kun sattumalta törmäsin Jeff Cohenin ja Norman Solomonin artikkeliin 'The Martin Luther King You Don't See on TV'⁴. Artikkelin liittyi Martin Luther Kingin kohteluun mediassa, jota kirjoittajat Cohen ja Solomon pitivät

³ Rosenzweig, Roy & Thelen, David (1998), 153

⁴ Solomon, Norman & Cohen, Jeff (1995). 'The Martin Luther King You Don't See on TV'; <http://fair.org/media-beat-column/the-martin-luther-king-you-dont-see-on-tv/>

puutteellisena ja jopa huonona. Heidän mielestään joka vuosi tammikuussa, nähtiin Yhdysvalloissa televisiossa "rituaali", jonka aiheena oli Martin Luther King. Kingin elämästä näytettiin aina samat tutut videopätkät, joiden pääosissa olivat Birminghamin väkivaltaisuuudet vuodelta 1963, saman vuoden marssi Washingtoniin ja 'minulla on unelma' -puhe, Selman marssi äänioikeuden puolesta vuonna 1965 ja päättyen Kingin salamurhaan memphisiläisen hotellin parvekkeelle vuonna 1968.

Cohenin ja Solomonin mukaan Kingin kuvauksissa loistavat vuodet 1965-1968 poissaolollaan: kuvauksissa hypätään vuodesta 1965, suoraan vuoteen 1968 ja Kingin salamurhaan. Cohen ja Solomon kirjoittivat, että "King ei kuitenkaan ottanut sapattivapaata" kansalaisoikeuslakien allekirjoituksen jälkeen, vaan "jatko i aktiivista toimintaansa" aina kuolemaansa saakka. Vuosien 1965 ja 1968 välillä Kingin merkittävimmät puheet ja kampanjat filmattiin aivan kuten aiemmatkin, mutta Cohenin ja Solomonin mukaan kyseistä materiaalia näytettiin hyvin harvoin. Heidän mielestään, syynä oli se että "media ei koskaan tullut sinuiksi Kingin viimeisten vuosien politiikan kanssa".

Cohen ja Solomon kirjoittivat, että vuosien 1964 ja 1965 kansalaisoikeuslakien jälkeen, King keskitti huomiotaan tummaihoisten taloudellisen tilanteen parantamiseksi. Tummaihoiset olivat saavuttaneet tasa-arvon lain edessä, mutta tämä ei taannut parantunutta elintaso: "mitä hyötyä oli oikeudesta syödä samassa ravintolassa valkoisten kanssa, jos tähän ei ollut riittävästi rahaa". King kritisoi Yhdysvaltojen harjoittamaa niin sisä- kuin ulkopolitiikkaa, joka keräsi jonkun verran vastustusta lehdistöltä. Esimerkiksi Kingin Vietnamin sodan vastainen puhe sai jopa tylyn vastaanoton lehdissä⁵.

Voisiko Norman Solomonin ja Jeff Cohenin väite pitää paikkaansa? Artikkel i pohjautui kirjoittajien omaan mielipiteeseen, eivät he tarjonneet juurikaan todisteita väitteilleen. Suomesta käsin tätä artikkelin väitettä on hankala kommentoida, sillä Solomonin ja Cohenin näkemys pohjautui Kingin esittämiseen televisiossa Yhdysvalloissa. Tästä syystä aloin pohtimaan, että voisiko Solomonin ja

⁵ *You haven't heard the "Beyond Vietnam" speech on network news retrospectives, but national media heard it loud and clear back in 1967 — and loudly denounced it. Life magazine called it "demagogic slander that sounded like a script for Radio Hanoi." The Washington Post patronized that "King has diminished his usefulness to his cause, his country, his people."*

Cohenin väitettä lähteä tarkastelemaan jotain toista kautta?

Pelkästään Kingistä tehtyjen dokumenttien tarkastelu ei olisi välttämättä hedelmällistä, sillä niissä olisi jo pituutensa takia varmasti Kingin elämän tärkeimmät kohdat. Ja sitä paitsi Cohenin ja Solomonin mielipide pohjasi todennäköisesti lyhyempiin insertteihin Kingistä ja tämän toiminnasta, jotka esitettiin oletettavasti uutisten tai ajankohtaisohjelmien yhteydessä. Jos Cohenin ja Solomonin mielestä televisiossa Kingin kuva oli, harhaanjohtava ja puutteellinen, niin voisiko Kingistä luotua kuvaa tutkia muuta kautta? Millainen ylipäättään oli Kingistä postuumisti luotu julkisuuskuva? Tutkimukseni osaltaan selvittää Solomon-Cohen -teesiä ja hypoteesia Martin Luther Kingin julkisuuskuvan puutteellisuudesta.

Cohen ja Solomon puhuvat toki televisiosta, mutta oletettavasti sanomalehdissä olisi mahdollista löytää jonkinlainen indikaattori väitteen mahdollisesta totuudenmukaisuudesta. Nostettiin sanomalehdissä Kingistä esiin vain tiettyjä asioita? Oliko esimerkiksi Kingin 'I have a Dream' -puhe suosituampi esimerkki hänen toiminnastaan, kuin Vietnamin sodan vastainen puhe? Molemmat olivat kuitenkin julkisesti esitettyjä ja kuvasivat kumpikin omalla tavallaan Kingin filosofiaa ja toimintaa. Nousivatko Kingin toiminnasta tietyt kampanjat toisten edelle? Oliko esimerkiksi ensimmäinen kampanja Montgomery suosituampi aihe, kuin Chicagon kampanja vuodelta 1966?

Pro Gradu -työni rakentuu johdannon ja päätännön lisäksi, yhdestä historiallisesti taustoittavasta kappaleesta, sekä kolmesta analyysikappaleesta. Kappale numero kaksi keskittyy aiheen taustoittamiseen, kun taas kappaleet kolme, neljä ja viisi keskittyvät aineiston analysointiin.

Kappale numero kaksi on tarkoitettu taustoittamaan Martin Luther Kingin filosofiaa sekä toimintaa, mutta myös Yhdysvaltojen 1970- ja 1980-luvun yhteiskunnallista tilannetta. Päähuomio on erityisesti tummaihoisten ja valkoisten välisissä suhteissa, sekä tummaihoisten yhteiskunnallisen aseman esittelyssä.

Kappaleet kolme, neljä ja viisi ovat työn varsinainen analyysiosio. Näissä lähteinä toimivat New

York Timesin ja The Washington Postin uutiset ja artikkelit Martin Luther Kingistä. Kappaleet eivät ole kronologisessa järjestyksessä lehtien päivämäärien mukaisesti, vaan teemoittain jäsenneltyjä⁶. Kronologinen esitys olisi tehnyt työstä sekavan, koska samoissa uutisissa saattoi olla Kingin julkisuuskuvan kannalta eri asioita. Uutisissa saattoi olla esimerkiksi lyhyt kuvaus Kingistä, tämän toiminnan esittelyä, haastatteluja Kingin lähipiiristä tai tavallisilta kansalaisilta ja kirjoittajan omia näkemyksiä. Toisin sanoen, yhtä uutista on saatettu hyödyntää kaikissa kolmessa, ottaen siitä aina kyseisen kappaleen teemaan sopivat esimerkit.

Analyysikappaleista ensimmäinen, eli kappale numero kolme, keskittyy Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan kuuluneiden yleisten asioiden esittelyyn. Seuraava kappale, eli numero neljä, keskittyy tarkastelemaan muistia ja muistamista osana Martin Luther Kingin julkisuuskuvaa. Viimeinen, eli viides, kappale keskittyy Kingin julkisuuskuvasta käytyyn keskusteluun ja etenkin sen nostattamaan kritiikkiin.

1.3 Lähdeaineisto ja aikaisempi tutkimus.

Tutkimuksen pääaineiston muodostavat New York Times ja The Washington Post -sanomalehdet. Tiedot Martin Luther Kingistä olen kerännyt yksinkertaisesti rajaamalla vuodet Proquest -tietokannasta ja laittamalla hakusanaksi "Martin Luther King". Kävin jokaisen vuoden erikseen läpi keräämällä tutkimuskysymyksen perusteella hedelmällisemmät uutiset tai artikkelit. Kingistä oli erittäin paljon uutisia, joista osa oli hyvin lyhyitä tai mainitsi hänet vain pintapuoleisesti tai ohimennen⁷. Näistä olen suurimman osan jättänyt käyttämättä ja keskityin lähinnä niihin teksteihin, joissa King on pääosassa. Tavoitteena oli kerätä uutisia mahdollisimman monipuolisesti, aina lehtien pääkirjoituksista, tai omista kommentaareista, henkilöiden haastatteluihin ja uutisointeihin Kingin kunniaksi järjestetyistä toiminnasta.

⁶ Joskin aina kyseisen kappaleen teemassa on pyritty kronologisuuteen. Esimerkiksi kappaleessa Martin Luther King Daysta on lehdistä nostettu kronologisessa järjestyksessä.

⁷ Hakusanan "Martin Luther King" ongelmia kuvasi esimerkiksi se, että se löysi myös sellaiset artikkelit jotka eivät sinällään liittyneet Kingiin itseensä. Esimerkiksi Kingin salamurhasta tuomitun James Earl Rayn oikeudenkäynteihin ja ehdonalaistoiveisiin liittyvissä uutisissa mainittiin King aina nimeltä, vaikka itse uutinen ei Kingiin liittynyt, eikä häntä siinä kuvailtu.

Martin Luther Kingin omasta materiaalista, käytössäni olivat suomennokset 'Emme voi odottaa' vuodelta 1963 ja 'Tästä eteenpäin – sekasorrosta yhteyteen' vuodelta 1967. Lisäksi käytössäni oli suomentamaton kirja 'Stride toward freedom – the Montgomery Story', joka ilmestyi ensimmäistä kertaa Yhdysvalloissa vuonna 1958, mutta käyttämäni teos oli uusintapainos vuodelta 2010. Kirjat antoivat Kingin toiminnasta sekä filosofiasta suhteellisen hyvän ja laajan kuvan, sillä jokainen niistä oli kirjoitettu merkittävien kampanjoiden jälkeen⁸.

Martin Luther King on etenkin Yhdysvalloissa suosittu tutkimuksen kohde ja hänestä on kirjoitettu paljon erilaisia tutkimuksia. Koska työn tarkoituksena ei ole sen suuremmin analysoida Kingiä itseään, katsoin riittäväksi tukilähteiden määräksi muutaman hyvän ja kattavan teoksen Kingin toiminnasta. Kingin filosofian esittelyssä pyrin käyttämään lähinnä tämän omia tekstejä, jotta Kingin oma ääni saisi mahdollisimman paljon huomiota. Martin Luther King kirjoittamat kirjat liittyivät tiiviisti hänen toimintaansa ja kukin kirja kuvasi tiettyjä kampanjoita. Tästä syystä kirjoja pystyi hyödyntämään myös Kingin toiminnan esittelyssä.

Metodikappaleessa tutkimuskirjallisuus jakautuu kolmeen osaan: imagologiseen tutkimuskirjallisuuteen, käsitehistorialliseen tutkimuskirjallisuuteen sekä muistiin ja muistamiseen liittyvään kirjallisuuteen. Käsitehistoriaa käsittelevässä kappaleessa hain esimerkkejä Quentin Skinnerin ja Kari Palosen teoksista, sekä 'Käsitteet liikkeessä' -kirjasta. Imagologiassa käytin erityisesti Olavi K. Fältin tekstejä. Apuna olivat lisäksi Kati Parppein, Kati Isoahon sekä Erkki Karvonen. Muistin ja muistamisen käytöstä historian tutkimuksessa kirjallisuutena toimi Pierre Noran kirjoitukset muistista, Peter Burken tekstit, sekä Hans-George Gadamerin, että J.G.A Pocockin kirjoitukset.

Martin Luther King on ollut etenkin Yhdysvalloissa suosittu tutkimuskohde. Tästä huolimatta Kingin julkisuuskuvan tutkinta oli kuitenkin vähemmässä roolissa. Yksi esimerkki Kingin julkisuuskuvatutkimuksesta oli Kevin Bruyneelin artikkeli 'the King's Body - The Martin Luther

⁸ Stride toward freedom käsitteli Montgomeryn bussiboikottia, sen syntyä, kehitystä ja jälkeistä aikaa. Emme voi odottaa -teos kävi lävitse Albanyn ja Birminghamin kampanjoita, kun taas Tästä eteenpäin -kirja keskittyi vuoden 1965 jälkeisiin tapahtumiin.

King Jr. Memorial and the politics of collective memory’. Kyseinen tutkimus keskittyi tarkastelemaan muistin ja muistamisen politiikkaa Martin Luther Kingin muistomerkin ja patsaan valmistumisen kautta. Tutkimuksessa tarkasteltiin kahta erilaista näkökulmaa Martin Luther Kingin muistamisessa ja näiden ristiriidoista. Bruyneelin mukaan vallitsevassa näkökulmassa King oli esitetty pyhimysmäisenä ja yhteisymmärrettynä hahmona (consensual figure). Toisen ja huomattavasti erilaisemman näkökulman mukaan, King oli esitettävä radikaalina ja uhmakkaana hahmona, joka varmasti kieltäisi sen, että Yhdysvallat olisi saavuttanut Kingin kuvaileman unelman. Näistä kahdesta erilaisesta näkökulmasta oli Kingin kuvaus pyhimysmäisenä suositumpi.⁹

Sanomalehtien kirjoituksia Martin Luther Kingistä oli tutkinut esimerkiksi William J. Starosta. Starostan tutkimus ‘A national holiday for Dr. King - Qualitative content analysis of Arguments carried in the Washington Post and New York Times’, pyrki tarkastelemaan Martin Luther King Day:stä käytettyjä argumentteja New York Timesissa ja The Washington Postissa. Tutkimusajankohta sijoittui vuodesta 1968 aina vuoteen 1983¹⁰.

Starostan tutkimuksessa on huomioitu kaikki sellaiset kirjoitukset, joissa oli jollakin tavoin “kommentoitu tai otettu kantaa Martin Luther King Dayhin”¹¹. Kyseisiä kirjoituksia oli yhteensä 316. Starosta löysi materiaalinsa pohjalta seitsemän eri kategoriaa, siitä miten Kingin juhlapäivään suhtauduttiin. Kategorioista kolme ensimmäistä suhtautui vapaapäivään positiivisesti, neljäs oli neutraali ja kolme viimeistä suhtautui vapaapäivään kielteisesti¹². Positiivisesti vapaapäivään suhtautuneet näkemykset olivat selkeästi yleisempiä, mitä neutraalit tai kielteiset. Yleisin syy vapaapäivän kritiikille juhlapäivän mahdollinen kalliisuus. Toisaalta vuosina 1981-1983 syiksi nousi myös hyvin negatiivisia komenteja juhlapäivää ja Kingiä kohtaan. Näissä kommentteissa King nähtiin *häirikkönä, kommunistina ja kansallisena häpeäpilkkuna*.¹³

⁹ Bruyneel (2014), 75

¹⁰ Eli Kingin kuolinvuoden ja juhlapäivälain allekirjoittamisen välillä.

¹¹ Ibid, 359

¹² Ibid. 362

¹³ Starosta (1988), 359-362

1.3.1 New York Times ja The Washington Post lähdemateriaalina.

Tutkimuksen pääaineistona toimivat siis The Washington ja New York Times. Kumpikin lehdistä on Yhdysvalloissa melko arvostettuja ja tavoittavat miljoonia lukijoita. Sekä New York Times että The Washington Post, mielletään Yhdysvalloissa poliittisessa nelikentässä¹⁴ liberaaliksi, sekä vasemmalle suuntautuneena¹⁵. Molemmat lehdet tukivat esimerkiksi vuonna 2012 Barack Obaman uudelleenvalintaa¹⁶.

Aineistona oli kaikki Martin Luther Kingiä koskevat uutiset, raportit ja kirjoitukset. Aineistoa ei ole myöskään rajattu koskemaan pelkästään sanomalehtien omia näkemyksiä, vaan myös lehtien sivuilla Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan kantaa ottaneet näkemykset, haastattelut ja kommentit on huomioitu. Toisaalta myös tässä tutkimuksessa pitää muistaa William Starostan huomio, että New York Times ja The Washington Post edustavat kenties yleisempää näkökulmaa Martin Luther Kingistä. Lehdissä ei siis välttämättä tullut esiin maaseudun (rural) tai paikallisen tason mielipiteet¹⁷.

New York Timesin ja The Washington Postin uutisissa oli useinmiten mainittu jutun kirjoittaja (tai kirjoittajat), mutta joissain tapauksissa kirjoittajaa ei oltu mainittu. Ne missä kirjoittajaa (tai kirjoittajia) ei oltu mainittu, olivat pikemminkin mielipiteitä tai kommentaareja, kuin tavallisia uutisia tai raportteja. Sävyn perusteella näitä voisi pitää, joko pääkirjoituksina, tai yleisesti lehden omina kommentaareina. Tosin myös muutamissa uutisissa oli jätetty kirjoittaja mainitsematta.

New York Times ja The Washington Post valikoituivat lähteiksi, koska kyseiset lehdet ovat Yhdysvalloissa suhteellisen arvostettuja ja molempien tarkastelu Suomesta käsin onnistui vaivatta. 1970-luvulla ja 1980-luvulla internetiä ei ollut nykyisessä muodossaan olemassa, joten kolme

¹⁴ Horisontaali-akselilla vasemmisto-oikeisto ja vertikaali-akselilla konservatiivi-liberaali.

¹⁵ Page (1996), 117

¹⁶ New York Times 27.10.2012 "Barack Obama for Re-election"; The Washington Post 25.10.2012 "Washington Post endorsement: Four more years for President Obama"

¹⁷ Starosta (1988), 363

tärkeintä viestintäkanavaa olivat televisio, radio sekä sanomalehdet. Sanomalehtien tehtävä voidaan nähdä Robert Schmuhlina ja Robert Picardin mukaan “ideoiden markkinapaikkana”¹⁸. Metaforan tarkoituksena on kuvata sanomalehtien merkitystä demokratioissa. Sanomalehtien tarkoitus (tai median ylipäänsä) on tuoda “keskustelua, ideoita, debattia sekä asioita” kansan tietoisuuteen¹⁹. Maxwell McCombs kirjoitti, että “lehdistöllä on suuri rooli julkisessa elämässä”, sekä “vaikuttavat kansalaisten huomioihin, mielipiteisiin ja keskusteluaiheisiin”²⁰. Walter Lippman argumentoi, että sanomalehdillä on iso merkitys “muodostamiimme mielikuviin maailmasta”²¹.

Sanomalehtien merkitys mielipiteiden muodostamisessa on hyvin tärkeää. Esimerkiksi mitä enemmän sanomalehdet kirjoittavat, tai uutisoivat jostain henkilöstä (tai aiheesta), sitä enemmän yleisöllä on tästä henkilöstä mielipiteitä. Mielipiteen muodostamisessa ja henkilön näkyvällä asemalla on fundamentaalinen yhteys²². Tästä syystä sanomalehdillä on merkittävä asema henkilöiden julkisuuskuviissa. Mitä näkyvämmässä asemassa joku henkilö on, sitä enemmän ihmiset käyvät tästä henkilöstä keskustelua ja muodostavat mielipiteitä. Samalla myös sanomalehden oma mielipide kyseisestä henkilöstä, vaikuttaa ihmisten näkemyksiin²³. Näillä perusteilla sanomalehtien käyttö julkisuuskuvatutkimuksen lähteinä on perusteltua.

Samalla linjoilla sanomalehtien (ja median) vaikutuksesta yleiseen mielipiteeseen on myös Richard Davis. Davis kirjoittaa kirjassaan ‘The Press and American politics’, että julkinen mielipide on havaittu myötäilevän sanomalehtien “agenda” tärkeissä asioissa²⁴. Toisaalta kansalaiset eivät omaksu median näkemyksiä täydellisesti, vaikka niillä vaikutusta onkin. Kaikista eniten vaikutteille alttiita olivat huonommin koulutautuneet tai jotka eivät olleet kovin kiinnostuneista politiikasta tai poliitikoista.²⁵

¹⁸ Overholser, Jamieson (2005), 141

¹⁹ Ibid.

²⁰ Overholser, Jamieson (2005) 156.

²¹ Ibid. 157

²² Overholser, Jamieson (2005),163

²³ Ibid.

²⁴ Davis (1992), 243

²⁵ Ibid.

1.4 Lähestymistapoja Martin Luther Kingistä julkisuuskuvan tutkimiseen.

1.4.1 Imagologia

Julkisuuskuvatutkimus eroaa jonkun verran perinteisemmästä historian tutkimuksessa. Ensinnäkin siinä ei olla niinkään kiinnostuneita tutkimaan *miten asiat olivat*, vaan mielenkiinto kohdistuu siihen *miten asiat nähtiin*.

Perinteisesti julkisuuskuva, tai imago, ovat käsitteinä tuttuja poliittisista piireistä ja yrityspuolelta. Poliitikassa ja yritysmaailmassa on menestyvän mahdotonta sivuuttaa julkisuuskuvan/imagon merkitys. Poliitikot ja Yritykset voivat käyttää oman julkisuuskuvansa/imagonsa parantamiseksi suuria summia rahaa sekä palkata erilaisia imagokonsultteja tekemään asian puolestaan. Historiantutkimuksessa julkisuuskuvan tutkinnassa ei oteta kantaa, miten jonkin asian imago voitaisiin muuttaa tai parantaa, vaan keskitytään tarkastelemaan miten ja miksi kyseinen imago on syntynyt. Tampereen yliopiston professori Erkki Karvonen selittää imagologian olevan ”selityksiä imagolle”, tai ”teoreettisia tapoja perustella imago”²⁶. Imagologiassa tutkitaan miksi ja miten julkisuuskuvat syntyvät, eli miksi meillä on jostain asiasta, ilmiöstä tai henkilöstä tietynlainen kuva ja kuinka tuo kuva on muodostunut. Imagologisessa tutkimuksessa ei oteta kantaa, miten imago voitaisiin parantaa, vaan keskitytään yksinkertaisesti sen synnyn tarkasteluun.²⁷

Suomessa erityisesti Oulun yliopiston historian professori Olavi K. Fält on kirjoittanut imagologiasta melko runsaasti. Käsitteen määrittämisessä Olavi K. Fält nojaa yhdysvaltalaisen Walter Lippmannin kirjaan 'Public opinion' vuodelta 1922. Lippmannin ajattelussa maailma jakautuu ikään kuin kahteen osaan: sisäiseen kuviteltuun maailmaan ja ulkoiseen oikeaan maailmaan²⁸. Tämä sisäinen maailma koostuu erilaisista kuvista mielissämme ja nämä kuvat voivat olla poikkeavia ulkopuolisesta maailmasta. Kuvat mielissämme ovat meidän subjektiivisia luomuksia, jotka eivät

²⁶ Karvonen (1997), 11

²⁷ Imagologiaa voi toki hyödyntää imagon parannuksessa tarkastelemalla, että miksi ihmisillä on vaikkapa suomalaisista tietty käsitys ja paneutua sitten näiden asioiden muutokseen. Imagologiassa tähän ei tosin tarvitse ottaa kantaa.

²⁸ Fält (2008), 37

välttämättä vastaa totuutta todellisesta maailmasta. Henkilöt ikään kuin maalaavat todellisuudesta kuvan mieleensä, joka pohjautuu aitoon maailmaan, mutta ei ole välttämättä sen tarkka reflektio. Lippmannin mukaan näillä luomimmalle kuvilla on suuri vaikutus elämäämme, koska “ihmiset toimivat kuvittelemansa maailman” mukaisesti, mutta toiminta tapahtuu todellisessa maailmassa²⁹. Luomamme kuvat vaikuttavat siis toimintaamme, käytökseemme ja näkemykseemme todellisessa maailmassa. Lippmannin tutkimuksien mukaan ihmisten toimintaan vaikuttavat jo olemassa olevat kuvat, käsitykset, näkökulmat, tulkinnat ja ennakkoluulot.

Näiden luomiemme kuvien vaikutusta todelliseen maailmaan voi nostaa esimerkin Yhdysvaltojen rotuerottelupolitiikasta. Yhdysvalloissa 1800-luvun loppupuolella yleistynyt Segregaatio-politiikka ja Jim Crow -lait pohjautuivat juuri Lippmannin kuvaamiin ennakoasenteisiin. Segregaatio-politiikkaa perusteltiin valkoisten ylemmyydellä ja sosiaalidarvinismilla³⁰. Monet valkoihoiset näkivät, että tummaihoiset olivat heitä alempiarvoisia, niin biologisesti kuin sosiaalisesti. Stephen Tuckin mukaan 1900-luvun alussa käytännössä kaikki valkoihoiset etelävaltioiden asukkaat – köyhät, rikkaat, kaupungeissa ja maaseudulla asuvat – uskoivat valkoiseen ylivaltaan ja siihen liittyviin omiin itresseihinsä³¹. Tummaihoisia pidettiin lähtökohtaisesti alempiarvoisina, joten valkoiset kohtelivat heitä tämän mukaisesti. Monille tummaihoisen väestö näyttäytyi rikollisina ja laiskoina. Väitteiden todenperäisyydellä ei ollut merkitystä, rotuerotteluun riitti ainoastaan mielikuva tummaihoisista rikollisena ryhmänä.

Lippmannin kutsuu kirjassaan näitä ihmisten tekemiä kulttuurillisista yleistyksiä, yksinkertaistuksia ja odotuksia, stereotyypeiksi³². Ennakoasenteet ja näkemykset näyttävät Lippmannin mukaan periytyvän sukupolvelta toiselle, eli ihmisten muodostamat kuvat voivat olla periytyviä. Esimerkiksi segregaatiota kannattavat Yhdysvaltojen etelävaltioiden kansalaiset siirsivät oman näkemyksensä tummaihoisen väestön alempiarvoisuudesta lapsilleen. Näin ollen erilaiset ennakkoluulot joistain kansasta, ihmisistä tai asioista ylipäättään voivat olla hyvin pitkäikäisiä ja sitkeässä, ja näin ollen vaikeasti muutettavissa.

²⁹ Fält (2008), 37

³⁰ Schuman (1997), 10

³¹ Tuck (2010), 94

³² Fält (2008), 37

Sanomalehdet (ja media) ylipäättään ovat omiaan muokkaamaan ja vaikuttamaan näihin kuviimme todellisuudesta. Tästä syystä sanomalehdet soveltuvat hyvin julkisuuskuvatutkimukseen. Sanomalehdet eivät luonnollisesti ole ainut asia, mikä julkisuuskuvaan vaikuttaa, mutta niiden avulla pystytään tarkastelemaan riittävän hyvin julkisuuskuvan muodostumista.

Kasvatuspsykologiassa ihmisten ennakkoluuloja ja ajatusmalleja kutsutaan yleisesti skeemoiksi. Fält kuvailee skeemoja tiedollisuuden rakenteiksi ja ajattelun malleiksi tai säännöiksi. Kuvat muotoutuvat tiettyjen skeemojen mukaisesti, koska havaitsemme ympäröivää maailmaa näiden skeemojen lävitse. Ihminen ikään kuin havaitsee ainoastaan sen, mitä hän aikaisempien tiedollisten skeemojen perusteella osaa etsiä. Tarkkaavaisuus on siis olemassa olevien skeemojen ohjaamaa valikoivaa tarkkaavaisuutta³³. Kuvat ja skeemat ovat tyypillisesti todellisuuden yksinkertaistamista, pitkäikäisiä ja johdonmukaisia³⁴. Historioitsija Peter Burken mukaan “mielemme eivät reflektoi todellisuutta suoraan; näemme maailman konventioiden, skeemojen ja stereotyyppien kautta”³⁵.

Lyhyesti ilmaistuna skeemat ohjaavat havaintoja. Esimerkiksi tummaihoisten näkemykseen Kingistä vaikuttivat heidän olemassa olevat näkemykset, eli skeemat, eikä näistä poikkeavia mielipiteitä tai kuvauksia välttämättä hyväksyty. Esimerkkinä voisi käyttää myös sitä, että jos henkilö kiinnittää huomiota ainoastaan tummaihoisten rikostilastoihin, voi hän nähdä heidät lähtökohtaisesti rikollisina. Lehtinen ja Kuusinen kirjoittavatkin, että “tietoa ei tämän käsityksen mukaan voi tarkastella puhtaasti objektiivisena, yksilöstä riippumattomana todellisuuden yksikkönä, vaan se nähdään jonakin, johon yksilö valintojensa ja tulkintojensa kautta vaikuttaa”³⁶. Olavi K. Fältin sanojen mukaisesti “ihmisten on vaikea olla ottamatta huomioon niitä asioita ja seikkoja jotka eivät kannatta heidän skeemojaan”³⁷.

Julkisuuskuva on tiivistetysti ilmaistuna, eräänlainen narratiivi jostain kohteesta (esim. henkilö, paikka, yritys, maa), joka voi pohjautua totuudenmukaisuuteen, stereotypioihin, näkemyksiin,

³³ Lehtinen. Kuusinen (2001),87

³⁴ Fält (2008), 40

³⁵ Ibid. 6

³⁶ Lehtinen. Kuusinen (2001), 87

³⁷ Fält (2008), 40

mielipiteisiin ja ennakkoluuloihin. Kyseessä on ihmisten rakentama konstruktio, joka on altis muutoksille ja erilaisille tulkinnoille. Imago, tai julkisuuskuva, on aina todellinen, mutta ei välttämättä totuudenmukainen.

Julkisuuskuvatutkimus keskittyy tämän kostruktion tarkasteluun ja sen syiden sekä taustojen selvittämiseen. Julkisuuskuvatutkimuksessa ei niinkään kysytä sitä, että *millainen* henkilö on, vaan *millaisena* ihmiset henkilön näkevät. Jyrkimmillään julkisuuskuvan tarkastelussa voidaan vallitseva todellisuus sivuuttaa lähes täysin, koska tarkastelu pohjautuu ihmisen näkemyksiin, mielipiteisiin ja kuvauksiin, joilla ei välttämättä ole mitään tekemistä todellisuuden kanssa. Julkisuuskuva ei ole objektiivinen totuus henkilöstä, vaan pikemminkin eri subjektiivisten näkemysten, mielipiteiden, ennakkoluulojen, kuvien ja skeemojen summa. Julkisuuskuva on myös altis muutoksille ja se saattaa vaihdella hyvinkin voimakkaasti ajan kuluessa.

1.4.2 Julkisuuskuvan käsitteenä.

Julkisuuskuvan moninaisuutta voidaan ymmärtää kenties helpommin, jos ajatellaan sen representoimaa kohdetta käsitteenä. Tutkimuksessani tarkastellaan Martin Luther Kingin julkisuuskuvaa, joten käsitteenä on silloin yksinkertaisesti 'Martin Luther King'.

Martin Luther King on esiteltävissä hyvin yksinkertaisesti, esimerkiksi tummaihoisena kansalaisyhteiskuntaaktivistina. Julkisuuskuvassa Martin Luther King muuttuu käsitteeksi, joka on huomattavasti monipuolisempi ja pitää sisällään paljon enemmän, kuin vain yksinkertaisen kuvauksen. Vertailukohteena voisi käyttää vaikkapa sanaa valtio³⁸. Valtio tarkoittaa yksinkertaisesti, esimerkiksi wikipedian mukaan, seuraavaa: "Sanalla valtio viitataan sekä poliittiseen ja alueellisen kokonaisuuteen että hallinnolliseen, oikeudelliseen ja taloudelliseen järjestelmään"³⁹. Toisaalta valtio käsitteenä, ei ole enää yksinkertainen, vaan saattaa tarkoittaa eri ihmisille eri asioita. Valtio näyttäytyy hyvin erilaisena esimerkiksi tamperelaiselle anarkistille, kuin espoolaiselle porvarille.

³⁸ Vastaavan esimerkin periaatteessa yksinkertaisesta asiasta, mutta käsitteenä monipuolisesta sanasta voisi nostaa muitakin, kuten vaikkapa 'kanssa', 'valta', 'puolue', 'yhteiskunta' ja niin edelleen.

³⁹ <http://fi.wikipedia.org/wiki/Valtio> Käytin wikipediää esimerkkinä, sillä se olisi todennäköisesti yksi ensimmäistä paikoista, mistä sanan valtio selitystä haettaisiin.

Käsitteet eivät siis ole yksinkertaisia ja pidä sisällään vain yhtä tiettyä merkitystä, vaan kuten kirjassa “käsitteet liikkeessä” kirjoitetaan, ovat käsitteet “keskeisiä poliittisen kielen solmukohtia”⁴⁰. Lisäksi “poliittisia kiistoja luonnehtii se, että vastapuolet käyttävät usein samoja, ajankohtanaan suosittuja käsitteitä, mutta pyrkivät antamaan niille omaa näkemystään tukevan merkityksen”⁴¹. Samalla tavoin toimii myös julkisuuskuva, jota voivat eri ihmiset käyttää eri tarkoituksiin. Käsitehistoriassa ollaan kiinnostuneita siitä, “kuinka käsitteitä on luotu, kuinka niille on annettu erilaisia merkityksiä ja kuinka käsitteiden hallinnasta ja oikeasta käytöstä on käyty ja käydään kamppailua”⁴².

Julkisuuskuvan tutkimuksessa ollaan kiinnostuneita täsmälleen samoista asioista. Martin Luther Kingin julkisuuskuvan tutkimuksessa on tavoitteena selvittää julkisuuskuvan synty, mitä merkityksillä sille on annettu, kuinka sitä eri ihmiset käyttävät, millaisia kiistoja julkisuuskuvaan liittyy ja niin edelleen. Julkisuuskuva ei ole, aivan kuten muutkaan käsitteet, mikään yksinkertainen, vaan pitää sisällään monia vivahteita ja merkityksiä.

Martin Luther King ei luonnollisesti ole täysin verrannollinen vaikkapa vallan käsitteen kanssa, vaikka yhteneväisyyksiä löytyykin. Selkein ero on tietysti siinä, että siinä missä Martin Luther King oli todellinen ja konkreettinen henkilö, on vallan käsite abstraktimpi ja viittaa yleisesti vain tiettyyn ajatukseen. Toisaalta Kingin julkisuuskuvallinen aspekti tuo siihen muutoksen ja variaation. Julkisuuskuva ikään kuin nousee erilliseksi asiaksi, eikä ole täysin sidottu maailmalliseen Martin Luther Kingiin.

Julkisuuskuvaan liittyy olennaisesti myös sen alttius muutoksille ja erilaiset tulkinnat sen kohteesta. Ajatus on sama, kuin historian tutkinnassa noin yleisesti. Menneisyys on tietysti muuttumaton, mutta meidän käsityksemme, tietomme ja tulkintamme siitä ovat jatkuvassa muutoksessa. Mark Bloch toteaa asian ytimekkäästi, että “menneisyys on määritelmänsä mukaisesti tosiasia. Jota mikään ei enää muuta. Mutta tieto menneestä kehittyy koko ajan, muuttuu ja täsmentyy

⁴⁰ Hyvärinen. Kurunmäki. Palonen. Pulkkinen. Stenius (2003), 9.

⁴¹ Ibid, 9

⁴² Ibid, 10

taukoamatta”⁴³. Hans-George Gadamer varoittaa “naiivista uskosta historiallisen metodin objektiivisuuteen”⁴⁴.

Kari Palonen puolestaan kirjoittaa kirjassaan “Quentin Skinner – History, Politics, Rhetoric”, että “ihmistieteiden historia on rakenteiden, muutosten, tarkistusten ja perspektiivien purkamisen historiaa”⁴⁵. Saman ilmiön tutkiminen eri näkökulmista on aina mahdollista ja jopa kannattavaa. Esimerkiksi tutkimuksessa Kingin postuumin kuvan luomisessa, ei välttämättä kyse ole siitä, mikä tulkinta on oikea ja eniten faktojen tukemaa, vaan pikemminkin se, että kuinka eri tahot ja ihmiset ovat oman mielikuvansa Kingistä muodostaneet. Quentin Skinnerin mukaan eri ihmisillä oli eri aikoina omat käsityksensä asioista ja niiden totuudenmukaisuudesta, huolimatta siitä mitä nykyisyydessä pidetään totuutena, tai oikeana tulkintana⁴⁶.

Julkisuuskuvan tutkinnassa on hyvä muistaa, että se rakentuu kohteen ja tulkitsijoiden välisestä suhteesta. Kohde, eli esimerkiksi Martin Luther King, on ihmisten tulkinnan kohteena ja tästä lopulta muodostuu jonkinlainen yleinen julkisuuskuva. Julkisuuskuva onkin aina jonkinlaista tulkintaa kohteestaan, jota eri ihmiset tekevät eri tavoilla. Julkisuuskuvan ja tulkitsijan välistä suhdetta voisi verrata esimerkiksi J.G.A Pocockin puheakti-teoraan⁴⁷. Pocockin puheaktiteoria korostaa puhujan ja kuulijan välistä suhdetta. Hänen mukaansa, “heti kun joku toinen kuulee minun puheaktin (illocution), alkaa hän samalla tulkita, ymmärtää, vastaanottaa, torjua, hyväksyä ja vastata siihen”. Näin illokutiivinen akti (kysyjän tarkoitus) muuttuu perlokutiiviseksi (kuulijan tulkinta/ymmärtäminen). Samalla hän, eli kuulija, aloittaa toiminnan joihin puhuja ei välttämättä pysty enää vaikuttamaan. Kuulija tekee siis oman tulkintansa – olkoon se sitten oikea tai väärä –

⁴³ Bloch (2003), 102

⁴⁴ Gadamer (2004), 8

⁴⁵ Palonen (2003), 2; “*The history of human sciences is a history of constructions, revisions and dissolutions of perspectives...the significance and the validity of “facts” can always be assessed differently when judged from another perspective*”.

⁴⁶ Skinner (2002), 52

⁴⁷ Myös Quentin Skinner on kirjoittanut puheakteista ja niiden vaikutuksesta tekstien ymmärtämiseen. Skinnerin ajatus menneisyyden puheaktien tai tekstien tutkimuksesta perustuu niiden illokutionalisuuteen. Ainoastana laajalla tutustumisella kirjoittajan tai puhujan eri teksteihin voidaan ymmärtää mitä hän on tarkoittanut. Tutkijan lopputuloksiin voi siis vaikuttaa se, että mitä tekstejä hän tekijältä valitsee. Voiko Kingin tarkoitusteristä ja tekemisistä saada riittävän hyvän kuvan, jos emme keskity hänen kaikkiin teksteihinsä, vaan valitsemme sieltä vain muutamia? Skinnerin mukaan nämä kontekstit, tai “uskomukset”, tarjoavat meille taustan jolloin tarkoitusterät tulevat ymmärrettäviksi ja mielekkäiksi.

puhujan sanoista/teoista ja ryhtyy toimeen tulkintansa pohjalta⁴⁸. Näistä tulkinnoista muodostuu sitten julkisuuskuvan pohja.

Leidulf Melve korostaa, että tekstien merkitys ja tulkinta voi muuttua ajan kuluessa. Tällöin emme kiinnitä huomiota pelkästään siihen mitä teksteillä pyrittiin sanomaan, vaan pikemminkin, että kuinka sanoma on ymmärretty, josta Melve käyttää saksankielistä käsitettä Rezeptionsgeschichte. Tekstin ymmärtämiseen ja vastaanottoon pohjautuvaa teoriaa voidaan kutsua myös “pragmaattiseksi tekstiteoriaksi (pragmatic text theory)⁴⁹”. Pragmaattisessa tekstiteoriassa väitetään, että tekstien tarkoitukset ja niiden kriittinen arviointi vaihtelee eri aikojen, paikkojen ja lukijoiden mukaisesti⁵⁰.

1.4.3 Muistin ja muistamisen merkitys julkisuuskuvassa.

Kuvaukset pohjautuvat usein siihen, miten kuvailtu henkilö muistetaan. Muistaminen ja kuvailu ovat hyvin lähellä toisiaan ja niiden välillä on ajoittain vain pieni vivahde ero. Esimerkiksi, jos henkilö kertoo millaisena muistaa Martin Luther Kingin, on julkisuuskuvan kannalta kyse kuvauksesta. Toisaalta vaikka kyseinen henkilö ei puhuisi Martin Luther Kingin kuvauksessa muistamisesta, emme voi jättää muistin ja muistojen vaikutusta huomioimatta.

Muisti ja muistot eivät ole myöskään pelkästään subjektiivisia asioita, vaan aivan kuten tapamme hahmottaa ympäröivä maailma, myös muisti ja muistot ovat ympäröivän yhteiskunnan ja ihmisten vaikutuksen alaisia. Muistot ovat yhtäaikaan henkilökohtaisia (personal) ja sosiaalisia (social). Kaikki muistot ovat lähtökohtaisesti yksilöiden omia koskettaen laajalti asioita aina perheestä naapureihin ja valtiosta uskontoon. Jokaisella meistä on omat muistomme. Samalla muistot koskettavat lukuisia muita ihmisiä ja ovat tietyssä mielessä “kollektiivisia”⁵¹. Näin ollen ihmiset voivat esimerkiksi puhua *muistavansa* jonkun henkilön, vaikka he eivät häntä olisi koskaan tavanneet. Ihmisillä saattoi olla Martin Luther Kingistä näitä *muistoja*, vaikka olivat syntyneet paljon Kingin kuoleman jälkeen. Mitä esimerkkejä tästä voisi löytyä?

⁴⁸ Pocock (2009), 68

⁴⁹ Melve (2011), 387

⁵⁰ Ibid, 388

⁵¹ Burke (1997), 44-45

Historioitsija J.G.A Pocock huomauttaa, että menneisyys edeltää aina yhteiskuntia. Ainoastaan yhteiskunnasta eristyksissä asuva erakko ei muista kuin oman henkilökohtaisen menneisyytensä. Yhteiskunnissa sen sijaan menneisyys koostuu kollektiivisista muistoista ja tapahtumista. Tapahtumilla on aina useita useita osallistujia, joilla jokaisella on asiasta oma muistonsa. Tästä syystä muistamista ja menneisyyden säilyttämistä pitää tutkia ennen kaikkea sosiaalisena aktiivisuutena”⁵².

Muistilla ja muistamisella on myös merkittävä rooli yhteiskuntien ja eri ryhmien historiankäsityksessä ja tietoisuudessa. J.G.A Pocock korostaa, että yhteiskunnalla on olemassa tietoisuus omasta historiastaan ja menneisyydestään. Tietoisuus menneisyydestä on sosiaalista tietoisuutta ja voi olla olemassa ainoastaan osana yhteiskunnan rakenteiden ja käyttäytymisen yleistä tietoisuutta. Käytännössä kaikki yhteiskunnat keräävät ja säilyttävät toteamuksia/todisteita sitä koskevista menneistä tapahtumista⁵³. Toisin sanoen yhteiskuntiin kuuluu olennaisesti niissä tapahtuneet asiat ja ilmiöt, jotka voivat toimia sitä yhdistävinä tekijöinä. Eli esimerkiksi Martin Luther King saattoi olla tummaihoisille yhdistävä tekijä, jota kaikki saattoivat arvostaa.

Ranskalaisen historioitsijan Pierre Noran mukaan jokainen valtio, sekä sosiaalinen-, etninen- tai perheryhmä, on viimeisten vuosikymmenten aikana käynyt syvällisen muutoksen suhteessaan menneisyyteen⁵⁴. Muutos voi näkyä usealla eri tavalla: virallisten historioiden kritiikkinä, torjuttujen tai tukahdutettujen historioiden esiin nostamisena, kiinnostuksena omiin ”juuriin” ja suku-tutkimukseen, uusien museoiden avaamisena ja tukahdutettujen asioiden esiintuomisena. Hans-Georg Gadamerin mukaan erilaiset intressiryhmät ”arvottavat tieteellistä tutkimusta sen perusteella, miten tutkimustulokset hyödyttävät tai haittaavat sen omaa valtaa”⁵⁵. Jokainen ryhmä pyrkii siis samaan esiin omanlaisensa totuuden. Omalta kannalta hyviä tutkimuksia tai esimerkiksi historiallisia näkemyksiä korostetaan ja tuodaan esiin. Gadamerin mielestä ”kauttaaltaan järjestyneessä yhteiskunnassa jokainen intressiryhmä hankkii itselleen niin paljon etuja, kuin sen

⁵² Pocock (2009), 148

⁵³ Ibid.

⁵⁴ Nora (2001) <http://www.project-syndicate.org/commentary/the-tidal-wave-of-memory>

⁵⁵ Gadamer (2004), 8-9

taloudellinen ja sosiaalinen valta vain sallii”⁵⁶.

Ranskalainen sosiologi ja antropologi Maurice Halbwachs kirjoitti jo 1920-luvulla, että sosiaaliset ryhmät ovat muistojen rakentajia. Yksilöt ovat luonnollisesti fyysisessä mielessä muistojen tuottajia, mutta erilaiset sosiaaliset ryhmät päättävät mikä on muistamisen arvoista ja kuinka muistotullaan muistamaan. Jorma Kalelan mukaan se, “mikä pidetään muistamisen arvoisena ja siinä mielessä historiallisesti merkittävänä, vaihtelee maasta toiseen”⁵⁷. Yksilöt samalla identifioituvat niiden tapahtumien kanssa, jotka ovat yhteisölle tärkeitä ja myös “muistavat” paljon sellaisia asioita mitä eivät ole edes suorasti kokeneet tai todistaneet⁵⁸. Näin ollen muistia voidaan kuvata jonkin ryhmän menneisyyden sosiaalisena konstruktiona⁵⁹.

2. Martin Luther King ja Yhdysvallat Kingin jälkeen.

2.1 Martin Luther King, henkilö filosofia ja toiminta.

2.1.1 Martin Luther King nousee kansalaisoikeusliikkeen johtoon.

Martin Luther King, Jr. syntyi tammikuun 15. päivä vuonna 1929 Atlantassa Georgiassa keskiluokkaiseen uskonnolliseen⁶⁰ perheeseen. Kingin akateeminen ura alkoi vuonna 1944 mustille tarkoitettussa Morehousen collegessa. Collegen jälkeen Kingin opinnot jatkuivat ensin Pennsylvaniassa Crozer -nimisessä koulussa ja sitten Bostonin yliopistossa, josta hän valmistui pastoriiksi. Valmistumisensa jälkeen King halusi toimia pastorina nimenomaan jossain etelässä, mistä hän oli kotoisin. King sai pastorin viran lopulta Montgomerystä. King kerkesi toimimaan päätoimisena pastorina vain muutaman vuoden ennen kuin tempautui mukaan kansalaisoikeus-

⁵⁶ Gadamer (2004), 8-9

⁵⁷ Kalela (2000), 24

⁵⁸ Burke (1997), 44

⁵⁹ Ibid, 45

⁶⁰ Martin Luther Kingin isä, Martin Luther King Sr (tunnettiin myöhemmin yksinkertaisesti Daddy King -nimellä), oli myös pastori. Pastorin ura oli yksi harvoista ammateista tummaihoisilla, joka vaati korkeakoulutuksen ja suhteellisen hyvän tulotason.

kamppailuun, mistä tuli lopulta hänen pääasiallinen työnsä.

Rotuerottelua oli pyritty haastamaan pitkin 1900-lukua ja joitakin lakimuutoksia oltiin myös saatu aikaiseksi. Tästä huolimatta rotuerottelun laajamittainen haastaminen ja vastustaminen, ei ollut onnistunut sen vastustajien haluamalla tavalla. Esimerkiksi vuonna 1954 tehty korkeimman oikeuden päätös *Brown vs. Board of education*, oli periaatteessa tehnyt rotuerottelusta de jure laitonta. Tästä huolimatta rotuerottelupolitiikka jatkui etelävaltioissa aivan kuten ennenkin. Liittovaltio oli osoittautunut haluttomaksi pakottaa etelän osavaltioita purkamaan segregatiojärjestelmää ja kansallisella tasolla suhtautuivat ihmiset tummaihoisten aseman parantamiseen lähinnä välinpitämättömästi, tai olivat tummaihoisten kohtelusta tietämättömiä. Suurin osa tummaihoisista eli edelleen köyhydessä, äänestäminen oli tehty vaikeaksi ja heillä ei ollut todellista vaikutusvaltaa asuinalueidensa asioihin. Tummaihoisten protestointi oli alkanut pikkuhiljaa kasvaa ja tyytymättömyys tilanteeseen kupli pinnan alla. King kuvasi tummaihoisten kasvanutta tyytymättömyyttä seuraavasti:

”Kuten salama, joka ei synnytä ääntä ennen kuin se iskee, tummaihoisten vallankumous oli aluksi hiljalleen kytevä. Mutta kun se iski, sen mahtava, kauas näkyvä leimahdus, joka julisti sen puhtautta ja palavaa intoa, paljasti sen pelottavan voiman”⁶¹.

Tällainen “salama” iski ensimmäisen kerran Montgomeryyn vuonna 1956, jossa käynnistyi yli vuoden kestänyt bussiboikotti, jonka tavoitteena oli rotuerottelun lopettaminen kaupungin bussiliikenteessä. Montgomeryn bussiboikotin organisoimiseksi paikalliset tummaihoiset aktiivit perustivat uuden järjestön, Montgomery Improvement Association (MIA), jonka ensimmäiseksi presidentiksi valittiin vielä tuolloin kansallisella tasolla tuntematon pastori Martin Luther King. Martin Luther Kingin roolin merkitys kansalaisoikeusliikkeelle tuli selväksi jo Montgomeryn bussiboikotin aikana. King nousi heti liikkeen alkuvaiheessa sen tärkeimmäksi puhujaksi ja tunnetuimmaksi henkilöksi.

Kingin poliittinen filosofia määritteli pitkälti sen, millaisiin toimiin SCLC lähti omissa kansalaisoikeuskampanjoissaan. Tulevina vuosina SCLC:n toteuttamat kampanjat, niin etelässä kuin

⁶¹ King (1965), 12

pohjoisessa, toteutuivat melko tarkasti Kingin filosofian mukaisesti. Kaikkia näitä yhdisti toiminnan avoimuus, ehdoton sitoutuminen väkivallattomuuteen, rangaistusten hyväksyminen ja pyrkimys ihmisiin vetoavaan retoriikkaan ja toimintaan. Mielenosoitukset eivät saaneet kääntyä väkivaltaiseksi, eikä boikottien tarkoituksena ollut valkoisten vastustaminen *per se*. Kingille oli tärkeää, että kansalaistottelemattomuus kohdistettiin asioihin, ilmiöihin ja käytäntöihin, ei siis ihmisiin itseensä.

Kingin ja SCLC:n suurimpia menestyksiä olivat vuosien 1964 ja 1965 kansalaisoikeuslait. Nämä lait käytännössä takasivat rotuerottelujärjestelmän päättymisen ainakin paperilla ja niiden oli tarkoitus myös parantaa tummaihoisten kansalaisten asemaa ja oikeuksia. Kansalaisoikeustaistelu ei kuitenkaan loppunut vuoteen 1965, vaan pikemminkin muutti muotoaan. King alkoi entistä enemmän puhua tummaihoisten ”taloudellisista esteistä”, nyt kun lain silmissä yhdenvertaisuus oli taattu⁶². Oikeudellinen tasa-arvo oli periaatteessa saavutettu, mutta elintasonsa ja varallisuutensa puolesta tummaihoiset olivat edelleen heikommassa asemassa. King alkoi vuoden 1965 jälkeen keskittyä enemmän ja enemmän puhumaan köyhien puolesta. Lisäksi hän otti myös kantaa Vietnamin sotaan ilmottaen olevansa sitä vastaan.

2.1.2 Martin Luther Kingin filosofian pääpiirteitä.

Kingin poliittinen filosofia ja toiminta voitaisiin tiivistää lyhyesti sanoihin ”väkivallaton kansalaistottelemattomuus”. Kingin poliittinen filosofia ja näkemykset moraalisesta toiminnasta pohjautuivat hänen kristillisiin arvoihinsa ja tulkintaansa uskonnosta, sekä jumalasta. Kingille uskonto ei voinut olla erillään ympäröivästä maailmasta. Kingin mielestä kirkkojen oli aktiivisesti osallistuttava yhteiskunnalliseen toimintaan⁶³. Kirkon velvollisuus oli aina ollut ”horisonttien laajentaminen, status quon haastaminen, sekä tarvittaessa tapojen rikkominen”⁶⁴. Uskonto ja politiikka kuuluivat erottamattomasti yhteen, koska ilman uskontoa voisi politiikka muuttua moraalittomaksi ja tuhoavaksi voimaksi⁶⁵.

⁶² Jackson (2007), 2

⁶³ King (1958), 200-204

⁶⁴ Ibid, 200

⁶⁵ Walton (1971), 45

Kingin väkivallattomuuden filosofia pohjasi pitkälti hänen uskonnollisuuteensa ja näkemykseen rakkaudesta. Väkivalta, niin fyysinen kuin psyykkinen, loi ainoastaan vihan ilmapiirin, sekä katkeruutta, mistä syystä väkivaltainen toiminta ei voinut ikinä olla niin hyvä kuin väkivallaton. Vaikka tummaihoiset saisivat vihan ja väkivallan avulla voittoja, eivät ne voisi olla pysyviä juuri näiden toimien synnyttämän katkeruuden ja vihan takia. Vääränlaiset toimet nyt voisivat kostautua tuleville sukupolville⁶⁶. Toiminnasta itsestään tuli yhtä tärkeä kuin lopputuloksesta, koska ainoastaan väkivallattomuus pystyi takaamaan muutosten pysyvyyden⁶⁷.

Vuosien 1964 ja 1965 kansalaisoikeuslait takasivat tummaihoisille kansalaisille oikeudellisen tasa-arvon ja teki etelän rotuerottelupolitiikasta laitonta. Vuoden 1965 Voting Rights Act oli tummaihoisten kansalaisoikeustaistelun suurin voitto⁶⁸. Julkisten tilojen rotuerottelun purku oli jo toteutettu⁶⁹ ja nyt uusi laki teki äänestämisen hankaloittamisesta tai estämisestä laitonta. Adam Faircloughin mukaan valkoisen ylivallan perusteet olivat tuhottu, kun tummaihoiset alkoivat täyttää äänestyspaikkoja. Hän alkoi puhua enemmän köyhien aseman parantamisesta ja vastusti entistä näkyvämmiin Vietnamin sotaan ja ilmaisi pettymyksensä valkoista väestöä ja päättäjiä kohtaan entistä selväsanaisemmin.

Kingille siirtymä ”radikaalimpaan” suuntaan oli periaatteessa looginen jatkumo kansalaisoikeustaistelussa, nyt kun halutut lait oltiin saavutettu. Retoriikassaan King alkoi puhua enemmän ”luokasta” kuin ”rodusta” ja esimerkiksi vuonna 1967 julkaistussa kirjassa King puhui ajoittain ”luokkaerottelusta”, eikä pelkästään rotuerottelusta⁷⁰. Kansalaisoikeuslaeista huolimatta valkoisten poliittinen dominanssi ja ennakkoluulot olivat edelleen pysyviä faktoja⁷¹, eivätkä lait pystyneet näihin tehokkaasti vaikuttamaan. mielettömällä raivonpuuskallaan, mutta liekit mustasivat sekä heidät että heidän sortajansa⁷².

⁶⁶ King (1958), 209

⁶⁷ King (1958), 215

⁶⁸ Fairclough (1987), 253

⁶⁹ Civil Rights Act of 1964

⁷⁰ King (1967), 141

⁷¹ Fairclough (1987), 253

⁷² King (1967), 8-9

Vuonna 1965 Martin Luther King oli mielestään saavuttanut “kansalaisyhteiskuntaistielun ensimmäisen vaiheen, joka oli päättynyt Selman tapahtumiin ja vuoden 1965 äänioikeuslakiin⁷³. Kansalaisyhteiskuntaistielun piti siirtyä nyt haastavampaan toiseen vaiheeseen, eli tummaihoisten elintason nostamiseen.

Toisen vaiheen tavoitteena oli “tasa-arvoisuuden toteutuminen”. Kingin mukaan valkoinen amerikka ei ollut “koskaan todella altis auttamaan tummaihoisia pääsemään eroon köyhyydestä, riistosta ja kaikenlaisesta syrjinnästä”⁷⁴, mistä syystä toisen vaiheen tavoitteiden toteutuminen olisi huomattavasti hankalampaa. Lait ja rotuerottelun de jure lakkautus eivät tuoneet muutosta pohjoisen getoissa asuville miljoonille tummaihoisille⁷⁵. Tummaihoiset kärsivät edelleen *de facto* rotu-erottelusta, työttömyydestä, puuttelisista asunnoista ja kouluista, perheiden heikkenemisistä ja poliisin väkivaltaisuudesta⁷⁶. Wattsin mellakka⁷⁷, joka oli maan siihen astisista mellakoista pahin, konkretisoi hyvin selvästi tummaihoisten asuttamien ghettojen ongelmat.

Myös King alkoi korostaa kansalaisyhteiskuntaistielun toiminnan laajentamista. Ghettojen köyhyys ja levottomuudet olivat osaltaan työntämässä Kingiä enemmän vasemmalle⁷⁸. Esimerkiksi King myönsi ensimmäistä kertaa haastattelussa, että “olemme mukana luokkataistelussa”⁷⁹. Vuonna 1967 King kirjoitti, että taloudellisesti ongelmat olivat enemmän sidoksissa “luokkaan kuin rotuun”⁸⁰. Taloudelliset uudistukset pysyivät Kingin toiminnan ja filosofian kantavina voimina aina tämän kuolemaan saakka. Vain vähän ennen kuolemaansa hän kirjoitti, että “taloudellinen kysymys oli tummaihoisten tärkein kysymys”⁸¹. Vuoden 1965 jälkeen tummaihoiset siirsivät huomionsa entistä

⁷³ Ibid., 10

⁷⁴ Ibid., 10

⁷⁵ Colaiaco (1988), 149

⁷⁶ Ibid., 149

⁷⁷ Wattsin mellakat tapahtuivat 11.9-17.9 1965. Tapahtumista voi lukea lisää esim. http://mlk-kpp01.stanford.edu/index.php/encyclopedia/encyclopedia/enc_watts_rebellion_los_angeles_1965/

⁷⁸ Dyson (2000), 85

⁷⁹ Dyson (2000), 87

⁸⁰ King (1967), 2

⁸¹ Ibid., 190

enemmän kansalaisoikeuksista kohti ihmisoikeuksia ja lainmukaisesta tasa-arvosta kohti aineellista tasa-arvoa ⁸².

James Colaiaccon mukaan King radikalisoitui entistä enemmän Chicagon jälkeen. King oli omien sanojensa mukaan vuosia hautonut ajatusta, että olemassa olevia instituutioita voisi olla mahdollista muuttaa pienin askelin; muutos siellä ja toinen täällä. Myöhemmin hän näki, että tällainen muutos ei olisi mahdollista, vaan tarvittaisiin koko yhteiskunnan uudelleen rakennus, arvojen vallankumous⁸³. King myös syytti suurinta osaa amerikkalaisista “tiedostamattomiksi rasisteiksi”⁸⁴, mikä poikkeaa melko radikaalisti Kingin puheista Montgomeryn bussiboikotin ajoilta, jolloin King korosti, ettei kyseessä ole “valkoisten ja mustien välinen taistelu, vaan oikeuden ja epäoikeudenmukaisuuden välinen”.

2.1.3 Kuinka uusi asia Kingin radikalisoituminen lopulta oli?

Martin Luther King oli tuonut jo ennen 1960-luvun puoliväliä aktiivisesti esiin taloudellisen tasa-arvon tärkeyttä. Esimerkiksi historioitsija Thomas F. Jackson ei pitänyt Kingin radikalisoitumista äkillisenä muutoksena. Jackson kritisoi joitain tutkijoita, muun muassa Adam Faircloughia, siitä että he pitivät Kingiä eräänlaisena ei-ideologisenä pragmaattikkona aina vuoteen 1965 saakka. Jacksonin mielestä King oli jo ennen vuotta 1965 radikaalimpi, ja King muun muassa puhui “tummaihoisia segmentoivaa luokkajärjestelmästä”, eikä siis pelkästään rotusorrosta⁸⁵.

Jacksonin näkemys saa tukea Martin Luther Kingin omista kirjoituksista. Esimerkiksi King kirjoitti “tummaihoisten vallankumouksesta” vuonna 1964 ilmestyneessä kirjassaan “Emme voi Odottaa -sekasorrosta yhteyteen”⁸⁶. King vertasi tummaihoisten aloittamaa vallankumousta Ranskan suureen vallankumoukseen ja kirjoitti miten “milloinkaan aikaisemmin Amerikan historiassa ei mikään kansanryhmä ollut miehittänyt katuja, toreja, loukkaamattoman pyhiä liike-elämän valtaväyliä ja

⁸² Condit. Lucaites (1993), 189

⁸³ Colaiaco (1988), 178

⁸⁴ Ibid., 178

⁸⁵ Jackson (2007), 3

⁸⁶ Alkuperäinen teos julkaistiin vuonna 1964 heti Albanyn ja Birminghamin kampanjoiden jälkeen. Kirja on julkaistu suomeksi vuonna 1965 Weilin & Göösin toimesta nimellä “Emme voi odottaa”. Suomentajana toimi Antti Vahtera.

hallituksen marmorihalleja esittääkseen vastalauseitaan ja julistaakseen heihin kohdistuvan sorron sietämättömyyttä ”⁸⁷.

King yhdisti rotusorron ja taloudellisen turvattomuuden, paljon ennen niin sanottuja radikaaleja vuosiaan. Vuonna 1964 hän kirjoitti, että *Mustan*⁸⁸ ”oli myös pakko todeta, että sata vuotta emansipaation jälkeen hän eli yksinäisellä taloudellisen turvattomuuden saarekkeella keskellä aineellisen hyvinvoinnin mahtavaa valtamerta”⁸⁹. Kingille *taloudellinen* ja *rodullinen* sorto muodostivat ”kaksi rotuerottelukehää”, jonka sisäpuolella tummaihoiset joutuivat elämään. Kingille taloudellinen tilanne kuului olennaisesti kansalaisoikeustaisteluun ja tummaihoisten kohteluun. Hänelle taloudellinen ja rodullinen sorto olivat ”vastenmielisessä sukulaissuhteessa”⁹⁰. Todellinen tasa-arvoisuus ”merkitsi ihmisarvon tunnustamista, ja se puolestaan edellytti turvallista ansiotyötä ja maksusekkiä, joka riittää seuraavaan palkkapäivään asti”⁹¹.

Jo ensimmäisessä julkaistussa kirjassaan ”Stride toward freedom” (1958) King korosti kansalaisoikeusliikkeen ja työväenliikkeen yhteistyön tärkeyttä. King kirjoitti, että ”työväenliike voi ottaa ison roolin auttaakseen tummaihoisia saavuttamaan taloudellisen oikeudenmukaisuuden”⁹². King myös korosti, että AFI-CIO järjestön ammattiliittojen 13,5 miljoonasta jäsenestä noin 1,3 miljoonaa oli tummaihoisia.

Vaikka King ei puhunut ennen vuotta 1965, ainakaan kovin selkeäsanaisesti, kansalaisoikeuksien ja luokkataistelun yhteydestä, on myös tästä retoriikasta viitteitä. Vuonna 1958 King kirjoitti, että ”taloudellinen epätasa-arvo kuristaa uhreiltaan niin fyysisen kuin kulttuurisen kasvamisen mahdollisuuden”⁹³. Kingin mielestä sekä valkoiset, että tummaihoiset työläiset ovat ”yhtä

⁸⁷ King (1965), 12

⁸⁸ King käyttää tässä kohdassa käsitettä ”negro”. King puheissa ja kirjoituksissa sanat negro, black ja african-american toimivat käytännössä synonyymeina. Tällöin negro -käsitteen suomennos sanaksi ”neekeri” ei ole oikein.

⁸⁹ King (1965), 21

⁹⁰ Ibid., 22

⁹¹ Ibid., 22

⁹² King (2010), 197

⁹³ Ibid., 197-198

sorrettuja”. Näin ollen tummaihoisten ja valkoisten työläisten tavoitteet ovat yhtäläisiä⁹⁴. Kingin mielestä järjestäytyneen työväen ja tummaihoisten kansalaisoikeusliikkeen liittoutuminen oli “välttämättömyys”⁹⁵.

2.2 Kansalaisoikeusliike Kingin jälkeen, sekä Yhdysvaltojen yhteiskunnallinen tilanne 1970- ja 1980-luvuilla.

Kingin jälkeiset vuodet olivat kansalaisoikeusliikkeelle hankalia. 1970-luvulla SCLC:n kannatus alkoi hiipua ja etenkin black power -liikehdintä nosti päätään. Kansalaisoikeusliikkeen hiipuminen ja vaikeudet tulivat melko nopeasti Kingin kuoleman jälkeen. Jo vuonna 1973 Newsweek julkaisi artikkelin nimeltä “Whatever happened to Black America?”⁹⁶. Lehden mukaan 1960-luvun pinnalla ollut tummaihoisten agenda, oli “hiipunut sodan, talouden ja erimielisyyksien takia”⁹⁷. Kansalaisoikeudet eivät olleet enää muodissa politiikassa. Kansalaisoikeuslakien myötä ei yhteiskunnassa ollut enää syrjiviä lakeja, vaan tummaihoisten heikompi asema yhteiskunnassa johtui taloudellisista, eikä siis institutionaalisista syistä.

Myös kansalaisoikeusliike oli vaikeuksissa Martin Luther Kingin kuoleman jälkeen. Kingin kuolinvuonna SCLC työllisti 125 henkilöä, mutta jo vuonna 1972 oli työntekijöiden määrä vain 61. Vuotta myöhemmin SCLC:llä oli vain 17 työntekijää. Pääsyyinä työntekijöiden määrän vähentymisestä oli lahjoitusten ehtyminen. Liike oli menettänyt Kingin mukana karismaattisen johtajansa, eikä kansalaisoikeuslakien jälkeen liike saanut enää samanlaista nostetta mediassa.⁹⁸

Kingin seuraaja Ralph Abernathy ei ollut yhtä karismaattinen johtaja kuin King oli ollut. Adam Faircloughin mukaan Abernathy oli seurannut Kingiä jopa liian kiltisti⁹⁹. Nyt jouduttuaan yksin, ei hän yksinkertaisesti pystynyt täyttämään Kingin jättämiä saappaita. Abernathy vaikutti epävarmalta

⁹⁴ Ibid., 198

⁹⁵ Ibid., 169

⁹⁶ Schuman (1985), 36

⁹⁷ Ibid.

⁹⁸ Fairclough (1987), 396-397

⁹⁹ Fairclough (1987), 389

ja pyrki liiaksi matkimaan Kingiä. Abernathyn omat puheet olivat olleen aina hauskoja, mutta nyt hän pyrki liiaksi matkimaan Kingin tyyliä. Kuuntelijoiden mielestä tämä antoi hänestä liian jäykän kuvan¹⁰⁰.

Abernathy ei pystynyt myöskään pitämään liikettä yhtenäisenä. SCLC:n voimakkain yhdistäjä oli ollut King, jota kaikki kunnioittivat. Liikkeessä oli mukana monia erilaisia henkilöitä, joiden näkemykset saattoivat olla hyvin kaukana toisistaan. King oli ollut se tekijä, joka oli pitänyt liikkeen kasassa. Ilman Kingiä alkoi SCLC pian natista liitoksistaan. Esimerkiksi Abernathy oli suosittu etelän köyhien keskuudessa, kun taas Andrew Young vetosi pohjoisen valkoisiin liveraaleihin ja Jesse Jackson oli suosittu etenkin Chicagossa. Fairclough piti Jacksonia SCLC:n johtajista ainoana, jolla oli vaadittavaa karismaa Kingin korvaajaksi. Myöskään Kingin leski Coretta Scott King ei onnistunut löytämään miehensä järjestöstä itselleen paikkaa. Hän ryhtyikin hyvin pian suuntaamaan voimansa kohti Martin Luther King Centeriä, eikä niinkään SCLC:n toimintaan.¹⁰¹

Näkyvin hahmo SCLC:stä oli varmasti Jesse Jackson, jota oli povattu liikkeen johtoon jo vuonna 1969¹⁰². Jacksonin merkitys näkyi esimerkiksi Time -lehden artikkelissa “Black America”, jonka päähenkilöksi Jackson oli nostettu. Ralph Abernathya ainoastaan sivuttiin artikkelissa, vaikka kyseessä oli kuitenkin Kingin seuraaja SCLC:ssä.

Adam Faircloughin mukaan Jesse Jackson pyrki voimakkaasti kuvaamaan itseään Martin Luther Kingin läheisimpänä kollegana, mistä moni kansalaisoikeusaktiivi ei pitänyt. Tämän lisäksi Jacksonin kunnianhimo oli ärsyttänyt lukuisia kansalaisoikeusaktiiveja. Eräs kommentoi, että Jackson alkoi “himoita itsestään kertovia lehtiotsikoita”. Kingin kuoleman jälkeen Jackson pyrki luomaan myyttiä, että hän oli pidellyt kuolevaa Kingin sylissä. Pian lehdet kirjoittivatkin, että Kingin viimeiset sanat oli osoitettu Jesse Jacksonille.

Jesse Jacksonin kannatus oli voimakkainta Chicagossa, jossa hän johti operaatio leipäkoria, mikä

¹⁰⁰ Fairclough (1987), 389

¹⁰¹ Ibid, 390-392

¹⁰² Ibid. 392

oli osa SCLC:n pohjoisen strategiaa. Martin Luther King oli itse kritisoinut Jacksonia siitä, että tämä keskittyi liiaksi Chicagoon, eikä huomionnut muita pohjoisen kaupunkeja. Osan mielestä operaatio leipäkorin tarkoitus oli ainoastaan pönkittää Jacksonin omaa asemaa. Jacksonin ja SCLC:n välit huononivat nopeasti ja vuonna 1971, eli vain neljä vuotta Kingin kuoleman jälkeen, Jackson irtautui järjestöstä. Jackson jatkoi edelleen toimintaansa kansalaisoikeuksien puolesta, mutta oman järjestönsä kautta. Jacksonin poliittinen ura huipentui lopulta vuosien 1984 ja 1988 demokraattien presidentti-ehdokkuuden esivaaleihin. Jackson oli molemmilla kerroilla ehdolla, mutta ei saavuttanut niissä toivottua menestystä.¹⁰³

Rotu ja rotujen väliset suhteet pysyivät myös 1970- ja 1980-lukujen aikana merkittävänä osana yhteiskuntaa ja politiikkaa. Esimerkiksi tutkijat Michael Omi ja Howard Winant olivat sitä mieltä, että rodulla oli, ja oli aina ollut, iso merkitys niin hallinnossa, kuin kansalaisyhteiskunnassa¹⁰⁴. Vuoden 1989 julkaistu laaja tutkimus “A Common destiny - Blacks and American society”¹ selvitti tummaihoisen väestön tilannetta ja olosuhteita Amerikassa. Kirjan mukaan tummaihoisten ja valkoisten väleihin vaikutti erityisesti kaksi seikkaa: valkoisten negatiivinen suhtautuminen tummaihoisiin, sekä tummaihoisten aktuaaliset elinolot, jotka eivät ole tasavertaisia valkoisten kanssa. Molemmat trendit ovat jatkuvia ja läsnä niin 1970- kuin 1980-luvuilla.

Tummaihoisten yhteiskunnallinen tilanne oli parantunut jonkun verran 1970- ja 1980-luvuilla. Esimerkiksi tummaihoisten äänestäjien määrä kasvoi vuoden 1964 kahdesta miljoonasta, vuoden 1975 3,8 miljoonaan. Alabamassa rekisteröityminen äänestäjäksi kasvoi 19,3 prosentista 58,1 prosenttiin. Georgiassa vastaava kasvu äänestäjien rekisteröinnissä oli 27,4 prosentista 56,3 prosenttiin ja Mississippissä 6,7 prosentista 67,4 prosenttiin. Etelävaltioiden tummaihoisten määrä äänillä valituista viroista oli 1913 vuonna 1976. Vuonna 1980 määrä oli jo 2458. Tosin tuo tarkoitti, että tummaihoisilla oli äänestettävistä viroista hallussaan vaivaiset kolme prosenttia. Koko maassa tummaihoisia oli äänestetyissä viroissa vuonna 1983 yhteensä 5606. Tummaihoisilla oli siis kaikista viroista hallussaan noin prosentti, vaikka tummaihoisten osuus väestöstä oli noin 12 prosenttia.¹⁰⁶

¹⁰³ Fairclough (1987), 393-394.

¹⁰⁴ Omi, Winant (1994), vii

¹⁰⁵ Kirjan julkaisi National Research Councilin alainen “Committee on the status of black americans”. Kirjan editoijina Jaynes, Gerald & Williams, Robin. 1989. National Academy Press, Washington.

¹⁰⁶ Fairclough (1987), 398-399

Myös hallinnon puolella tapahtui jonkun verran edistystä kansalaisoikeusasioissa. Vuoden 1965 äänioikeuslakia jatkettiin vuosina 1970, 1975 ja 1983¹⁰⁷. Toisaalta kansalaisoikeuksien eteenpäin meneminen ei ollut itsestäänselvyys, sillä presidenteistä Nixon ja Reagan molemmat aluperin vastustivat äänioikeuslain jatkoa, ja allekirjoittivat lain vasta, kun sen jatko oli kongressissa varmaa¹⁰⁸. Muista kansalaisoikeuksien parannuksista voitaisiin esiin nostaa presidentti Carterin allekirjoittama vuoden 1978 Omnibus Judgeship -laki, jonka tarkoituksena oli helpottaa ihmisten valitusoikeutta liittovaltion oikeuteen¹⁰⁹ ja nostaa oikeuksien määrää. Laki myös lisäsi tummaihoisten tuomareiden määrää huomattavasti¹¹⁰. Reaganin kaudella äänioikeuslain jatkon lisäksi merkittävin edistys oli Martin Luther King Dayn tuleminen viralliseksi vapaapäiväksi.

Vaikka edistystä oli tapahtunut, oli tummaihoisten asema edelleen selkeästi huonompi mitä valkoisilla. Itseasiassa tummaihoisten reaalitulot olivat jopa pienentyneet vuonna 1984 verrattuna vuoteen 1968¹¹¹. Vuonna 1989 julkaistussa tutkimuksessa tummaihoiset olivat valkoisia jäljessä tuloissa, elintasossa, terveydessä, eliniänodotteessa, koulutuksessa ja asuinoloissa. Eli kaikissa tutkimuksen mittareissa. Suurin edistys tummaihoisten tilanteessa oli tapahtunut 1940-1960 luvuilla, eikä siis 1970- tai 1980-luvuilla. Elitaso tosin jatkoi kasvuaan myös 1970-luvulla, mutta ei yhtä voimakkaasti kuin aiempina vuosikymmeninä.¹¹²

Tutkimuksen perusteella tummaihoisten pitkään jatkunut sorto ja syrjintä, oli tehnyt heistä keskimääräistä enemmän ryhmätietoisia, sekä arvostamaan ryhmäarvoja ja käyttäytymistä. Tällainen ryhmätietoisuus oli voimakasta myös vuonna 1989. Tummaihoisen ja valkoinen väestö pysyivät pitkälti erillään myös 1970- ja 1980-luvuilla. Kansalaisoikeustaistelun jälkeen ei ollut siis tapahtunut mitään nopeaa yhteiskunnallista integraatiota. Tutkimuksen mukaan tummaihoisten keskuudessa oli yleistä pitää sosiaalisia instituutioita valkoisia suosivina. Korostunut

¹⁰⁷ Perry. Parent (1995), 23-24

¹⁰⁸ Schuman (1985), 36 ja 40

¹⁰⁹ Perry. Parent (1995), 30

¹¹⁰ Ibid.

¹¹¹ Tämä tosin koski myös valkoisia.

¹¹² Jaynes. Williams (1989), 13

ryhmätietoisuus tarkoitti myös sitä, että tummaihoiset näkivät edistyksen pääasiallisena esteenä rotusyrjinnän. Esimerkiksi vuoden 1970 Harris¹¹³ -kyselyssä suurin osa tummaihoisista tunsu “syväänjuurtunutta kyynisyyttä Amerikan poliittista järjestelmää kohtaan”¹¹⁴. Muutos kyynisempään suuntaan oli selvää, sillä vielä presidentti Johnsonin kaudella tummaihoiset olivat suhtautuneet optimistisesti liittovaltion toimiin kansalaisyhteiskunnan parantamiseksi.

1980-luvulla merkittävin tummaihoisten ja valkoisten välisiin suhteisiin vaikuttanut tekijä oli republikaani Ronald Reaganin nousu presidentiksi. Reaganin voitto presidentin vaaleissa, sekä republikaanien saavuttama enemmistö senaatin vaaleissa, saivat tummaihoiset, sekä muut vähemmistöt varpailleen¹¹⁵.

Henry B. Sirgon mukaan Reagan ei suhtautunut kansalaisyhteiskunta-asioihin kovinkaan sympaattisesti presidenttiytensä aikana. Tämä ei ollut sinänsä yllätys, koska 1960-luvulla Reagan suhtautui kriittisesti niin Martin Luther Kingiä, kuin kansalaisyhteiskuntaa kohtaan. Reagan ei ollut suosittu tummaihoisten keskuudessa. Vuoden 1980 presidentinvaaleissa Reagan sai tummaihoisten äänistä 14 prosenttia. Vuoden 1984 äänimäärä oli pudonnut yhdeksään prosenttiin. Reagan etäännytti itseään kansalaisyhteiskuntaryhmistä, mikä vain lisäsi hänen epäsuosiotaan tummaihoisten keskuudessa.¹¹⁶

Reaganin hallinto teki useita tummaihoisten keskuudessa epäsuosittuja päätöksiä. Reagan oli kampanjoinut erityisesti isoa hallintoa (big government) vastaan. Reaganin hallinto teki monia päätöksiä, jotka kansalaisyhteiskuntaaktiivit, sekä tummaihoiset kansalaiset, katsoivat oman tilanteensa heikennyksiksi. Reaganin hallinto lakkautti esimerkiksi tummaihoisille lapsille tarkoitettua koulubussikyydit muiden alueiden kouluihin. Kyseinen järjestelmä oli integroitujen koulujen ehto, sillä väestö asui edelleen pitkästi erillään. Reagan myös leikkasi monien tummaihoisten koulujen sekä yliopistojen rahoitusta. Opiskelijoiden stipendijärjestelmää muutettiin lainapainotteisemmaksi. Reagan vastusti aluksi sekä äänioikeuslain jatkoa, sekä Martin Luther King

¹¹³ Harris organisaatio on laatinut useita rodullisia tutkimuksia (Schuman, 60)

¹¹⁴

¹¹⁵ Schuman (1985), 39

¹¹⁶ Perry. Parent (1995), 90

Dayta, mutta muutti kantansa, kun molempien läpimeno kongressissa olisi tapahtunut myös ilman presidentin suostumusta.¹¹⁷

Reagan oli vuoden 1980 vaaleissa pyrkinyt profiloitumaan *värisokeana* ehdokkaana. Ihonvärillä ei saanut siis olla mitään merkitystä henkilön ominaisuuksissa. Kaikilla tuli olla yhtäläiset oikeudet ja syrjintä oli tuomittavaa. Toisaalta tämä tarkoitti myös sitä, että samalla poistuivat monet tummaihoisten asemaa parantaneet asiat. Väestöryhmät kun eivät olleet tasavertaisessa asemassa. Vuonna 1984 presidentinvaalikampanjansa aikana Reagan totesi, että rotukiintiöt, olivat pahinta mahdollista syrjintää¹¹⁸. Reaganin hallinto oli toisaalta hyvin varovainen siinä, miten se esitteli uudistukset rotuasioihin liittyneissä kysymyksissä. Tarkoituksena oli esitellä uudet linjaukset modernien kansalaisoikeuksien *täyttymyksenä* (fullfilment), eikä hylkäyksenä.

3. Martin Luther Kingin julkisuuskuva New York Timesin ja The Washington Postin sivuilla.

New York Timesin ja The Washington Postin sivuilla käyty julkinen keskustelu Martin Luther Kingistä voitaisiin jakaa teemallisesti kahteen osaan: ensimmäisen osan muodostivat lehtien kirjoittajien omat näkemykset Kingistä, ja toinen osa koostui muiden¹¹⁹ näkemyksistä. Kirjoittajien, eli käytännössä lehtien omat mielipiteet, tulivat esiin esimerkiksi pääkirjoituksissa, kommentaareissa tai uutisiin liitetyistä kuvauksista. Journalistit kirjoittivat Kingistä tavallisia kuvauksia ja esittelyjä, joiden tavoitteena oli kuvailla häntä suurelle yleisölle ja muistuttaa ihmisiä Kingin toiminnasta. Kuvauksien ohella lehden sivuilla oli myös pidempiä kirjoituksia Kingistä, joissa lehtien omat mielipiteet tulivat paremmin esiin. Erityisesti pääkirjoitukset tai kommentaarit, keskittyivät pidempään mielipiteisiin Kingistä. Niin Martin Luther Kingin esittelyt ja kuvaukset, kuin mielipiteet hänestä, olivat julkisuuskuvan kannalta merkittäviä. Lyhyistä kuvauksista pystyy selvittämään, millä tavoin Martin Luther King pyrittiin tiivistämään muutamalla sanalla tai

¹¹⁷ Schuman (1985), 39-41

¹¹⁸ King. Smith (2011), 125

¹¹⁹ Käytännössä kaikkien muiden mielipiteet ja kuvaukset Kingistä. Esimerkiksi tavallisten kansalaisten, Kingin vaimon, lähipiirin, poliitikkojen ja yhteisöjen merkkihenkilöiden kuvaukset.

lauseella, eli mitä asioita hänestä nostettiin esiin. Mitkä olivat siis Kingin käsitteen lyhyitä määritelmiä? Mielipiteissä taas otettiin enemmän kantaa Kingin toimintaan, tai niissä voitiin kuvailla Kingin merkitystä Yhdysvalloille.

Toisen tärkeän ryhmän Martin Luther Kingin julkisuuskuvassa muodostivat lehtien sivuilla haastatellut, siteeratut ja esiintyneet ihmiset. Kingistä kertovissa jutuissa oli harvoin pelkästään journalistien omia kuvauksia ja mielipiteitä¹²⁰, vaan niissä esiintyi henkilöitä aina Kingin lähipiiristä tavallisiin kansalaisiin. Jutuissa esiintyneitä henkilöitä oli saatettu haastatella vartavasten sitä varten, tai sitten sitaatteja oli kerätty puhujilta Kingin kunniaksi järjestetyistä julkisista tilaisuuksista. Näiden henkilöiden mielipiteiden ja kuvauksien kautta, saa Kingin julkisuuskuvasta laajemman kuvan, eli julkisuuskuva ei rajoitu pelkästään lehtien omiin kuvauksiin.

3.1 Esimerkkejä New York Timesin ja The Washington Postin journalistien käyttämistä Martin Luther Kingin kuvauksista.

New York Timesin ja The Washington Postin uutiset ja artikkelit, jotka liittyivät Kingiin, olivat hyvin vaihtelevista aiheista. Lehtien kirjoitukset saattoivat liittyä vaikkapa keskusteluun Martin Luther King -päivän perustamisesta, Kingin syntymäpäivän kunniaksi järjestetyistä juhlista tai tiettyjen Kingin johtamien kampanjoiden vuosipäivistä ja muistamisesta. Oli kyseessä sitten lyhehkö uutinen tai pidempi artikkeli, niistä löytyi usein vähintään lyhyt kuvaus Martin Luther Kingistä. Martin Luther Kingiä ja hänen toimintaansa saatettiin luonnehtia vain muutamilla sanoilla, tai pidemmältä useilla lauseilla tai kokonaisella kappaleella. Esimerkiksi lehdissä harvoin kirjoitettiin pelkästä “Martin Luther Kingistä”, vaan hänen nimeensä oli yleensä liitetty jokin titteli tai kuvaus.

Lehdissä oli myös artikkeleja, joissa Martin Luther Kingin esittelyyn käytettiin huomattavasti enemmän tilaa. Etenkin lehtien pääkirjoitukset olivat sellaisia, joissa Martin Luther Kingin filosofiasta ja toiminnasta kirjoitettiin enemmän. Näissä tuli hyvin esiin kirjoittajien (ja tätä kautta lehden) oma mielipide Kingistä ja siitä, millainen mies hän oli. Luonnehdinta pysyi aina

¹²⁰ Poislukien pääkirjoitukset tai kommentaarit, jotka olivat lähinnä yhden henkilön kirjoittamia

positiivisena ja usein ylistävänä, mutta poikkesi jonkun verran kansalaisoikeusaktivistien näkemyksistä. Lehtien omissa kuvauksissa Kingiä ei ainakaan suoraan kuvailtu aktivistiksi, vaan pikemminkin moraaliseksi johtohahmoksi tai hyväksi esimerkiksi yhdysvaltojen kansalaisille.

3.1.1 “Murhattu kansalaisoikeusjohtaja ja nobelisti” - Yleisiä kuvauksia Kingistä.

Martin Luther Kingin julkisuuskuvan peruskäsitteet olivat melko yksinkertaisia ja liittyivät tämän rooliin kansalaisoikeusliikkeessä ja ennenaikaiseen kuolemaan. Lyhyissä kuvauksissa eniten huomiota saivat Kingin toiminta kansalaisoikeusliikkeen johtajana, Nobelin sekä ennenaikainen kuolema salamurhaajan luotiin Memphisiläisen hotellin parvekkeella huhtikuun neljäntenä vuonna 1968.

Esimerkiksi New York Timesissa vuoden 1975 tammikuussa Kingiä kutsuttiin “nobel-palkinnon voittajaksi” ja “SCLC:n perustajaksi” joka “surmattiin Memphisissä huhtikuun 4. vuonna 1968”¹²¹. Vuoden 1978 tammikuussa esittely oli lähes identtinen, ainoastaan SCLC:n perustaminen oli jätetty pois. King oli “nobel-palkinnon voittaja, joka salamurhattiin Memphisissä huhtikuun neljäs vuonna 1968”¹²². Washington Postissa vuoden 1974 tammikuussa puolestaan muistutettiin, että “King ei elänyt riittävänsä pitkään nähdäkseen 40-vuotispäivänsä, vaan hän kuoli salamurhaajan luotiin parvekkeelle Memphisissä huhtikuun neljäs vuonna 1968”¹²³. New York Timesin Roger Wilkins puolestaan aloitti oman, tammikuussa 1976 ilmestyneen, artikkelinsa Kingistä todeten, että “pastori Martin Luther King olisi juhlinut 47-vuotispäiväänsä. Ensi huhtikuussa hän on ollut kuolleena kahdeksan vuotta”¹²⁴. Vuonna 1978 Washington Postin artikkelissa tammikuun 17. päivänä King oli yksinkertaisesti “tapettu kansalaisoikeusjohtaja”¹²⁵.

New York Timesin artikkelissa “Dr. King Honored in a March for Jobs” vuodelta 1976, Kingin

¹²¹ Hunter, Charlyne, New York Times 16.1.1975 - “Dr. King is honored on 46th birthday”.

¹²² McDowell, Edwin New York Times 16.1.1978 - “Dr.King's 49th birthday marked in services stressing 'celebration”.

¹²³ Shaw, Adam. The Washington Post 16.1.1974 - “Many in City note Dr. King birthday”.

¹²⁴ Wilkins, Roger. New York Times 20.1.1976 - “After the Assenter”.

¹²⁵ Coleman, Milton. The Washington Post 17.1.1978 - “Emotional King Memorial”.

ennenaikaiseen poistumiseen viitataan jopa useasti, Kun Kingistä kirjoitettiin “edesmenneenä pastorina” ja “tapettuna kansalaisyhteiskunnan johtajana”¹²⁶. Lisäksi artikkelissa todettiin, että “monet (nyky-) marssijoista eivät olleet vielä elossa, kun Martin Luther King ammuttiin Memphisissä huhtikuun neljäntenä”. Myöskään Martin Luther King senioria ei esitelty pelkästään Kingin isänä, vaan hän oli nimenomaan “tapetun Kingin” isä¹²⁷. Kingille asetettiin monesti myös marttyyriin viittauksia, kuten New York Timesin kirjoittaja Maureen Dowd teki: “kun King salamurhattiin Memphisissä huhtikuun neljäs vuonna 1968, tuli hänestä oman unelmansa marttyyri”¹²⁸.

Martin Luther Kingin kuolemasta kirjoitettiin myös pidemmälti. Kingin kuoleman herättämä järkytys oli hyvin esillä 1970-luvulla julkaistuissa kirjoituksissa ja monissa teksteissä pyrittiin välittämään lukijoille niitä tunteita, mitä Kingin kuolema oli aiheuttanut. Joissakin tapauksissa Martin Luther Kingin kuolemasta saatettiin kirjoittaa huomattavan pitkästi ja jopa raadollisesti.

The Washington Postissa vuonna 1970, eli vain kaksi vuotta Kingin salamurhan jälkeen, kirjoitettiin mellakoinnista kuitenkin vielä melko mekaanisesti. The Washington Postin kirjoituksessa lueteltiin lähinnä mellakoiden satoa: “mellakat Washingtonissa vaativat tusinan kuolleita ja sadoittain haavoittuneita. Ihmisten asuntoja tuhoutui 700; 2500 työpaikkaa menetettiin, 1600 yritystä raportoi yhteensä 60 miljoonan dollarin vahingoista. Kaduilla partio 14 000 kansalliskaartin jäsentä jotta rauha saatiin palautettua. Mellakoitsijoita oli yli 20 000 ja pidätyksiä tehtiin 7200”¹²⁹. New York Timesista tällaiset hieman dramaattisemmat kuvaukset puuttuivat ainakin pääkirjoituksista. Toisaalta New York ei kärsinyt samanlaisista mellakoista joita Washingtonissa oli.

Kahta vuotta myöhemmin, vuonna 1972, oli huomio kääntynyt jo ihmisten tuntemusten kuvauksiin. The Washington Postin pääkirjoituksessa huhtikuulta vuonna 1972 (Kyseinen kirjoitus julkaistiin lähes identtisenä seuraavana vuonna) kuvailtiin Kingin kuoleman aikaisia tapahtumia ja ihmisten välitöntä reaktiota: “shokki muuttui pian turhautumiseksi ja vihaksi, joka laukaisi yli kolmen päivän

¹²⁶ New York Times 16.1.1976 “Dr. King Honored in a march for jobs”

¹²⁷ Ibid.

¹²⁸ Dowd, Maureen New York Times 20.10.1983 - “Dr. King stirred conscience of Nation”

¹²⁹ Rosenfeld, Harry M., The Washington Post 5.4.1970 “Two years later: a long way to go”.

mellakoinnin Washingtonin sydämessä”¹³⁰.

Puolestaan vuonna 1978 Washington Postin reportteri William Greider kuvaili Kingin kuoleman vaikutusta: “Kun Martin Luther King tapettiin, hänen omatunnon armeija hajosi, banderollit putosivat, liike hajosi ja hänen apostolinsa erosivat eri suuntiin”¹³¹. Greider tosin huomautti heti perään, ettei Kingin kuolema aiheuttanut, kuten monet olettivat, mitään “tyhjiötä”.

Äänensävy Martin Luther Kingin kuolemasta jatkui samanlaisena 1980-luvulla. The Washinton Postin pääkirjoitus teki vuoden 1983 huhtikuussa kertasi lukijoilleen vuoden 1968 tapahtumia seuraavasti: “Kello oli hieman jälkeen seitsemän, kun ensimmäiset tiedotteet tulivat radioihin...Martin Luther King oli ammuttu Memphisissä. Muutamaa tuntia myöhemmin tulivat pelätyt sanat, jotka ilmoittivat Kingin kuolleet”¹³². Vuotta myöhemmin saman lehden pääkirjoituksessa todettiin, että “tämä ei ole mukava vuosipäivä muistella, mutta 16 vuotta sitten, tänä samana päivänä, tuli Memhisistä uutinen Martin Luther Kingin kuolemasta”¹³³.

Vuonna 1986 The Washington Postin pääkirjoituksessa todettiin, että Kingin kuoleman muistopäivä “ei ole mukava asia muistaa” (pleasant to recall)¹³⁴. Pääkirjoituksessa muisteltiin Kingin kuoleman jälkeisiä tapahtumia lähes identtisin sanankääntein mitä vuosina 1972 ja 1973: “Tässä kaupungissa shokki muuttui turhautumiseksi ja raivoksi ja kyseinen ilta (Kingin kuolinpäivä) oli ensimmäinen kolme päivää kestäneissä väkivaltaisuuksissa, jotka repi kaupungin keskustaa”¹³⁵.

Nykypäivän näkökulmasta katsottuna osa Kingin kuolemaa kuvaavista kirjoituksista voivat vaikuttaa melko dramaattisilta. Tässä on hyvä huomioida Quentin Skinnerin ajatus, että emme voi

¹³⁰ The Washington Post 7.4.1972 - “Four years later the shames remain”. Washington Post julkaisi vuotta aiemmin lähes identtisen kirjoituksen otsikolla “Three years later shames remain”.

¹³¹ Greider, William. 2.4.1978 The Washington Post “After Dr. King: strong currents of social change”.

¹³² The Washington Post 3.4.1983 - “15 years later, the shames remain”.

¹³³ The Washington Post 5.4. 1983 - “16 years later, scars still show”

¹³⁴ The Washington Post 5.4.1986 - “16 years later, scars still show”.

¹³⁵ Ibid.

yksinkertaisesti tulkita mennyttä omasta näkökulmastamme, vaan meidän on otettava huomioon mennyt yhteiskunta ja sen vaikutus¹³⁶. 1980-luvun alkupuoli oli sellaista aikaa missä Kingin kuolemasta ei ollut niin kauan, että osa aikalaisista ei omaisi siitä omia muistoja, mutta samaan aikaan oli nuoria jotka olivat syntyneet Kingin kuoleman jälkeen. Dramaattisten kuvausten syynä voi olla pyrkimys pukea sanoiksi niitä tuntemuksia, jotka aikalaiset olivat Kingin kuoleman aikaan käyneet lävitse.

Sanomalehtien kuvauksissa Martin Luther Kingistä, korostui tämän ennenaikaisen lopun lisäksi jokin hänen meriiteistään. Meriiteistä nostettiin eniten esiin Kingin asema kansalaisoikeusliikkeen johtajana sekä rauhan-nobel. New York Timesin raportissa, Kingin 49-vuotispäivän kunniaksi järjestetyistä tapahtumista King oli “nobel palkinnon voittaja” joka “oli salamurhattu Memphisissä 4.4.1968”¹³⁷. Kuusi vuotta myöhemmin, Kingin 55-vuotispäivänä, New York Timesissa Martin Luther King oli “baptisti-pappi”, “kansalais-oikeusjohtaja” sekä “nobel-palkinnon voittaja”¹³⁸. New York Timesin artikkelissa vuodelta 1986 viitattiin King esiteltiin ainoastaan “nobel-palkinnon voittajana”¹³⁹. The Washington Postin artikkelissa vuodelta 1983 oli Kingiä kuvailtu hieman pidemmin: King oli “kansalais-oikeusaktivisti, Nobel-palkinnon voittaja, puhuja ja kirjailija, joka olisi täyttänyt 52 vuotta, jos häntä ei olisi ammuttu Memphisissä 4. huhtikuuta”¹⁴⁰. Vuonna 1981, Kingin syntymäpäivänä, New York Timesin Dana Kleiman ja Edward Gargan kuvailivat Kingiä, että hän “johti kansalaisoikeusliikettä”, “sai Nobelin rauhanpalkinnon” ja “murhattiin Memphisissä, jossa hän oli johtamassa viemäryöläisten lakkoa”¹⁴¹

Näissä Martin Luther Kingin lyhyissä esittelyissä käytetty käsitteistö noudatti molemmissa lehdissä pitkälti samaa kaavaa. Kingiä kutsuttiin useinmiten “nobel-palkinnon voittajaksi”¹⁴² tai

¹³⁶ Skinner (2002), 52

¹³⁷ McDowell, Edwin, New York Times 16.1.1978 - “Dr. Kings 49th birthday marked in services stressing celebration”.

¹³⁸ New York Times 13.1.1984 - “Events for Martin Luther King's 55th Birthday”.

¹³⁹ Brooke, James New York Times 21.1.1986 - “With sermons and protes, New York Hails King”.

¹⁴⁰ McQueen, Michel, The Washington Post 15.1.1981 - “Bittersweet memories of Martin Luther King”.

¹⁴¹ Kleiman Dana, Gargan, Edward A., New York Times 16.1.1981 - “On Dr. King's birthday, pupils learn the meaning of life”.

¹⁴² Kts. Esim. The Washington Post 15.1.1981 - “Dream is a Montgomery theme”.

“edesmenneeksi kansalaisoikeusjohtajaksi”¹⁴³. Pelkistetyimmillään Kingiä kuvailtiin yksinkertaisesti vain “edesmenneenä”¹⁴⁴. Toinen ja huomattavasti dramaattisempi vaihtoehto, oli suora viittaus Martin Luther Kingin väkivaltaiseen kuolemaan, jolloin tähän “kansalaisoikeusjohtajaan” liitettiin etuliitteeksi käsite “tapettu” (slain) tai “salamurhattu” (assassinated)¹⁴⁵. Tällaisessa retoriikassa korostuu huomattavasti enemmän Kingin marttyyrius, kuin jos hänestä kirjoitettaisiin pelkästään nobel-palkittuna tai kansalaisoikeusjohtajana. Jos King ajatellaan käsitteenä, näyttäisi siihen lehtien yleisen kuvausten perusteella koostuvan johtajuudesta, nobel-palkinnosta ja marttyyrikuolemasta.

Sanomalehtien pääkirjoituksissa otettiin Martin Luther Kingin toimintaan enemmän kantaa ja hänen kuvauksensa olivat hieman monipuolisempia. Kuvaukset olivat lähtökohtaisesti positiivisia ja Kingiä pidettiin eräänlaisena moraalisen johtohahmona ja hyvänä esimerkkinä muille.

Esimerkiksi New York Timesin pääkirjoituksissa Kingiä kutsuttiin “moraalisen oikeuden symboliksi”¹⁴⁶ ja “kansalaisoikeusliikkeen moraaliseksi ääneksi”¹⁴⁷. The Washington Postin kirjoittaja William Greiderille vuonna 1978 King “näytti suuremmalta kuin vuosikymmen sitten”¹⁴⁸. Vuonna 1983 The Washington Postin Courtland Milloy ja Juan Williams totesivat, että Kingin “elämä piti sisällään elintärkeitä ohjeita/opetuksia (lessons) nykyhetkelle”¹⁴⁹. Saman lehden editorial staffiin kuuluva Ronald D. White pohti vuonna 1985 mikä olisi sopivin keino kunnioittaa

¹⁴³ Kts. Esim. Seuraavat New York Timesin artikkelit: 16.1.1974 “King and dream recalled across U.S.”;

¹⁴⁴ Kts. Esim. Seuraavat New York Timesin artikkelit: 24.1.1977 “Southern blacks shift goals from rights to economics”; 28.8.1983 - “Rights marchers ask new coalition for social change”; 16.1.1986 “Reagan tells pupils of struggle won by Dr. King”; Kts. Esim. Seuraavat The Washington Postin artikkelit: 14.1.1970 “Activities planned on King birthday”.

¹⁴⁵ Kts. Esim. The Washington Post 7.4.1976 - “A valuable reminder”; The Washington Post 9.1.1970 - “Abernathy declares King Day”; New York Times 24.1.1977 “Southern blacks shift goals from rights to economics”; New York Times 28.8.1983 “Rights marchers ask new coalition for social change”; New York Times 16.1.1986 “Reagan tells pupils of struggle won by Dr. King”; The Washington Post 16.1.1971 - “D.C. March, area events honor King”; The Washington Post 17.1.1978 - “Emotional King memorial”;

¹⁴⁶ New York Times 10.12.1982 - “How to remember Martin Luther King?”.

¹⁴⁷ New York Times 15.1.1984 - “The Dream lives”.

¹⁴⁸ Greider, William. The Washington Post 2.4.1978 - “After Dr. King: strong currents of social change”.

¹⁴⁹ Milloy, Courtland. Williams, Juan. The Washington Post 16.1.1983 - “Dr. King Lauded as group plans holiday strategy”.

Martin Luther Kingiä¹⁵⁰? White yksinkertainen vastaus kysymykseensä oli, että Kingiä pystyi parhaiten kunnioittamaan toimimalla epäitsekkäästi¹⁵¹. White päätti kirjoituksensa toteamalla, että paras päivä uudenvuoden lupauksille ei ole tammikuun ensimmäinen päivä, vaan Kingin syntymäpäivä, joka on vasta tammikuun viidestoista. Whitelle King selkeästi symboloi oman itsensä uhrautumista ja epäitsekkyyttä.

Tammikuussa Kingin syntymäpäivänä vuonna 1985, eli vuosi ennen ensimmäistä virallista Martin Luther King -päivää, The Washington Postin pääkirjoituksessa todettiin, että King antoi “inspiraation monille sukupolville” ja joka vuosi “juhlinta sai enemmän merkitystä”, eikä Kingin juhlinta “rajoitu pelkästään ihonväriin”¹⁵². Pääkirjoituksessa puhutaan myös Kingin “unelmasta” ja siitä mitä tämä unelma “herätti Amerikassa”, mutta häntä ei kuvailla pelkästään passiivisena unelmoijana, vaan myös toimijana joka oli kärsimätön eikä kavahtanut jännitteitä. Vuotta aiemmin vuonna 1984 The Washington Postin pääkirjoitus piti Kingin viestiä¹⁵³ “patriotismina parhaimmillaan”¹⁵⁴. New York Times kritisoi omassa pääkirjoituksessaan lokakuussa 1983 Ronald Reagania ja tämän kommenttia Kingin väitetystä kommunismista. New York Times kysyi, että “tarvitseeko presidentti 35 vuotta ja asiakirjan, jotta voisi päättää, että oliko King patriootti?”¹⁵⁵. Vuonna 1986 ensimmäisenä virallisena Martin Luther King Day -päivänä New York Times kirjoitti, että King symboloi yhteiskunnassa sitä kehitystä, joka pyrkii huomioimaan kaikki kansalaiset¹⁵⁶. Kahta vuotta aiemmin tammikuussa New York Timesissa kuvailtiin Kingiä “kansalais-oikeusliikkeen moraaliseksi ääneksi”¹⁵⁷.

¹⁵⁰ White, Ronald D. The Washington Post - “How can I honor Dr. King”.

¹⁵¹ Whitelle epäitsekkyyys kulminoituu kirjoituksessa siihen, että hän päättää lahjoittaa vanhoja kirjojaan alueiden kouluille.

¹⁵² The Washington Post 15.1.1985 - “Martin Luther King Day”.

¹⁵³ Viestinä toimii vähemmän yllättävästi Kingin I have a dream puhue, josta on kappaleen mittainen sitaatti pääkirjoituksessa.

¹⁵⁴ The Washington Post 15.1.1984 - “Remembering Dr. King's message”.

¹⁵⁵ New York Times 23.10.1983 - “Not a 35-year old question”.

¹⁵⁶ New York Times 15.1.1986 - “How to honor Dr. King”.

¹⁵⁷ New York Times 15.1.1984 - “The Dream lives”.

3.1.2 Kansalaisyhteiskampanjoiden rooli esimerkkeinä Martin Luther Kingin julkisuuskuvassa.

Kingin julkisuuskuvaan kuului olennaisesti myös Kingin harjoittama toiminta. Kingin tapauksessa ei pelkkä henkilön kuvaus riittänyt, vaan lehdissä King yhdistettiin usein tämän johtamiin kampanjoihin kansalaisyhteiskampanjoissa. Kampanjat toimivat esimerkkeinä Kingin toiminnasta ja havainnollistivat Kingin merkitystä kansalaisyhteiskampanjoissa. Julkisuuskuvan kannalta on mielenkiintoista tarkastella eri kampanjoiden saamaa huomiota. Korostuiko jokin kampanja enemmän kuin muut? Mitä Kingin toiminnasta ylipäätään nostettiin esiin?

Martin Luther King ehti elämänsä aikana johtamaan ja osallistumaan lukuisiin kansalaisyhteiskampanjoihin ja kampanjoihin, alkaen Montgomeryn bussiboikotista ja päättyen Memphisiin. Historioitsija David J. Garrow on Pulitzer-palkitussa kirjassaan "Bearing the Cross – Martin Luther King Jr., and the Southern Leadership Conference" jakanut kirjansa sisällön näiden kampanjoiden¹⁵⁸ mukaan. Kampanjoista omaksi luvuksi on nostettu seuraavat¹⁵⁹:

- 1) Montgomeryn bussiboikotti 1955-1956
- 2) Albany 1961
- 3) Birmingham ja Washingtonin marssi 1963
- 4) Alabama ja St. Augustine 1963-1964
- 5) Selma 1965
- 6) Chicago 1965-1966
- 7) Meredith -marssi ja Chicago 1966
- 8) Memphis 1967-1968

New York Times ja The Washington Post käyttivät Martin Luther Kingin johtamia

¹⁵⁸ Näiden tiettyjen kampanjoiden ohella Garrow kirjoitti lisäksi SCLC:n perustamisesta, Freedom Ride -tempauksista, Nobel-palkinnon voitosta sekä Kingin näkemyksistä taloudellisesta oikeudenmukaisuudesta sekä Vietnamin sodan vastaisuudesta. Jokainen näistä on kirjassa omana kappaleenaan, sijoittuen kronologiseen järjestykseen Kingin elämässä.

¹⁵⁹ Garrow, David J. (1988), 9

kansalaisyhteiskampanjoita esimerkkeinä Kingin toiminnasta, eli siitä mistä hän oli tullut tunnetuksi. Uutisissa, raporteissa ja artikkeleissa saattoi olla – kyseisen jutun pituudesta riippuen – lyhehkö kappale, joka toimi lukijoille eräänlaisena muistutuksena Kingin toiminnasta. Lehtien sivuilla viitattiin esimerkiksi Montgomeryn bussiboikottiin “josta King tuli kansallisesti tunnetuksi”.

Oiva esimerkki tällaisesta oli The Washington Postissa julkaistu juttu, jossa kirjoitettiin Kingistä seuraavasti: “King nousi kansalliseen tietoisuuteen Montgomeryn bussiboikotin johtajana vuonna 1955. Hän johti massiivisia katuprotesteja Birminghamissa vuonna 1963, jotka monien mukaan johtivat vuoden 1964 kansalaisyhteiskampanjoita”¹⁶⁰.

Kingin johtamia kampanjoita esiteltiin melko erilaisissa artikkeleissa. Esimerkiksi New York Timesin sivuilla tammikuun 14. päivä vuonna 1979 julkaistu uutinen Kingin kunniaksi tehdystä uudesta postimerkistä. Kirjoittaja Samuel A. Tower kävi uutisessa läpi Kingin toimintaa käyttäen esimerkkeinä kansalaisyhteiskampanjoita sekä Kingin saavutuksia. Samuel A Towerin artikkelin ensimmäinen kappale käsitteli pelkästään Washingtonin marssia ja “minulla on unelma” -puhetta¹⁶¹. Tower mainitsi myös, että King oli ensimmäinen tummaihoisen yhdysvaltalainen (ja yhteensä siis kolmas) joka oli myönnetty Nobelin rauhanpalkinto. March of Washingtonin ja Birminghamin kampanjan ohella Tower kirjoitti melko yksityiskohtaisesti Kingin ensimmäisestä kampanjasta, Montgomeryn bussiboikotista. Hän kuvaili bussiboikotin aloittanutta tapahtumaa, eli kuinka Rosa Parks kieltäytyi luovuttamasta paikkaansa valkoiselle matkustajalle ja kuinka tämä sitten pidätettiin. Tämä tapahtuma “aloitti vuoden mittaisen boikotin, jonka tavoitteena oli saada oikeus istua missä tahansa bussissa. Nuori pastori joka nousi boikotin johtajaksi käytti Montgomerya testialustana Gandhin ja Thoreaun innoittamalle kansalaistottelemattomuudelle”¹⁶². Montgomeryn, Birminghamin ja March of Washingtonin ohella Towers kertoi Kingin lapsuudesta, nuoruudesta sekä opinnoista, mutta esimerkiksi pohjoisen kampanjat, köyhyyden vastainen taistelu ja Vietnamin sodan vastustaminen oli jätetty kokonaan vailla mainintaa.

¹⁶⁰ The Washington Post 7.1.1981 - “Alabama Localities split on King's birthday”.

¹⁶¹ Tower, Samuel A., New York Times 14.1.1979 – “New commorative for Dr. Martin Luther King”

¹⁶² Ibid.

Sanomalehdissä ei ollut pelkästään edellä mainittuja pitkiä kuvauksia Kingin toiminnasta, vaan niissä saatettiin nostaa esiin pelkästään joitakin yksittäisiä esimerkkejä Kingin toiminnasta. Monet lehtien jutut liittyivät johonkin sen hetkiseen tapahtumaan, joka oli järjestetty Kingin kunniaksi tai muistoksi. Jutut saattoivat koskea esimerkiksi kansalaisyhteiskunnallisen kamppailun aikana järjestettyjen marssien toisintoja, jotka asukkaat järjestivät muistutuksena Kingin ja muiden kansalaisyhteiskunnallisten aktivistien toimista. Näissä kirjoituksissa kirjoitettiin luonnollisesti enemmän Kingin johtamasta alkuperäisestä kampanjasta.

Yksi esimerkki Martin Luther Kingin toiminnasta oli Selman tapahtumat Kingin toiminta Selmassa ja sen vaikutus kansalaisyhteiskunnallisten lakien syntyyn. New York Timesissa vuonna 1979 lehdessä julkaistiin kirjoitus Kingin kunniaksi tehdystä postimerkistä. Kirjoittaja Samuel Towersin mukaan Kingillä oli “pääsy valkoiseen taloon ja Vatikaaniin, ja hän seisoi presidentti Lyndon B. Johnsonin rinnalla, kun tämä kirjoitti äänestyslakia, joka mahdollisti tummaihoisten nousun poliittiseksi voimaksi”¹⁶³. Kingin aikalaisista Andrew Young antoi kunnian äänestyslaista “kirkkojen liikkeille”¹⁶⁴, eli ei pelkästään Kingille.

Myös The Washington Postissa kirjoitettiin Selman tapahtumista ja myös siellä annettiin Kingin toiminnalle iso merkitys kansalaisyhteiskunnallisten lakien synnyssä. Vuonna 1978 artikkelissa sosiaalisesta muutoksesta Kingin jälkeen William Grader totesi, että Kingin toiminta Selmassa vaikutti äänestyslain syntyyn¹⁶⁵.

Selma nousi esiin myös 1980-luvulla ja näkökulma oli pysynyt pitkälti samana. Esimerkiksi vuonna 1985 New York Timesissa julkaistiin uutinen vuoden 1965 Selman tapahtumien kunniaksi järjestetystä marssista. Kirjoittaja William E. Schmidt muistutti lukijoitaan tapahtumista 20 vuotta aiemmin. Schmidt kirjoitti “verisestä sunnuntaista, jolloin poliisit hyökkäsivät protestoijien

¹⁶³ Towers, Samuel New York Times 14.1.1979 - “Stamps: New commemorative for Dr. Martin Luther King”.

¹⁶⁴ Hyer, Marjorie The Washington Post 1.8.1976 - “Politics seen helping to fulfill King's dream”.

¹⁶⁵ Greider, William The Washington Post 2.4.1978 - “After Dr.King: Strong currents of social change”.

kimppuun”¹⁶⁶ ja paikasta “jossa Ku Klux Klanin jäsenet murhasivat valkoisen Viola Liuzzon”¹⁶⁷. Vuotta myöhemmin tammikuussa hän raportoi Martin Luther Kingin kunniaksi järjestetyistä marsseista, jotka olivat samanlaisia kuin “Kingin johtamat marssit Selmassa, Montgomeryssa ja kymmenissä muissa kaupungeissa”¹⁶⁸.

New York Timesissa kirjoitettiin samana vuonna lisää Selman kampanjasta, mutta tällä kertaa kirjoittaja Roy Reed¹⁶⁹ korosti Kingin toiminnan merkitystä kansalaisoikeuslakien synnyssä: “Muutamia päiviä Kingin johtaman marssin jälkeen kongressi hyväksyi äänestysoikeuslain, jonka Lyndon B. Johnson allekirjoitti”¹⁷⁰.

Toinen yksittäinen kampanja, joka tuntui olevan hyvin suosittu, sekä New York Timesissa ja The Washington Postissa, oli Montgomeryn bussiboikotti vuodelta 1955. Tämä ei ole sinänsä yllätys, sillä olihan kyseinen kampanja lehtien mukaan se, jonka aikana “King nousi kansalliseen tietoisuuteen”¹⁷¹. New York Timesissa kirjoitettiin, että Martin Luther King suorastaan “syöksähti (burst) kansalliseen tietouteen” ja hänestä tuli “tunnetuin tummaihoisten oikeuksien puhemieheksi sitten Booker T. Washingtonin”¹⁷². New York Timesin pääkirjoituksessa vuonna 1986 kuvailtiin, että “King nousi kansalliseen tietoisuuteen (national prominence) Montgomeryn bussiboikotin aikana”¹⁷³. Joissakin artikkeleissa Kingin roolia ja Montgomeryn bussiboikottia kuvaillaan vielä pidemmälti. Esimerkiksi vuonna 1975 New York Timesin John Lewis kirjoitti, kuinka “Martin Luther King työnnettiin boikotin aikana kansallisesti ja kansainvälisesti näkyvään asemaan tummaihoisten oikeuksien puolestapuhujana ja johtajana”¹⁷⁴. Lisäksi Lewis jatkoi, että

¹⁶⁶ Schmidt, William E., New York Times 8.3.1985 - “ March for rights resounds after 20 years”

¹⁶⁷ Ibid.

¹⁶⁸ Schmidt, William E., New York Times 20.1.1986 - “Nation pauses to remember King, led by a huge tribute in Atlanta”.

¹⁶⁹ Jutun lopussa todettiin, että “Roy Reed oli New York Timesin reporterit, joka raportoi kansalaisoikeuksista 1960- ja 1970-luvuilla. Tällä hetkellä hän opettaa journalismia Arkansasin yliopistossa”.

¹⁷⁰ Reed, Roy. New York Times 20.1.1986 - “In memory of Dr. King - if he were alive”.

¹⁷¹ The Washington Post 7.1.1981 - “ Alabama Localities split on King's birthday”.

¹⁷² Towers, Samuel New York Times 14.1.1979 - “Stamps: New commemorative for Dr. Martin Luther King”.

¹⁷³ New York Times 15.1.1984 - “The Dream lives”.

¹⁷⁴ Lewis, John New York Times 26.12.1975 - “From Rosa Parks to northern busing”.

“Montgomeryn bussiboikotti aloitti väkivallattoman vallankumouksen, jossa tummaihoiset nousivat ja alkoivat tuhota niitä esteitä joita heille oli kasattu aina orjuudesta lähtien”¹⁷⁵. Saman lehden toimittaja Roger Wilkins oli samoilla linjoilla John Lewisin kanssa. Hän kirjoitti vuonna 1976 artikkelissaan 'After the Assenter', että “vuonna 1955 etelässä kaikki paitsi koulut, olivat laillisen segregaatian alla...Montgomeryn bussiboikotti tuli muttamaan sen ja myös paljon muutakin”¹⁷⁶. Muutamaa vuotta myöhemmin vuonna 1978 Wilkins kirjoitti artikkelissaan Montgomerysta hyvin samanlaisin sanankääntein: “ennen bussiboikottia, jota Martin Luther King johti Montgomeryssa Alabamassa, oli etelä kouluja lukuunottamatta segregoitu....liike jonka King aloitti Montgomeryssa tuli muuttamaan tämän kaiken”¹⁷⁷.

Montgomeryn bussiboikotti oli korostui myös the Washington Postissa ilmestyneessä Ralph Abernathyn haastattelussa, joka ilmestyi elokuussa 1973. Haastattelusta noin puolet keskittyi pelkästään Montgomeryyn ja bussiboikotin syntyyn. Haastattelija esimerkiksi sitoo Montgomeryn bussiboikotin nykyhetkeen, kysymällä onko kansalaisoikeusliike muuttunut, jos sitä vertaa Montgomeryyn? Muita Kingin aikaisia kampanjoita ei haastattelussa käydyä lävitse, vaan Montgomeryn jälkeen haastattelija siirtyy tiedustelemaan Abernathyn omasta roolista ja Kingin kuoleman jälkeisesti Washingtonin kampanjasta.

Kenties eniten lehtien sivuilla mainintaa kerännyt kansalaisoikeusliikkeen kampanjoista oli vuoden 1963 Birminghamin kampanja ja erityisesti sitä seurannut March of Washington, jossa King piti varmasti tunnetuimman puheensa 'I have a dream'. Hyvä esimerkki March of Washingtonin saamasta huomiosta oli The Washington Postin Kathryn Tolbertin raportti tammikuulta 1981 Montgomeryssa järjestetyissä tilaisuuksista Kingin syntymäpäivän kunniaksi. Montgomery oli Kingin ensimmäinen kampanja, mutta tästä huolimatta Tolbert ei mainitse vuoden 1955 bussiboikottia sanallakaan. Sen sijaan Tolbert kirjoitti, että Kingin syntymäpäivän juhlinnassa tulee hänen “kuuluisin puheensa I Have a Dream” hyvin tutuiksi alueen lapsille. Jo raportin otsikko 'unelma on Montgomeryn teema' korostaa vuoden 1963 Washingtonin marssia, eikä siis

¹⁷⁵ Ibid.

¹⁷⁶ Wilkins Roger New York Times 20.1.1976 - “After the assenter”.

¹⁷⁷ Wilkins, Roger 3.4.1978 - “His courage brings changes in spirit of U.S blacks”.

bussiboikottia, joka konkreettisesti tapahtui juuri Montgomeryssa. 'I have a dream' -puheen ohella Tobert mainitsee ainoastaan Kingin voittaneen Nobel-palkinnon ja että hänet salamurhattiin Memphisissä.¹⁷⁸ New York Timesin artikkeli Kingin 55-vuotispäivästä nostaa March Of Washingtonin ainoaksi esimerkiksi¹⁷⁹ Martin Luther Kingin toimesta: “elokuun 28. päivä vuonna 1963 King johti 250 000 tummaihoista sekä valkoista ihmistä kansalaisyhteiskuntasmarssissa Washingtoniin. Marssi pysähtyi Lincoln -muistomerkin eteen, jossa King piti kuuluisan 'I have a dream' -puheensa”¹⁸⁰. Puheen tärkeyttä saatettiin korostaa myös muilla tavoin. Vuonna 1973 elokuussa The Washington Postin Nicholas von Hoffman piti March of Washingtonia jopa niin tärkeänä, että ilman sitä ei olisi ollut Watergate-skandaalia¹⁸¹.

March of Washingtonin merkityksestä ja suosiosta kertoo muun muassa vuonna 1983 järjestetty marssin toisinto, johon osallistui noin 250 000 ihmistä. Kyseinen tapahtuma uutisoitiin isosti myös lehdissä. Washington Postissa kirjoitettiin, että “250 000 amerikkalaista kokoontui eilen muistamaan Martin Luther Kingin unelmaa tasa-arvoisesta oikeudenmukaisuudesta ja taloudellisesta mahdollisuudesta kaikille”¹⁸². Päivää ennen varsinaista marssia 27.8.1983 New York Timesin uutisessa kerrottiin kuinka “Martin Luther King nousi Washingtonissa 250 000 ihmisen eteen, suurin muutosta vaatinut yleisö mitä pääkaupunki oli koskaan nähnyt”¹⁸³. King oli kertonut yleisölle unelmastaan ja “kuvaili tulevaisuutta, jossa olisi harmoniaa, oikeudenmukaisuutta ja kunnioitusta”.

New York Timesissa vuoden 1983 uutta marssia pidettiin todisteena “vasemmiston protestoinnin elpymisestä Ronald Reaganin valinnan jälkeen”¹⁸⁴. Molemmissa lehdissä marssin pääasiallisena tarkoituksena oli Reaganin vastustaminen. Tosin The Washington Post huomautti, että vaikka

¹⁷⁸ Tolbert, Kathy. Washington Post 15.1.1981. Dream is a Montgomery Theme.

¹⁷⁹ Artikkelissa tosin tuodaan esiin, ehkä jopa hieman yllättäen ja ilman kontekstia, Kingin loppuelämän Vietnamin sodan vastaisuus: “elänsä loppuvaiheilla King puhui enemmän ja enemmän Vietnamin sotaa vastaan”.

¹⁸⁰ New York Times 13.1.1984 - “Events for Martin Luther King's 55th birthday”.

¹⁸¹ Von Hoffman, Nicholas. The Washington Post 6.8.1973 - “the augusts have come and gone since we had the dream”.

¹⁸² Washington, Peter. Barker, Karlyn. The Washington Post 28.8.1983 - “250,000 assemble to mark 63' march”.

¹⁸³ Clendinen, Dudley. New York Times 27.8.1983 - “For rights rally, nostalgia edged with dissolution”.

¹⁸⁴ Herbers, John. New York Times 28.8.1983 - “1983 March: Left revives”.

marssin virallinen agenda oli “työ, rauha ja vapaus”, oli sen tarkoitus kiistatta Ronald Reaganin vastustaminen. New York Timesin John Herbersin mielestä kymmenien eri järjestöjen ja yhteisöjen ainut yhdistävä tekijä oli “anti-Reaganismi”. Herbersin mukaan oli ironista, että republikaanit jotka aiemmin historiassa olivat ajaneet tummahoisten oikeuksia, puuttuivat tästä marssista täysin. The Washington Postin kirjoittajat Karlyn Barker ja Peter Washinton pidättäytyivät tekstissään ottamaan suoraa kantaa marsta puuttuvista republikaaneista tai sen melko selkestä Reaganin vastaisuudesta. Sen sijaan he tyytyivät ainoastaan kirjoittamaan ylös joitain Reaganin vastaisia sitaatteja. Tilaisuuden puhujat yrittivät Washingtonin ja Barkerin mukaan vuoron perään “saavuttaa Kingin I have a Dream puheen intensiteetin”¹⁸⁵. Kirjoittajien mukaan “Kingin oma puhe sähköisti kuulijat, kun se soitettiin tapahtuman loppupuolella”.

I have a dream -puheen yhdistäminen silloiseen tilanteeseen yhteiskunnassa, ei ollut mitenkään täysin tavatonta, etenkin tummaihoisten tai kansalaisoikeusaktivistien keskuudessa. The Washington Postin kirjoittaja William Greider huomautti artikkelissaan Kingistä ja sosiaalisesta muutoksesta vuodelta 1978, miten työ (ja talous) oli keskeisessä osassa marssia: “Köyhille...työ merkitsi eniten. He toivoivat uutta taloudellista sopua/jakoa – riittävää palkkaa yksinkertaisesta työstä...parempia mahdollisuuksia nousta pohjalta”¹⁸⁶. New York Timesissa julkaistiin tammikuun 13. päivä vuonna 1980 kahden New Jerseyläisen kansalaisoikeusaktivistin David Mintzin ja Paul Staggin kirjoitus “A call for new commitment”, jossa todettiin, että uudistuksista huomatta Kingin unelma tasa-arvosta ei vielä toteudu: “vuonna 1980 tämä unelma ja lupaukset tasa-arvosta ovat edelleen täyttämättä”¹⁸⁷.

Puheen merkitystä korostettiin monissa lehtien jutuissa ja sitä saatettiin pitää jopa käännteentekeväenä tapahtumana kansalaisoikeustaistelussa. Esimerkiksi New York Timesin reportteri Dudley Clendingen kutsui March of Washingtonia ja Kingin kuuluisaa puhetta “puhtaimmaksi, leveimmäksi hetkeksi (kansalaisoikeus)liikkeessä”¹⁸⁸. Saman lehden Roger Wilkins taas piti puhetta

¹⁸⁵ Ibid.

¹⁸⁶ Greider, William. The Washington Post 2.4.1978 - “After Dr.King: strong currents of social change”.

¹⁸⁷ Mitz, David. Stagg, Paul. New York Times 13.1.1980 - “A call for a new commitment”.

¹⁸⁸ Clendingen, Dudley. New York Times 27.8.1983 - “For rights rally, nostalgia edged with disillusion”.

Kingin “uskona Amerikkaa kohtaan” (was an expression of profound belief in and love for america)¹⁸⁹. The Washington Postin sivuilla Kingin syntymäpäivänä vuonna 1980 puhe oli “käännekohta kansalaisyhteiskunnan historiassa”¹⁹⁰. New York Timesin pääkirjoituksessa tammikuun 15. päivä vuodelta 1984 Martin Luther Kingin “unelma hämmensi (stirred) Yhdysvaltojen omaatuntoa” ja myöhemmin kansalaisyhteiskunnat toivat “unelman tasa-arvosta lähemmäksi”¹⁹¹. Pääkirjoituksessa The Washington Postissa tammikuulta 1983 Kingin puhe “sähköinen” ja “miehen toiveissa ja oikeudenmukaisuuden vaatimuksessa oli suuremmoista selkeyttä”¹⁹². Puheen voima ei ollut yksistään Kingin ansiota, vaan myös sen sanomassa: “siinä oli voimaa joka vaati sinut puhumaan mukana (to speak along); joka vahvistaisi sitoutumista vanhanaikasiin arvoihin jotka kuuluivat ihmiskuntaan”¹⁹³. Puhe ei ollut myöskään tummaihoiselta tummaihoisille, vaan unelma oli “amerikkalaiselta kaikille amerikkalaisille – patriotismia parhaimmillaan”¹⁹⁴.

I Have a Dream -Puhetta myös siteerattiin ajoittain lehdissä. Sitaatit olivat pitkälti puheen tunnetuimmista osista, joilla pyritään valaisemaan Kingin “unelmaa” lukijoille. Huhtikuussa vuonna 1976 New York Timesin Walter Goodman kirjoitti kuinka “King kertoi kuulijoilleen oman unelmansa Amerikasta”: “jonain päivänä jonain päivänä Georgian punaisilla kukkuloilla entisten orjien lapset ja entisten orjanomistajien lapset voivat istua yhdessä samaan veljeyden pöytään”¹⁹⁵. Myös The Washington Postin kirjoittaja Samuel A. Tower lainasi puheesta myös pitkiä pätkiä vuoden 1979 tammikuun 14. päivän pääkirjoituksessa I have a Dream -puheesta pitkiä sitaatteja¹⁹⁶. Seuraavana päivänä (15.1.1979) puhe oli myös New York Timesin pääkirjoituksen aineena, mutta tuolloin puheesta oli nostettu lähinnä yksittäisiä käsitteitä kuten “tasa-arvo”, “vapaus” ja “minulla

¹⁸⁹ Wilkins, Roger. New York Times 20.1.1976 - “After the assenter”.

¹⁹⁰ Morgan, Thomas. Bowman, LaBarbara. 16.1.1980 - “King day 1980”.

¹⁹¹ New York Times 15.1.1984 - “The Dream lives”.

¹⁹² The Washington Post 15.1.1983 - “Dr. King's enduring message”.

¹⁹³ Ibid.

¹⁹⁴ Ibid.

¹⁹⁵ Goodman, Walter. New York Times 11.4.1976 - “Remembering Martin Luther King”.

¹⁹⁶ Tower, Samuel A., New York Times 14.1.1979 – “New commorative for Dr. Martin Luther King” Sitaatti oli seuraava: “it is a dream deeply rooted in the American dream...I have a dream that one day this nation will rise up and live out the true meaning of its creed: we hold these truths to be self-evident, that all men are created equal”

on unelma”¹⁹⁷.

3.2 Esimerkkejä erilaisten ihmisten käyttämistä kuvauksista Martin Luther Kingistä.

3.2.1 Miten läheiset kuvailivat Martin Luther Kingiä?

Parhaiten Martin Luhter Kingin tunsivat luonnollisesti hänen läheisensä. Erityisesti Kingin vaimo Coretta Scott King otti aviomiehensä kuoleman jälkeen suurempaa roolia kansalaisyhteiskunnassa ja esiintyi julkisuudessa melko aktiivisesti. Myös Kingin muutamat Kingin lapsista kommentoivat ajoittain isänsä toimintaa ja ajattelua, mutta heidän roolinsa kansalaisyhteiskunnassa jäi huomattavasti pienemmäksi mitä Corettan. Martin Luther Kingin lähipiiri muodostuikaudesta ryhmästä: ensimmäisen ryhmän muodosti hänen perheensä, kun taas toisessa keskiössä olivat muut kansalaisyhteiskunnan johtohahmot ja kollegat. Kansalaisyhteiskunnassa oli toiminut satoja vapaaehtoisia eri tehtävissä, mutta sen johto rajoittui muutamiin henkilöihin. Johtohahmoista tunnetuin oli Ralph Abernathy, joka oli samalla yksi Kingin läheisimmistä henkilöistä. Abernathy seurasi Kingiä SCLC:n presidentiksi tämän kuoltua vuonna 1968. Muita Kingin kanssa läheisesti toimineita henkilöitä olivat muun muassa Jesse Jackson, Andrew Young, jotka molemmat loivat poliittisen uransa Kingin kuoleman jälkeen.

Kingin lähipiirin näkemykset olivat lähtökohtaisesti henkilökohtaisempia, mitä toimittajien kirjoitukset, eivätkä niinkään keskittyneet Kingin esittelyyn. Lähipiirin kuvauksissa korostui mielipiteen osuus, eli millaisena ihmisenä King näyttäytyi ja mitä hän ylipäätään merkitsi. Lähtökohta, eli kontekstuaalisuus, oli erilainen mitä toimittajilla, mikä myös näkyi kuvauksissa.

Martin Luther Kingin vaimo Coretta Scott King sai melko paljon huomiota lehtien sivuilla, sillä hän oli ottanut melko aktiivisen roolin kansalaisyhteiskunnassa miehensä kuoleman jälkeen. Esimerkiksi The Washington Post julkaisi Coretta Scott Kingiltä useita hänen omia

¹⁹⁷ The Washington Post 15.1.1979 - “Remembering Dr. King”.

kirjoituksiaan¹⁹⁸, kun taas New York Timesissa nojaututtiin enemmänkin Coretta Scott Kingin puheiden siteeraamiseen¹⁹⁹, kuin hänen omien juttujensa julkaisuun tai haastatteluihin. Vaikka Coretta toimi melko aktiivisesti kansalaisoikeusliikkeessä miehensä kuoleman jälkeen. Tästä huolimatta ei Coretta Scott King tuntunut pääsevän eroon siitä seikasta, että hän oli nimenomaan Martin Luther Kingin leski. Esimerkiksi The Washington Postin haastattelussa Corettaa kutsuttiin “kuuluisan kansalaisoikeusjohtajan leskeksi”²⁰⁰. Coretta ei pystynyt toimimaan itsenäisenä kansalaisaktivistina, vaan hänet nähtiin nimenomaan Martin Luther Kingin puolisona, mikä tietysti kertoo Kingin vaikutuksesta ja julkisuuskuvan laajuudesta.

The Washington Postissa julkaistiin lokakuussa 23. päivä vuonna 1983 aukeaman kokoinen eräänlainen mielipidesivu aiheena “Martin Luther King Day”²⁰¹. Aukeaman yksi kirjoittajista²⁰² oli Coretta Scott King, jonka kirjoitus kantoi nimeä “How can we observe this holiday”²⁰³. Tekstissä korostuu Corettan näkemys siitä, että Martin Luther King oli tärkeä rotujen yhdistäjä sekä erityisesti lapsille tärkeä “väkivallattoman toiminnan esimerkki”. Esimerkiksi Kingin juhlapäivää ei tulisi pitää ainoastaan tummaihoisten juhlanä, vaan kaikkien yhteisenä juhlanä. Coretta King myös muistutti lukijoita, että “Martin Luther King oli syvästi sitoutunut rodulliseen integraatioon” ja hänelle Martin Luther King Day oli juuri sellainen päivä joka kannustaisi kohti parempia rotusuhteita. Coretta alleviivasi Kingin väkivallattomuuden tärkeyttä ja kuinka sellainen toiminta olisi ainut mikä voi tummaihoisia auttaa. Kingin muistojuhla “auttaisi kansakuntaa ymmärtämään todellisen kohtalonsa mallimaana demokratialle, taloudelliselle ja sosiaaliselle oikeudenmukaisuudelle ja olemaan ensimmäinen väkivallaton yhteiskunta maailmassa”.

Julkisissa puheissaan Coretta Scott King saattoi korostaa Martin Luhter Kingin “unelmaa”, mutta

¹⁹⁸ Kts. Esim. King, Coretta Scott. 'How we can observe this holiday'. The Washington Post 23.10.1983; lisäksi The Washington Post julkaisi 10-osaisen Coretta Kingin kirjoituksen hänen elämästään Martin Luther Kingin rinnalla, ensimmäinen osa 'God guided our lives' ilmestyi 5. huhtikuuta vuonna 1970 ja viimeinen osa 'Day of death' huhtikuun 14. päivä.

¹⁹⁹ Sitaatit oli otettu Coretta Scott Kingin julkisista esiintymistä, missä hän oli puhujana.

²⁰⁰ The Washington Post 9.4.1972 - “Coretta King...Four years on her own”.

²⁰¹ Useita kirjoittajia; The Washington Post 23.10.1983 - “Martin Luther King Day”

²⁰² Muita kirjoittajia olivat muun muassa Bob Dole, Vernon E. Jordan, Robert E. Fauntroy

²⁰³ King, Coretta Scott. The Washington Post 23.10.1983 - “How can we observe this holiday”.

myös sitä, että paljon oli vielä tehtävää “tummaihoisten asian parantamiseksi”²⁰⁴. Toisaalta Corettalle King oli jatkuvasti läsnä tummaihoisten toiminnassa ja vuonna 1983 March Of Washingtonin muistopäivänä Coretta korosti, että “King marssi kanssamme...our own drum major”²⁰⁵.

The Washington Post oli haastatellut Coretta Scott Kingiä vuonna 1972, eli neljä vuotta hänen miehensä kuoleman jälkeen²⁰⁶. Haastattelussa nousi esiin Corettan merkittävä rooli kansalais-oikeustaistelussa Kingin kuoleman jälkeen. Toimittajan mukaan Corettalla oli “tuskin aikaa surra miestänsä, sillä hän heittäytyi toimintaan lähes välittömästi jatkaen miehensä työtä”. Coretta itse totesi, että hän “eli niiden velvollisuuksien mukaan, jotka hänelle asetettiin”. Coretta epäili, että menisi vielä “pitkä aika” kunnes King tunnustettaisiin “johtajaksi”, koska Yhdysvallat oli edelleen “rasistinen maa”. Corettan puheista korostui Kingin ja tämän toiminnan yhteenkuuluvuus. Hän totesi haastattelijalleen, että ei ollut pelkästään “naimisissa Kingin kanssa” vaan myös tämän “aatteen”: “Ihmisten tulee ymmärtää, että olin naimisissa rakastamani miehen kanssa, mutta myös sitoutunut aatteeseen”²⁰⁷.

Martin Luther Kingin lasten kuvauksia isästään esiintyi lehtien sivuilla huomattavasti vähemmän. Kukaan lapsista ei oikeastaan ottanut kovinkaan aktiivista roolia tummaihoisten kansalais-oikeusasioissa, mutta saattoivat antaa joitakin haastatteluja ja olla puhujina muutamissa tilaisuuksissa. Oikeastaan ainut joka esiintyi sanomalehtien sivuilla oli hänen vanhin poikansa Martin Luther King Jr.

Tammikuun 10. päivänä vuonna 1984 Kingin poika Martin Jr. oli puhujana Kingin syntymäpäivän tilaisuudessa Washingtonissa²⁰⁸. The Washington Postin mukaan Kingin poika sai kaikista

²⁰⁴ New York Times 5.4.1978 - “2 000 Memphis marchers honor Dr. King”.

²⁰⁵ Barker, Karlyn & Washington, Peter. The Washington Post 28.4.1983 - “250,000 assemble to mark '63 march”.

²⁰⁶ The Washington Post 9.4.1972 - “Coretta King...four years on her own”

²⁰⁷ The Washington Post 9.4.1972 - “Coretta King...four years on her own”

²⁰⁸ Ringle, Ken. The Washington Post 11.1.1984 - “King's Son gives audience here idea of his father's challenge for today”.

esiintyjistä eniten aplodeja ja “aamen” -huudahduksia yleisöstä. King nuorempi kertoi, ettei hän aina lapsena ymmärtänyt miksi isä joutui aina vankilaan, mutta oli nyt vanhempana kiitollinen “isän valitsemasta polusta”. Kingin poika korosti isänsä viestiä rakkaudesta, rauhasta, totuudesta ja ymmärryksestä. King nuoremmalle isänsä viesti oli myös globaali ja, että Martin Luther King oli ymmärtänyt “meidän kohtalomme olevan yhteydessä muiden kohtaloihin ympäri maailmaa”.

Vuonna 1986 tammikuussa The Washington Postin uutisessa Kingin syntymäpäiväjuhlista, oli haastateltu Kingin poikaa Martin Luther King kolmatta. Nuorempi King kuvaili isäänsä “rakastavaksi, välittäväksi ja jakajaksi (loving, caring, sharing)”²⁰⁹. Hän toivoi, että Kingin omaa juhlapäivää juhlittaisiin “eritavalla kuin muita juhlapäiviä” ja sen tulisi olla “uudelleen sitoutumisen päivä (day of recommitment)”²¹⁰.

Perheen lisäksi Martin Luther Kingin läheisimmät ihmiset koostuivat hänen kollegoistaan kansalaisoikeusliikkeessä, erityisesti SCLC:n aktiiveista. Lehtien sivuilla oli eniten kommentteja Ralph Abernathylta (joka oli Kingin seuraaja), Andrew Youngilta, Bayard Rustinilta, Hosea Williamsilta, Wyatt Tee Walkerilta ja Jesse Jacksonilta. Erityisesti Jesse Jackson sai paljon palstatilaa lehtien sivuilla, johtuen varmasti osittain hänen poliittisen uran ja presidenttiehdokkuuden tuomasta näkyvyydestä²¹¹. Lähipiirin kommentit Kingistä olivat usein sitaatteja, jotka olivat otettu julkisista puheista, mutta molemmissa lehdissä oli myös haastatteluja ja henkilöiden omia kirjoituksia. Esimerkiksi Kingin lähipiiristä Andrew Youngista julkaistiin New York Timesissa kaksi pidempää haastattelua, kun taas The Washington Post julkaisi yhden pitkän haastattelun Ralph Abernathysta. Lisäksi Jesse Jacksonin tekstejä Martin Luther Kingistä julkaistiin muutamia.

Andrew Youngin haastatteluista ensimmäinen julkaistiin helmikuun 6. päivä vuonna 1977 ja koski erityisesti Youngin uutta roolia YK:ssa, mutta haastattelu sivusi myös Kingiä²¹². Haastattelun alussa

²⁰⁹ Barker, Karlyn. The Washington Post 12.1.1986 - “Nation plans homage to King – events mark civil rights leader's birthday”.

²¹⁰ Ibid.

²¹¹ Jackson ei ollut alkuperäisiä SCLC:n jäseniä kuten Ralph Abernathy tai Wyatt Tee Walker, vaan tuli toimintaan mukaan vasta 1960-luvun puolivälissä.

²¹² Levyveld, Joseph. New York Times 6.2.1977 - “Our new voice at the U.N”.

Young totesi, että King vei aikoinaan kansalaisoikeustaistelun sinne minne se piti viedä, eli politiikkaan. Tästä syystä Young piti omaa uraansa politiikassa hyvin loogisena jatkumona kansalaisoikeustaistelulle. Young mys uskoi, että jos King olisi itse elossa, tekisi hän pitkälti samoja asioita mitä Young oli tehnyt. Kyseinen haastattelu keskittyi lähinnä Youngin omaan uraan, eikä hän tässä juurikaan Kingiä tai tämän merkitystä sivunnut.

Sen sijaan vuonna 1986 tammikuussa julkaistussa Youngin haastattelussa aiheena oli pelkästään Martin Luther King ja tämän vaikutus Yhdysvaltoihin sekä Youngiin²¹³. Youngille King oli erityisesti “hyvä ystävä”, “hyvä pastori” ja “erinomainen johtaja”. Youngin mielestä King oli myös otettu elinaikanaan “itsestäänselvyytenä” ja vasta tämän kuoleman jälkeiset mellakat ja levottomuudet herättivät hallituksen sekä yksityisen sektorin huomaamaan, etteivät “kansalaisoikeusasiat olleet pelkästään moraalinen asia”, vaan “räjähdysherkkä vähemmistö olisi saatava osaksi valtavirtaa”. Youngin mielestä Martin Luther King sai aikaan sen, mitä missään muualla ei ollut tapahtunut: King sai “kaksi etnisesti ja taloudellisesti täysin erilaista ryhmää yhteen ja sai nämä elämään rinnakkain ilman väkivaltaa”. Young totesi, että suurin osa ihmisistä halusi “identifioitua Kingin unelmaan”, mutta kukaan ei ollut “artikuloinut sitä kunnolla”. Toisin sanoen kaikille ei ollut täysin selvää mitä Kingin unelma tarkoitti, tai että se tarkoitti jokaiselle omanlaistaan asiaa.²¹⁴

Andrew Youngin lisäksi myös Ralph Abernathya oli haastateltu The Washington Postin toimesta elokuussa vuonna 1973. Kyseinen haastattelu keskittyi enemmän Abernathyn omaan rooliin kansalaisoikeusliikkeessä, mutta myös Kingin merkitys oli luonnollisesti esillä²¹⁵. Haastattelussa Abernathy kutsui Kingiä “upeaksi ihmiseksi” sekä “tärkeimmäksi ihmiseksi koskaan, Gandhin ohella, joka on kävellyt tällä planeetalla”. Haastattelu keskittyi suurimmaksi osaksi Abernathyn rooliin Kingin rinnalla, mihin hän kertoi olleensa varsin tyytyväinen. Abernathyn mielestä Kingin piti olla liikkeen johtaja, mutta hän auttoi tätä käytännössä kaikissa asioissa ja King myös konsultoi häntä jatkuvasti. Abernathy kuvaili omaa suhdettaan Kingiin siten, että tämä oli Mooses, kun hän

²¹³ Schmidt, William. New York Times 12.1.1986 - “Looking back at a man ahead of his time”.

²¹⁴ Ibid.

²¹⁵ The Washington Post 19.8.1973 - “A long way from Canaan – An interview with Ralph David Abernathy”.

puolestaan oli tyytyväinen Aaronina.²¹⁶

Muut Martin Luther Kingin kanssa kansalaisoikeustoiminnassa olleet henkilöt kuvailivat kukin omalla tavallaan Kingiä. Lehtien sitaattit oli yleensä otettu joistakin Kingin kunniaksi järjestettyjen juhlallisuuksien puheista ja olivat usein lyhyitä ja ytimekkäitä. Esimerkiksi Bayard Rustinille King näyttäytyi “samanlaisena kuin Mahatma Gandhi intialaisille”. Rustin totesi kuulijoilleen, että “Martin opetti meille rohkeutta ja olla pelkäämättä; hän opetti meidän seisomaan ylpeinä, vankilan uhkasta huolimatta”²¹⁷. Samassa tilaisuudessa puhunut Jesse Jackson puolestaan totesi, että King oli opettanut tummaihoiset puolustamaan itseään “intellektuellisesti”²¹⁸. King oli myös opettanut, että kamppailu vapauden puolesta “ei ollut sprintti, vaan maratooni”²¹⁹.

3.2.2 Esimerkkejä kansalaisten käyttämiä kuvauksista Martin Luther Kingistä.

Myös tavalliset kansalaiset saivat jonkun verran ääntään kuuluviin New York Timesissa ja The Washington Postissa. Monissa uutisissa ja kirjoituksissa oli haastateltu ihmisiä ja pyydetty kuvailemaan Martin Luther Kingiä ja tämän vaikutusta ihmisiin. Ihmiset valikoituivat usein Kingin muistotilaisuuksien ja tapahtumien yleisöstä oletettavan satunnaisesti. Tavallisilta kansalaisilta otetut kommentit olivat usein lyhyehköjä, korkeintaan muutaman lauseen pituisia kommentteja Kingistä. Näin kuvaukset Martin Luther Kingistä olivat hyvin yksinkertaisia ja pelkistettyjä. Esimerkiksi eräälle kansalaisaktiiville King oli yksinkertaisesti “kautta-aikojen paras puhuja”²²⁰, kun taas New York Timesissa, eräs Brooklynilainen asukas kuvasi Kingiä “rohkeaksi”²²¹. Montgomeryssa Kingin kirjaston pitäjä kuvaili Kingiä “erittäin mukavaksi ihmiseksi”²²². Chicagolainen lakimies ja 'King holiday' -komission jäsen puolestaan kertoi, että todella moni

²¹⁶ Ibid.

²¹⁷ Wilkins, Roger. 3.4.1978 - “His courage brings changes in spirit of U.S blacks”.

²¹⁸ Ibid.

²¹⁹ Ibid.

²²⁰ McQueen, Michel. The Washington Post 15.1.1981 - “Bittersweet memories of Martin Luther King”.

²²¹ Wilkins, Roger. 3.4.1978 - “His courage brings changes in spirit of U.S blacks”.

²²² Barker, Karlyn. The Washington Post 12.1.1986 - “Nation plans homage to King – events mark civil rights leader's birthday”.

“tunsi Kingin ja rakasti häntä. Hän oli suuri mies (just a great man)”²²³.

Tammikuun 16. päivänä vuonna 1974 The Washington Postissa oli artikkeli Kingin syntymäpäivän kunniaksi järjestetyistä tilaisuuksista. Lehden sivuilla oli useita lyhyitä sitaatteja Kingistä eri ikäisiltä ihmisiltä. Yläasteikäiselle Leroy Robertsonille Martin Luther King oli “kuin George Washington”, kun taas 78-vuotias eläkeläinen kuvasi Kingiä Mosekseksi ja mieheksi “jonka koko maailma tunsi”²²⁴. Eräs talonmies puolestaan kertoi pitävänsä aina “tribuutin Kingille” koska tämä oli “hyvä ihminen”²²⁵.

Vuonna 1979 tammikuussa hieman ennen Kingin syntymäpäivää oli The Washington Post haastatellut paikallisia asukkaita kysyen näiden mielipidettä Martin Luther Kingistä²²⁶. Haastatellut olivat kaikki tummaihoisia²²⁷ ja kaikki pitivät Kingin toimintaa merkittävänä. Osittain varmasti kysymyksenasettelusta²²⁸ johtuen, kuvailivat kaikki vastaajat Kingiä enemmänkin tämän toiminnan ja merkityksen kautta. Vastauksissa korostui esimerkiksi Kingin oleminen “symbolina” tai “inspiraationa oleminen tummaihoisille”. 38-vuotias Raymond Brown piti Kingin “suurena miehenä”, jonka toiminta oli ollut tärkeää tummaihoisille ja koko amerikalle. Samoilla linjoilla oli myös 17-vuotias Pamela Green, joka piti Kingiä “inspiraationa” ja “johtajana” tummaihoisille. Myös Kingin väkivallattomuus ja ihmisten saattaminen yhteen sai huomiota. Erään vastaajan mielestä King näytti, että “ihmiset voivat toimia yhdessä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi”, kun taas toiselle Kingin toiminnan ansiosta “tummaihoiset ja valkoiset olivat “liittyneet enemmän yhteen” ja väkivalta oli vähentynyt.”²²⁹

²²³ Ibid.

²²⁴ Shaw, Adam. The Washington Post 16.1.1974 - “Many in City note Dr. King birthday”.

²²⁵ Ibid.

²²⁶ The Washington Post 11.1.1979 - “What impact Martin Luther King Jr. Had on America?”

²²⁷ Vastausten vieressä oli kyseisen henkilön valokuva.

²²⁸ The Washington Postin kysymys haastatelluille kuului että “*what impact do you think King's life and work has had on this country*”.

²²⁹ The Washington Post 11.1.1979 - “What impact Martin Luther King Jr. Had on America?”

Vuonna 1984 Kingin syntymäpäivänä järjestetyssä paraatissa 15-vuotias Latarsha Gillison kuvaili Kingiä itselleen tärkeäksi, koska “hän oli myös tummaihoisen ja kuoli puolestamme”²³⁰. Kingin uhrauksesta puhui myös New York Timesin sivuilla Kingin kunniaksi järjestettyjä juhlallisuuksia seurannut katsoja: “hän antoi elämänsä meidän kaikkien puolesta, erityisesti köyhien”²³¹. Vuoden 1986 tammikuussa Kingin juhlallisuuksia Washingtonissa oli tuotu seuraamaan joukku esikoululaisia. Kun näiltä oli kysytty, että mitä he tiesivät Martin Luther Kingistä, joka oli siis kuollut 14 vuotta ennen lasten syntymää. Ensimmäisenä kysymykseen vastasi 4-vuotias lapsi toteamalla, että Martin Luther King “kuoli puolestamme”²³².

Tammikuun 21. päivän uutisessa “With Sermons and protest, New York Hails King” saivat useat kansalaiset mahdollisuuden kommentoida Martin Luther Kingiä ja tämän merkitystä heille itselleen²³³. Eräs lukion oppilas näki, että tiettyjen kauppojen pitäminen auki Kingin juhlapäivänä oli jopa “lähes rasistista”. Toiset korostivat Kingin erinomaisuutta ja merkitystä toteamalla, ettei Kingin juhlapäivä saisi mennä samanlaiseksi kuin “George Washingtonin ja Abraham Lincolnin” juhlapäivät²³⁴. Osa puolestaan korosti Kingin merkitystä itselleen. Harlemilaiselle asukkaalle Godfrey Robinsonille Kingin puheiden kuuleminen ensimmäistä kertaa oli ollut “erityinen hetki elämässä”: “King näytti sinulle erilaisen perspektiivin elämään, ihmisten rakastamisen ja välittämisen. Yritän välittää saman viestin myös lapsilleni”²³⁵. Toinen asukas, Dee Curry, kertoi kuinka “King valaisi kaikki ympärillään” ja “hän sai kukat kukkimaan kuin keväällä”²³⁶.

New York Timesin uutisessa tammikuulta vuodelta 1986 kerrottiin Kingin merkityksestä Hofstran yliopistolle, jossa King oli pitänyt puheen vuonna 1965²³⁷. Puhujana sekä henkilönä Martin Luther King oli tehnyt suuren vaikutuksen paikalla olleisiin kuuntelijoihin. Esimerkiksi silloinen

²³⁰ Pianin, Eric & Murphy, Caroline. The Washington Post 17.1.1984 - “A march on King Day”.

²³¹ Schmidh, William. New York Times 21.1.1986 - “Nation pauses to remember King”.

²³² Toner, Robin. New York Times 20.1.1986 - “Saving a dissenter from his legend”.

²³³ Brooke, James. New York Times 21.1.1986 - “With sermons and protest, New York hails King”.

²³⁴ Ibid.

²³⁵ Ibid.

²³⁶ Ibid.

²³⁷ Doherty, Matthew J. New York Times 19.1.1986 - “Memories of Dr. King linger on L.I.”.

englanninkielen professori Edward Chalfant oli todennut, ettei kukaan puhuja ollut aiemmin tehnyt “samanlaista vaikutusta kuin King”²³⁸. Eräs Kingin puheen kuuntelija kuvaili tätä yksinkertaisesti “hyvin dynaaminen”, kun taas toisella Kingin puhe oli “hyvin liikuttava” ja “hypnoottinen”. Sosiologian emeritusprofessori Meyer Barash puolestaan yllättyi, että King oli lyhyempi kuin yliopiston johtaja, koska “sitä odotti, että Kingin kaltainen merkittävä henkilö olisi 10ft pitkä”²³⁹. Myös Stewie Wonder otti Vuonna 1982 The Washington Postin jutussa kantaa Kingin suuruuteen, todeten, että King oli “paljon suurempi kuin fyysinen manifestaatio itsestään”²⁴⁰.

Osa lehtien haastatelluista kansalaisista pohti, että vaikka King oli saanut paljon aikaan, mikä voisi olla toisin jos hän olisi edelleen elossa. Vuonna 1980 tammikuussa Kingin muistojuhlaa seurannut Margaret Garey totesi, että tilanne oli nyt parempi tummaihoisille, mutta pohti samalla, että mikä olisi toisin jos King olisi elossa.²⁴¹

Martin Luther Kingin kunniaksi ja muistoksi järjestetyissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa, oli yleensä jonkinlaista ohjelmaa ja usein paikalla oli vähintään yksi puhuja. Tällaiset puhujat olivat yleensä yhteisöissään jonkinlaisessa merkittävässä tai kunnioitetussa asemassa. Poliittisten puhujien ja Kingin lähipiriin ohella puhujina näissä tilaisuuksissa oli usein papit. Pappien rooli Kingin muistotilaisuuksissa ei ole mitenkään yllättävää, olihan King itsekin ammatiltaan pastori ja monet kansalaisoikeustaistelun joukkokokouksista oli järjestetty etenkin tummaihoisten kirkoissa. Myös monet Kingin muistotilaisuuksista järjestettiin kirkoissa (poislukien tietysti erilaiset marssit), joissa vähintään yksi puhuja oli kyseisen kirkon pastori.

Kingin puhetaitoja ylistettiin myös muualla. Tammikuun 15. päivän uutisessa The Washington Postissa Lonnie King, Atlantalainen kansalaisoikeusaktivisti, kertoi kuinka hänen Atlantassa kuulemansa Kingin puhe oli “paras koskaan kuulemani”²⁴². Samassa tilaisuudessa ollut Jim Hudson

²³⁸ Ibid.

²³⁹ Ibid.

²⁴⁰ Gilliam, Dorethy. The Washington Post 16.1.1982 - “King's Legacy”.

²⁴¹ Bowman, Barbara & Morgan, Thomas. The Washington Post 16.1.1980 - “King Day 1980”.

²⁴² McQueen, Michel. The Washington Post 15.1.1981 - “Bittersweet memories of Martin Luther King”.

kertoi, kuinka Martin Luther King oli saanut levottoman tilaisuuden rauhoittumaan “muutamassa minuutissa”. Tilanne rauhoittui Hudsonin mielestä, koska ihmiset “luottivat Kingiin”.

The Washington Postin sivuilla huhtikuussa vuonna 1974 oli sitaatteja Washingtonilaiselta pastorilta Samuen Hinesilta. Hinesin mielestä maailmassa oli “kahdenlaisia unelmoijia: niitä jotka unelmoivat öisin ja niitä jotka unelmoivat päivisin” ja King kuului näistä nimenomaan jälkimmäiseen ryhmään²⁴³. Brooklynilainen pastori Clifford Johnson puolestaan kertoi kuulijoilleen, kuinka “me uskomme unelmoijaan ja uskomme unelmoijan elämään” jatkaen, että “me haluamme maailma tietävän, että vaikka unelmoija on kuollut, kyseinen unelma on edelleen elossa!”²⁴⁴. Pastori ja kansalaisaktivisti Douglas Moore puolestaan totesi tammikuussa vuonna 1981 The Washington Postin jutussa, että jutellessaan aikoinaan Martin Luther Kingin kanssa oli hän “tajunnut Kingin suuruuden, ainutlaatuisuuden ja hengellisuuden”²⁴⁵.

3.2.3 Lasten ja nuorten kuvauksia Martin Luther Kingistä.

The Washington Postin ja New York Timesin sivuilla oli useita artikkeleita, joiden pääosissa olivat lapset ja nuoret. Nämä saivat sitten kertoa omia näkemyksiään Martin Luther Kingistä ja siitä millaisena he Kingin näkivät. Lapsilla oli usein nuoresta iästään johtuen hyvin yksinkertaistettu näkemys Kingistä, poimien tämän julkisuuskuvasta sen olennaisimmat ja tunnetuimmat seikat.

Lapsilla ei voinut olla omia muistikuvia Martin Luther Kingistä, joten heidän kuvauksensa pohjautuivat televisioon, kouluun ja vanhempien opetukseen Kingistä. Muistin ja muistojen tutkinnassa on tärkeää huomioida – kuten aiemmin on todettu – etteivät ne ole pelkästään subjektiivisia ja henkilökohtaisia, vaan eri sosiaaliset ryhmillä on oma kollektiivinen muisti. Muisti ja muistot eivät ole siis pelkästään yksityisiä, vaan myös kollektiivisia. Tästä syystä myös Kingin kuoleman jälkeen syntyneillä sukupolvilla saattoi olla hänestä jopa hyvin henkilökohtaisia muistoja.

²⁴³ Jones, Linda Newton. The Washington Post 5.4.1974 - “Few attend memorial for Martin Luther King”.

²⁴⁴ Kleiman, Dena & Gargan, Edward. New York Times 16.1.1981 - “On Dr. King birthday, pupils learn the meaning of a life...”

²⁴⁵ McQueen, Michel. The Washington Post 15.1.1981 - “Bittersweet memories of Martin Luther King”.

Yksilöt identifioituvat niiden tapahtumien kanssa, jotka ovat yhteisölle tärkeitä ja myös “muistavat” paljon sellaisia asioita mitä eivät ole edes suorasti kokeneet tai todistaneet²⁴⁶. Näin ollen muistia voidaan kuvata jonkin ryhmän menneisyyden sosiaalisena konstruktiona. Tätä ajatusta mukailleen myös King esittäytyy ihmisille eräänlaisena konstruktiona, joka on rakentunut eri ihmisten erilaisista muistoista. Ihmisillä on omia muistoja Kingistä, mutta niihin vaikuttavat myös muiden ihmisten muistot Kingistä.

Monissa lasten kuvauksista Martin Luther Kingistä tuli esiin tämän väkivallattomuus ja rauhantahtoisuus. Viisivuotias Tyrone Andrew Nelson kuvaili Kingiä “hyväksi mieheksi” joka halusi “kaikkien elävän sovussa keskenään”²⁴⁷. Neljävuotias LaVaughn Turner, joka oli seuraamassa samaa Kingin muistojuhlaa kuin Tyrone, kuvaili Kingiä erittäin “mukavaksi mieheksi joka opetti rauhaa ja rakkautta”²⁴⁸. Hieman vanhemmat lapset puolestaan osasivat kuvailla Kingin väkivallatonta toimintaa hieman pidemmin. 13-vuotias Eric Mack kertoi kuinka poliisit käyttivät “vesitykkeitä, koiria, aseita” sekä “muita väkivallan työkaluja” tummaihoisia vastaan, mutta “King ymmärsi ettei takaisin lyöminen olisi auttanut mitään”²⁴⁹. 11-vuotias Alex Gunn totesi, että King “ei nähnyt väkivallassa mitään järkeä”, koska jos kaikki taistelisivat keskenään, tulisi “paljon kuolleita”, eikä lopulta jäisi “yhtään ihmistä jäljelle”²⁵⁰. Samoilla linjoilla oli myös 12-vuotias Patrick Walton, jonka mielestä “King käytti järkeään ja ääntään taistelussa”²⁵¹.

Lasten vastauksissa korostui myös Kingin merkitys tummaihoiselle väestölle. Eräs 8-vuotias totesi, että “King muutti lakeja paremmaksi tummaihoisille”, kun taas eräälle 13-vuotiaalle King oli mies “joka auttoi vapauttamaan tummaihoiset” ja hän myös antoi heille “lisää mahdollisuuksia”²⁵². 10-vuotias, joka oli syntynyt vuosi Kingin kuoleman jälkeen, kuvaili Kingin antaneen heille oikeuden

²⁴⁶ Burke, Peter (1997), 44

²⁴⁷ Whitaker, Joseph. The Washington Post 16.1.1979 - “King legacy recalled”.

²⁴⁸ Ibid.

²⁴⁹ Rule, Sheila. New York Times 15.1.1983 - “King birthday sparks lesson on civil rights”.

²⁵⁰ Ibid.

²⁵¹ Ibid.

Rule, Sheila. New York Times 15.1.1983 - “King birthday sparks lesson on civil rights”.

²⁵² Bowman, Barbara & Morgan, Thomas. The Washington Post 16.1.1980 - “King Day 1980”.

“parempiin asuntoihin ja vaatteisiin”²⁵³.

The Washington Post julkaisi kaksi kirjoitusta Kingistä 14- ja 16-vuotiailta koululaisilta lehdessään. Molemmat tekstit olivat noin puolikkaan sivun mittaisia ja käsittelivät lasten omia näkemyksiä Kingistä, eli miksi King oli niin merkittävä henkilö. Kirjoitukset liittyivät ilmeisesti Washingtonin alueella järjestettyyn kirjoituskilpailuun, sillä molempia tituleerattiin oman ikäluokkansa voittajina jutun lopussa. Nuorempi kirjoittajista, 14-vuotias Sherrod Stanard, kirjoitti Kingin vaikuttaneen kaikkien amerikkalaisten elämiin²⁵⁴. Stanardin mukaan King eli koko elämänsä “omistautuneena tavoitteilleen” ja “oikeudenmukaisuudelle”. Stanard kirjoitti Kingin tärkeimmistä kampanjoista, käyttäen esimerkkinä Montgomerya sekä vuoden 1963 marssia Washingtoniin. 14-vuotiaan Sherrod Stanardin kirjoituksesta käy hyvin ilmi yleisesti Kingin kuvauksiin liittynyt asia: tämän toiminta sekä filosofia. Stanard kirjoitti Kingin “unelmasta” ja “opetuksista” verraten tätä “jeesukseen” sekä Mahatma Gandhiin.

Toinen voittaja, 16-vuotias Elaine M. Ward, kirjoitti kuinka King oli vaikuttanut hänen elämäänsä positiivisesti²⁵⁵. King oli “opettanut epäsuorasti” Elainea filosofiansa ja opetustensa kautta, joita Elaine oli lukenut. Elaine Ward korosti Kingin puhujan taitoja ja kuinka tämän sanat olivat ymmärrettäviä tavallisille ihmisille. King oli hyvä esimerkki maailman ihmisille. Kingin opetukset ja toiminta saivat Elaineen “haluamaan tulla paremmaksi ihmiseksi”. King oli antanut elämänsä muiden puolesta ja tulisi elämään ikuisesti ihmisten sydämissä.

4. Kuinka kunnioittaa Kingiä? – Martin Luther Kingin juhlinta ja kunnioitus osana julkisuuskuvaa.

Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan liittyi olennaisesti myös tämän aktiivinen muistaminen ja kunnioitus. Niin sanomalehtien omat kirjoittajat, kuin tavalliset kansalaiset sekä Kingin lähimmäiset ottivat kantaa siihen, miten Kingin muistoa tulisi kunnioittaa parhaiten tai miten Kingiä

²⁵³ Ibid.

²⁵⁴ The Washington Post 14.1.1982 - “I believe his teachings”.

²⁵⁵ The Washington Post 14.1.1982 “I had a vision”

tulisi juhlia. Lehtien sivuilla tuli nopeasti esiin, ettei Kingin tapauksessa riittänyt pelkästään tämän henkilön muistaminen, vaan ihmisten tuli muistella Kingin sanomaa ja toimia sitten tämän mukaisesti. Muistamisen tuli siis olla enemmän aktiivista kuin passiivista.

Hyvä esimerkki tästä oli Roger Wilkinsin kirjoitus “Remembering Martin Luther King” joka nimensä puolesta viittaa kirjoittajan omiin muistoihin Kingistä, tai ainakin yleiseen esittelyyn Kingin muistamisesta²⁵⁶. Suurin osa artikkelista oli kuitenkin lähinnä Kingin toiminnan esittelyä, alkaen Montgomerysta ja käyden läpi muut tärkeät kampanjat, kuten Chicagon. Roger Wilkins ei ota kantaa siihen, että miten Kingiä tulisi muistella tai kunnioittaa, vaan tyytyi lähinnä esittelemään omasta mielestään Kingin toiminnan tärkeimpiä puolia. Esimerkiksi Wilkinsin mielestä King oli “enemmän kuin johtaja tai baptisti-saarnaaja. Hän oli moraalifilosofi sekä profeetta”²⁵⁷. Kirjoittaja muisteli Kingin tämän toiminnan kautta. Wilkins ei kertonut millaisena Kingin muisti henkilönä, vaan pikemminkin keskittyi siihen millainen toimija ja filosofi King oli.

Martin Luther Kingin tapauksessa muistaminen tarkoitti useimmiten toimintaa ja sisälsi kehoituksen tai ohjeen oikeanlaiselle toiminnalle. Esimerkiksi The Washington Post julkaisi useita pääkirjoituksia otsikolla “remembering Dr. King”, eli “Kingin muistaminen”. Sisältöjensä puolesta näissä teksteissä otettiin pikemminkin kantaa Kingin toimintaan sekä filosofiaan ja siihen kuinka meidän tulisi näitä kunnioittaa sekä jatkaa. Monet korostivat Kingin unelman “keskeneräisyyttä” ja kuinka tärkeää meidän oli jatkaa tätä Kingin aloittamaa toimintaa tai taistelua. Ajoittain teksteissä otettiin myös kantaa siihen, mitä King olisi itse tehnyt jos olisi elossa. Eli kirjoittaja ikään kuin asetti omat mielipiteensä Kingin taakse. Tämä ajatus esiintyi erityisesti kannanotoissa Martin Luther King Daysta.

4.1 Kuinka Martin Luther Kingin muistoa tuli kunnioittaa?

Martin Luther Kingin muistaminen liittyi hyvin olennaisesti toiminnallisuuteen. Muistamisen piti

²⁵⁶ Wilkins, Roger. The Washington Post 4.4.1972 - “Remembering Martin Luther King”.

²⁵⁷ Ibid.

olla aktiivista ja Kingin oman toiminnan, tavoitteiden ja filosofian mukaista ja niiden perinnön jatkamista. Muistamisen tuli olla aktiivista sekä merkityksellistä, joten monissa yhteyksissä Kingin muistaminen ja kunnioitus kuvattiin pikemminkin *juhlinnalla*. Esimerkiksi Coretta Scott King oli toivonut vuonna 1978, että ihmiset pikemminkin juhlisivat Kingiä sekä tämän tavoitteita ja saavutuksia²⁵⁸.

Hyvä esimerkki Martin Luther Kingin muistamisen toiminnallisuudesta, olivat hänen kunniakseen järjestetyt erilaiset marssit ja tapahtumat. Kingin muistaminen ei ollut pelkästään yksityistä, vaan usein kollektiivinen tapahtuma, joissa oli satoja tai tuhansia osallistujia. Esimerkiksi toukokuun 23. päivä vuonna 1977 New York Times uutisoi, kuinka “tuhannet kunnioittivat Martin Luther Kingiä 5. kadun paraatissa”²⁵⁹. Yleisimpiä Kingiin liittyviä otsikoita olivat nimenomaan hänen kunniakseen järjestetyt tapahtumat ja marssit. The Washington Postissa julkaistiin sellaisia otsikoita, kuten “D.C. March, Area Events Honor King”, “Emotional King Memorial, Library Is Packed for Tribute to Rights Leader”, “Martin Luther King Day Observed With Parade” ja “Parade Marks King Birthday Observance”. New York Timesissa näkyi sellaisia otsikoita kuin “2,000 Memphis Marchers Honor Dr. King”, “Dr. King Honored in a March for Jobs”, “Events for Martin Luther King's 55th Birthday” ja “Nation Pauses to Remember King, Led by a Huge Tribute in Atlanta”. Näiden eri tapahtumien ja kunnianosoitusten aikana monet puhuivat Kingin muistamisen ja kunnioittamisen tärkeydestä, muistuttaen kuulijoita Kingin filosofiasta ja siitä kuinka sitä jokaisen tulisi jatkaa.

4.1.1 Kansalaisten käyttämiä esimerkkejä Kingin muiston kunnioittamisesta.

Kingin muistamisen aktiivisuudesta kertoi muun muassa Coretta Scott Kingin näkemys rakenteilla olevasta uudesta Martin Luther King -keskuksesta. Corettan mielestä kyseisen keskuksen tuli olla “elävä muistomerkki” ja “paikka jossa oli elämää sekä toimintaa”²⁶⁰. Keskuksen piti olla Kingin “perinnön jatkamista” ja tämän “väkivallattoman sosiaalisen muutoksen institutionalisointia”. Corettan näkemyksessä korostui, että Kingin muistokeskus tuli rakentua nimenomaan

²⁵⁸ McDowell, Edwin. New York Times 16.1.1978 - “Dr. King's 49th birthday marked in services stressing celebration”.

²⁵⁹ New York Times 23.5.1977 - “Thousands honor Martin Luther King Jr. In fifth avenue parade”.

²⁶⁰ The Washington Post 9.4.1972 - “Coretta Scott King...four years on her own”.

toiminnallisuuden ympärille. Vastaavia ohjeita ja kommentteja näki myös monilla muilla.

New Yorkin pormestari Maynard Jackson ilmoitti tammikuussa vuonna 1975 kuulijoilleen, kuinka “King oli jättänyt meille perinnön ja lupauksen joka tulisi olemaan osa kansakunnan omaatuntoa, kunnes näemme ne täytettyinä”²⁶¹. Kingin toiminta ja tavoitteet olivat jääneet kesken ja niiden jatkaminen oli ihmisten käsissä. SCLC:n aktiivi Tyrone Brooks totesi, että Kingistä ei voinut ainoastaan “teoretisoida”, vaan ihmisten tulisi myös toimia. Brooks korosti, että juuri näin myös King olisi itse toiminut: “jos King olisi elossa, hän pitäisi mielenosoituksia työttömyyttä ja nälkää vastaan, eikä vain istuisi konferensseissä puhumasa niistä”. Washingtonilaisen kirjaston johtaja John C. Hazelin mielestä paras tapa Kingin kunnioittamiseksi oli “jatkaa työtä Kingin unelman toteutumisesta tasa-arvosta, oikeudenmukaisuudesta ja rauhasta”²⁶².

Washingtonin alueen (district of Columbia) pormestari Marion Barry²⁶³ puolestaan muistutti ihmisiä, että vielä oli paljon tehtävää, jotta Kingin “visio oikeudenmukaisuudesta ja tasavertaisuudesta pysyisi elossa”²⁶⁴. Kingin työ ei ollut siis missään nimessä valmis, vaan hänen muistonsa kunniaksi sitä tuli jatkaa. Barryn edeltäjä pormestari Walter E. Washingtonin²⁶⁵ mielestä Kingiä pitäisi muistaa saattamalla “kaupunki yhteen” ja “luopumalla katkeruudesta ja vihasta”²⁶⁶. Vuonna 1970 pormestari Washington ilmoitti kuulijoilleen, että King olisi halunnut kaupungin puhaltavan yhteen hiileen²⁶⁷. Samassa The Washington Postin artikkelissa, jossa oli sitaattit pormestari Washingtonilta, oli otteita myös työministeri (secretary of labour) Peter Brennenin kommentti, jossa hän vaati Kingin ajamien asioiden “elossapitoa ja diskriminaation lopettamista”²⁶⁸. Senaattori Edward Kennedy puolestaan totesi vuonna 1970 Kingin

²⁶¹ Hunter, Charlayne. New York Times 16.1.1975 - “Dr. King is honored on 46th birthday”.

²⁶² Pianin, Eric & Murphy, Caryle. The Washington Post - “Martin Luther King day observed with parade, library speeches”.

²⁶³ Alueen pormestarina vuosina 1979 – 1991 ja uudelleen 1995 – 1999.

²⁶⁴ Marriott, Michel. The Washington Post 16.1.1985 - “King's dream evoked on his birthday”.

²⁶⁵ Pormestarina vuosien 1967 – 1979 välillä. Oli ensimmäinen tummaihoisen henkilö Yhdysvalloissa, joka valittiin suuren kaupungin pormestariksi.

²⁶⁶ Shaw, Adam. The Washington Post 16.1.1974 - “Many in City note Dr. King birthday”.

²⁶⁷ Carter, Philip. The Washington Post 16.1.1970 - “Much of U.S pauses to honor King”.

²⁶⁸ Shaw, Adam. The Washington Post 16.1.1974 - “Many in City note Dr. King birthday”.

syntymäpäivänä, että “emme voi antaa Kingin muiston vaipumista historiaan, vaan meidän tulee jatkaa Kingin taistelua”²⁶⁹.

Erityisesti tummaihoiset poliittiset aktiivit, kuten Jesse Jackson, suorastaan vaativat sitä, että Kingiä ei saisi muistella ilman tekoja. Vuonna 1974 Kingin syntymäpäivänä Jesse Jackson totesi kuulijoilleen, että “tuntemamme Martin Luther King ei olisi hyväksynyt syntymäpäivänsä juhlamista toimettona, vaan meidän tulisi kohdistaa huomiomme maamme ongelmiin”²⁷⁰. Harlemilaisen kirkon pastori oli hyvin samoilla linjoilla muiden tummaihoisten kansalais-oikeusaktivistien kanssa. Hänen mielestään ei ollut tärkeää “mikä Kingin unelma oli”, vaan mitä askeleita meidän tulee ottaa sen toteutumiseksi”²⁷¹. Toinen SCLC aktiivi Wyatt Tee Walker puolestaan totesi yksinkertaisesti, että ihmisten tuli “pitää yllä Kingin unelmaa”²⁷². Pastori ja kansalaisaktiivi Al Sharpton kehoitti tammikuun 21. päivänä vuonna 1986 Kingin kunniaksi järjestetyssä tilaisuudessa ihmisiä “saattamaan Kingin unelman täytäntöön”²⁷³.

George Lawrencen, New Yorkilaisen seurakunnan pastorin, mielestä Kingin juhlinta oli “kasvanut tasaisesti vuosi vuodelta”. Tämä oli Lawrencen mielestä hienoa, sillä tummaihoiset eivät olleet vielä “voittaneet (overcome)” tai “saavuttaneet luvattua maata”. Toiminnan jatkaminen oli näin ollen tärkeää, jotta Kingin tavoitteet voitaisiin saavuttaa. Toinen pastori, Fred Trost, puolestaan korosti pappien toiminnan tärkeyttä Kingin kunnioittamisessa ja hänen mielestään paras tapa tälle kunnioittamiselle oli “kääriä hihat ja lähteä kentälle”²⁷⁴. Harlemlainen pastori Carl Smith kertoi seurakuntalaisilleen, kuinka King oli näyttänyt ihmisille miten “jatkaa eteenpäin taakse katsomatta”²⁷⁵. Smithin mielestä King oli surmattu, koska hän “uskalsi jatkaa painostamista”. Smith varoitti kuulijoitaan “taantumasta” Kingin tavoitteiden suhteen ja jatkamaan kulkua eteenpäin.

²⁶⁹ Carter, Philip. The Washington Post 16.1.1970 - “Much of U.S pauses to honor King”.

²⁷⁰ Shaw, Adam. The Washington Post 16.1.1974 - “Many in City note Dr. King birthday”.

²⁷¹ Prial, Frank J. New York Times 16.1.1974 - “King and dream recalled across U.S”.

²⁷² McDowell, Edwin. New York Times 16.1.1978 - “Dr. King's 49th birthday marked in services stressing celebration”.

²⁷³ Brooke, James. New York Times 21.1.1986 - “With sermons and protest, New York Hails King”.

²⁷⁴ Schmidt, William. New York Times 21.1.1986 - “Nation pauses to remember King, led by a huge tribute in Atlanta”.

²⁷⁵ Brooke, James. New York Times 21.1.1986 - “With sermons and protest, New York Hails King”.

Vuonna 1978 Washingtonilainen pastori Robert L. Pruitt oli lehden mukaan pettynyt edellisenä päivänä pidettyjen Kingin muistotilaisuuksien yleisöön. Pruitt piti Kingin muistamisessa tärkeänä tunnetta ja toimintaa, passiivinen kuuntelu oli jopa loukkaavaa Kingin muistoa kohtaan²⁷⁶. King oli “suurten tunteiden mies”, joten flegmaattinen tunnelma ei tuntunut hänen mielestään “oikealta”. Kingin syntymäpäivä ei saanut myöskään olla pelkkä “kaupallinen juhla”.

4.1.2 Esimerkkejä The Washington Postin omista näkemyksistä Kingin muiston kunnioittamisesta.

The Washington Post julkaisi useita Kingin muistamiseen liittyviä pääkirjoituksia, yksinkertaisesti nimellä “Remembering King. Ensimmäinen artikkeleista oli julkaistu tammikuun 14. päivä vuonna 1970, eli vain pari vuotta Kingin kuoleman jälkeen. Martin Luther King Daytä ei tulisi viralliseksi juhlapäiväksi vielä yli kymmeneen vuoteen, mutta lehdessä kehoitettiin kansalaisia juhlimaan Kingin syntymäpäivää ja huomautettiin, että syntymäpäiviä juhlittiin erilaisilla muistotilaisuuksilla, kokoontumisilla ja marsseilla. Kyseiset muistojuhlat saivat “ihmiset omistautumaan uudelleen Kingin filosofian perusteille: väkivallattomuudelle, humanismille ja oikeudenmukaisuudelle”²⁷⁷.

Kahta vuotta myöhemmin, eli vuonna 1972, The Washington Postissa julkaistiin kaksi kirjoitusta, joista ensimmäinen pääkirjoitus/lehden kommentaari oli nimeltään “Remembering Dr. King”²⁷⁸. Kirjoitus sattui jälleen Kingin syntymäpäivän läheisyyteen ja myös tässä otettiin kantaa juhlallisuuksiin. Kirjoittajan mukaan ihmisille on ominaista, että he tapaavat unohtaa ajan kuluessa juhlapäivien merkityksen ja keskittyvät pikemminkin miettimään mitä tekisivät kyseisenä vapaapäivänä, kuin että miettivät juhlapäivän merkitystä: “koulujen ja virastojen sulkeminen sekä joidenkin yksityisten firmojen kiinnipysyminen olivat toki kunnianosoitus Kingin muistolle, mutta niiden tulisi merkitä paljon enemmän. Niiden tulisi muistuttaa meitä, ettei Kingin työ ole

²⁷⁶ Coleman, Milton. The Washington Post 17.1.1978 - “Emotional King memorial – library is packed for tribute to rights leader”.

²⁷⁷ The Washington Post 14.1.1970 - “Remembering Dr.King”.

²⁷⁸ The Washington Post 15.1.1972 - “Remembering Dr.King”.

valmis”²⁷⁹. Kuten kaksi vuotta aiemmin, Korosti The Washington Post, että ihmisten oli hyvä omistautua jälleen Kingin tavoitteille: humanismille, oikeudenmukaisuudelle, väkivallattomuudelle sekä myötä-tunnolle vihan sijasta. Kingin perinnön tulisi olla päällimmäisenä ihmisten mielissä. Toisin sanoen Kingin muistamisen yhteydessä ei pidä muistaa pelkästään miestä, vaan myös hänen toimintaansa, tavoitteitaan ja filosofiaansa.

Artikkeli korosti, että King oli ansainnut oman muistopäivänsä, tai tätä tulisi ainakin vakavasti harkita. Tosin kirjoituksessa otetaan kielteinen kanta virallisen vapaapäivän puolesta ja todettiin, että “täyden vapaapäivän antaminen valtion työntekijöille ei ole paras vaihtoehto Kingin muistamiseksi”²⁸⁰. Sen sijaan presidentin “tulisi julistaa tammikuun 15. päivä Martin Luther Kingin päiväksi jota voitaisiin juhla yksityisesti ja erilaisilla seremonioilla”. Tämä oli siis parempi tapa kuin “antaa yhden päivän vapaa kaikille”. Kirjoituksen päättää yksinkertainen toteamus, että “näin Abraham Lincolnin syntymäpäivä huomioidaan ja toisen suuren amerikkalaisen marttyyrin tulisi huomioida samalla tavalla”²⁸¹.

The Washington Postin pääkirjoituksessa elokuulta korostettiin, että Kingin filosofian pääpiireet eli “rauha, oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo” olivat muistamisen ja kunnioituksen arvoisia. Nämä kyseiset arvot tekivät lehden mielestä Kingin päivästä enemmän kuin vain “tummaihoisten juhlapäivän (black holiday)”²⁸². Tammikuun lehti oli kirjoittanut, että Kingin syntymäpäivän juhlinnasta oli tullut “paljon enemmän kuin symbolinen asia ihmisille. Siitä oli tullut päivä, jolloin ihmiset ympäri maata saattoivat pysähtyä hetkeksi ja pohtia Kingin unelmaa ja sitä mitä se herätti Amerikassa”²⁸³.

The Washington Post huomautti omissa pääkirjoituksissaan, että Yhdysvalloissa oli jo sukupolvia, joilla ei ollut omia muistikuvia Kingistä. Tammikuun 15. päivän The Washington Post pääkirjoitus

²⁷⁹ The Washington Post 15.1.1972 - “Remembering Dr.King”.

²⁸⁰ Ibid.

²⁸¹ Ibid.

²⁸² The Washington Post 4.8.1983 - “Remembering Dr.King”.

²⁸³ The Washington Post 4.8.1983 - “Remembering Dr.King”.

“Remembering Martin Luther King Jr” huomioitiin juuri tämä seikka: “jo nyt meillä on kokonainen sukupolvi, joille King on vain jokin hämärä henkilö Yhdysvaltojen historiassa joka puhui segregaatiota vastaan”²⁸⁴. The Washington Postin mukaan vain muutaman kerran vuodessa, yleensä tämän kuoleman tai syntymän aikoihin, sai kansa kuulla Kingin “äänen voiman” ja hänen “viestinsä voiman”. Saman asian ympärillä oli kaksi vuoden 1983 The Washington Postin pääkirjoitusta, toinen tammikuulta ja toinen elokuulta. Tammikuun 15. päivä julkaistussa artikkelissa lehti totesi, että Kingin kuoleman jälkeen “kokonainen sukupolvi on jo tullut aikuiseksi”²⁸⁵. Elokuun pääkirjoituksessa sama asia todettiin hieman eri sanankääntein: “kokonainen sukupolvi on kasvanut aikuiseksi sen jälkeen, kun King johti marssin Washingtoniin”²⁸⁶.

4.2 Martin Luther King Day muistamisen konkretiana.

Vaatimukset Martin Luther Kingin kunniaksi perustetusta juhlapäivästä alkoivat melko pian Kingin kuoleman jälkeen. Erityisesti tummaihoisten keskuudessa sai Martin Luther King Day paljon kannatusta ja monet kansalaisaktiivit ottivatkin sen puolesta kantaa. Keskustelua aiheesta käytiin aina vuoteen 1983 saakka, kunnes Ronald Reagan allekirjoitti Martin Luther King Dayn viralliseksi laiksi. Ensimmäistä kertaa kyseistä päivää juhlittiin virallisesti vuonna 1986. Tosin tätä ennen Kingin syntymäpäivä oli toiminut epävirallisena juhlapäivänä ja jonka aikana Kingin kunniaksi järjestettiin marsseja ja tapahtumia.

Ralph Abernathy vaati Martin Luther King kunniaksi perustettua juhlapäivää jo vuonna 1970²⁸⁷. Tammikuun alun puheessaan Abernathy vaati Kingin syntymäpäivästä, tammikuun viidennestätoista, vapaapäivää jonka tarkoituksena oli Kingin muiston kunnioitus. Abernathy ei tyytynyt pelkästään vaatimaan kyseistä vapaapäivää, vaan hän myös kehoitti ihmisiä olemaan menemättä kouluihin tai töihin Kingin syntymäpäivänä. Muutamaa päivää myöhemmin, tammikuun 15. päivänä Abernathy sai taakseen Washingtonin pormestarin Walter E. Washingtonin, joka

²⁸⁴ The Washington Post 15.1.1981 - “Remembering Martin Luther King Jr.”.

²⁸⁵ The Washington Post 15.1.1983 - “Remembering Dr.King”.

²⁸⁶ The Washington Post 4.8.1983 - “Remembering Dr.King”.

²⁸⁷ Aarons, Leroy. The Washington Post 9.1.1970 - “Abernathy declares King Day”.

yhdessä kaupunginvaltuuston kanssa ilmoitti, että Kingin syntymäpäivä tulisi nimittää juhlapäiväksi²⁸⁸. Tammikuun 16. päivänä vuonna 1971 Abernathy jatkoi Martin Luther King dayn vaatimista. Puheessaan Kingin syntymäpäivänä hän ilmoitti, etteivät ihmiset vain ”rukoile” kyseisen juhlapäivän tulemista, vaan ”suorastaan vaativat tätä”²⁸⁹. Abernathy lisäsi, että jos kongressi ei tule hyväksymään vapaapäivän mahdollistavaa lakia, tulevat tummahoiset joka tapauksessa pitämään Kingin syntymäpäivää omana juhlapäivänään²⁹⁰. Vuonna 1975 King Day oli saanut kannatusta myös kongressissa. Demokraattien senaattori Carl McCall vaati, että Kingin syntymäpäivästä piti saada virallinen juhlapäivä: ”On aika saada Kingin unelma kirjoitetuksi osaksi kansallista muistia ja kalenteria”²⁹¹.

Kaikki eivät olleet kuitenkaan samaa mieltä, että Martin Luther King Day olisi oikea keino Martin Luther King Dayn kunnioittamiseksi. Muutamissa New York Timesin pääkirjoituksissa suhtauduttiin Martin Luther King Dayhin hieman kriittisemmin. Esimerkiksi lehti otti kantaa Martin Luther King Dayhin jo vuonna 1975 lyhyessä kommentaarissa ”Dr. King's holiday”²⁹². New York Timesin mielestä King ei olisi halunnut, että hänen syntymäpäivänsä aikana miljoonat lapset saisivat vapaata koulusta ja päätyisivät kaduille ilman valvontaa (koska vanhemmat olisivat töissä). Lehden mielestä paljon parempi tapa Kingin muistamiseen, olisi että lapset pysyisivät koulussa ja kyseinen koulupäivä käytettäisiin ”Kingin tavoitteiden ja ideaalien opetukseen”.

New York Timesin kriittinen linja Martin Luther King Day muistamisen välineenä jatkui myös myöhemmin. Lehdellä ei tosin ollut mitään Kingin muistamista tai kunnioitusta vastaan, vaan kritiikki kohdistui lähinnä vapaapäivän aiheuttamiin taloudelisiin kustannuksiin. Lokakuun 11. päivä vuonna 1982 julkaistussa pääkirjoituksessa, New York Times otti kantaa juuri tähän hintaan: ”jälleen uusi kansallinen vapaapäivä tulisi kalliiksi; kongressin budjettivirasto on laskenut, että tuottavuuden laskun takia Yhdysvallat menettäisi arviolta 18 miljoonaa dollaria vapaapäivän

²⁸⁸ The Washington Post 15.1.1970 - ”Rally, services in D.C nation to honor King”.

²⁸⁹ Levey, Robert. The Washington Post - ”D.C march, area events honor King”.

²⁹⁰ Ibid.

²⁹¹ New York Times 13.1.1975 - ”Memory of Dr. King is marked in church services around city”.

²⁹² New York Times 15.1.1975 - ”Dr. King's holiday”.

takia”²⁹³. Lehden artikkeli halusi kiinnittää huomiota siihen, että tummaihoisten historiassa oli paljon muutakin kuin vain Kingin johtama liike. Yhdysvalloissa ei lehden mukaan ollut sellaista juhlapäivää, jossa huomioitaisiin kaikkien tummaihoisten toimet Yhdysvaltojen hyväksi, kuten vaikkapa Malcolm X:n Frederick Douglassin tai Medgar Eversin. Lehti jatkoi, että “amerikkalaisilla on heikkous juhlia symbolisia asioita yhden ihmisen kautta”²⁹⁴. Toisaalta “yksikään muu ei symboloi paremmin taistelua oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon puolesta, kuin King”²⁹⁵. Aivan kuten The Washington Post korosti, ei Kingin muistaminen ollut pelkästään Kingin muistamista henkilönä, vaan osana suurempaa filosofiaa ja oikeudenmukaisuutta. Lehti päätti kirjoituksen toteamukseen, että “on kongressin päätettävissä, että onko Yhdysvalloilla varaa uuteen vapaapäivään. Jos vastaus on ei, niin King päivän tulisi olla sunnuntaina. Se, että pitäisikö Kingin ajamia asioita juhlia, ei pitäisi olla edes keskustelussa”.

Vuotta aiemmin julkaistussa kirjoituksessa oli New York Timesin suhtautuminen uuteen vapaapäivään yhtä kriittinen. Kirjoituksen mielipiteenä oli, että Kingin paikkaa Yhdysvaltojen historiassa symboloisi kaikista parhaiten patsas pääkaupungissa (capitol)²⁹⁶. Yhdysvalloissa oli lehden mielestä jo liikaa kansallisia vapaapäiviä. Lisäksi Kingille annettu oma juhlapäivä “olisi kyseenalainen kunnianosoitus”, koska King itse olisi varmasti “vastustanut noin suuren arvon antamista yhdelle henkilölle”²⁹⁷. Lehden mielestä tuollaista kunniaa ei tulisi antaa yhdellekään historiallisesti merkittävälle tummaihoiselle johtajalle, kuten W.E.B Duboisille tai Booker T. Washingtonille, jotka kaikki siis olivat tärkeitä tummaihoisten taistelulle. Mahdollisen juhlapäivän tulisikin huomioida kaikki nuo merkittävät henkilöt, eikä siis pelkästään Kingiä.

Myös Ronald Reagan oli alunperin skeptinen juhlapäivän suhteen. Vuonna 1982 toukokuussa New York Timesissa oli uutinen otsikolla “Reagan sympaattinen, mutta varovainen Martin Luther King

²⁹³ New York Times 11.10.1983 - “A Day for Martin Luther King”.

²⁹⁴ New York Times 11.10.1983 - “A Day for Martin Luther King”.

²⁹⁵ Ibid.

²⁹⁶ New York Times 10.12.1982 - “How to remember Martin Luther King”.

²⁹⁷ Ibid.

Dayn puolesta”²⁹⁸. Toimittajan kysyessä Reaganin kantaa, oli vastaus lehden mielestä “epäröivä”. Reagan ei ollut sanojensa mukaan “tehnyt päätöstä kannatuksesta suuntaan tai toiseen”, mutta ymmärsi hyvin tummaihoisten “vaatimuksia kannanoton puolesta”. Reaganin mielestä, jos jokainen vähemmistö alkaisi vaatia erilaisia juhlapäiviä “meillä olisi niitä pian todella paljon”²⁹⁹. Seuraavana vuonna, kun kongressi oli äänestänyt juhlapäivän puolesta, presidentti ilmoitti ettei asetu vastustamaan sitä. Reagan tyytyi toteamaan, että olisi mieluummin jättänyt osavaltioiden päätettäväksi, halusivatko he Martin Luther King Daytä juhlittavan, mutta suostui kuitenkin sen allekirjoittamaan: “koska kongressi halusi siitä kansallisen vapaapäivän, uskon kyseisen päivän symbolisuuteen ja allekirjoitan lain kun se tulee pöydälleni”³⁰⁰.

5. Unelmoija vai aktivisti? – Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan liittyneet kiistat.

Martin Luther Kingin julkisuuskuva ei rakentunut pelkästään niin sanottujen passiivisten rakentajien ympärille, vaan siihen pyrittiin vaikuttamaan ajoittain hyvin aktiivisesti. Kingin julkisuuskuva piti sisällään tiettyjä konsensuksia, jotka käytännössä kaikki hyväksyivät. Kingin merkitys Yhdysvalloille oli kaikkien tiedossa ja hyväksymä tosiseikka, hänen väkivallattomuuttaan sekä toimintaansa arvostettiin yli väestöryhmien ja puoluerajojen. Toisaalta Kingiin liittyi myös eriäviä mielipiteitä ja hänen toimintaansa saatettiin tulkita hyvin eri tavalla. Samalla vaikka kaikki olivat yhtä mieltä Kingin tärkeydestä, näki osa tärkeyden ja vaikutuksen hyvin erilaisilla tavoilla. Kingin käsitteen määrittelyssä on tärkeää huomioida myös nämä eriävät mielipiteet ja kiistat. Aivan kuten käsitteissä ylipäätään, on niiden erilainen tulkinta täysin mahdollista. Martin Luther King oli eläessään monessa toiminnassa mukana, kirjoittaen aktiivisesti ja osallistuen ahkerasti yhteiskunnalliseen keskusteluun. Tästä syystä hänen toimintaansa on mahdollista tulkita eri tavoin, riippuen katsojan näkökulmasta ja omista mielipiteistä.

Erityisesti tummaihoiset kansalaisoikeusaktiivit kritisoivat Kingin julkisuuskuvaa vääränlaiseksi ja

²⁹⁸ New York Times 11.5.1982 - “Reagan sympathetic, but cautious on a King holiday”.

²⁹⁹ Ibid.

³⁰⁰ Ibid.

että media ei ollut huomionnut Kingin toiminnan ja elämän tiettyjä piirteitä. Hyvä esimerkki kritiikistä oli vuonna 1978 julkaistu kuusituntinen elokuva (tai oikeastaan minisarja) Kingistä, joka otettiin etenkin tummaihoisten Kingin julkisuuskuvaan liittyi näin ollen keskustelu Kingin julkisuuskuvasta: millaisena Kingin sai kuvata? Miten hänestä piti kirjoittaa? Mitä hänen toimistaan tuli nostaa esiin? Oliko King radikaali? Kenelle kuului ylipäättään oikeus määritellä se millainen Martin Luther King oli?

Julkisessa keskustelussa Martin Luther Kingistä on huomattavissa kaksi melko selkeää ääripäätä Kingistä New York Timesissa ja The Washington postissa tuntuvat muodostuvan tummaihoisten kansalaisoikeusaktiivien ja valkoisten republikaanien välille. Tummaihoisille kansalaisoikeusaktivisteille Martin Luther King on nimenomaan aktivisti, joka taisteli heidän oikeuksiensa puolesta, vastustaen samalla köyhyyttä ja vähempiosaisuutta. Heille King oli pikemminkin aktivisti, jonka tehtävä oli ravistella Yhdysvaltojen rakenteita ja arvoja. Toisille, etenkin valkoisille republikaaneille, King oli enemmän moraalinen johtohahmo, jonka tehtävä oli ollut ravistella Amerikka takaisin tasa-arvoiselle polulle, josta Amerikka oli hairahtanut pois. Heille King ei esiinny “aktivistina”, vaan pikemmin vääryyksien vastustajana ja tasa-arvon puolustajana, jonka tehtävänä oli saada Yhdysvallat toteuttamaan myös käytännössä ne arvot, jotka oli kirjoitettu satoja vuosia aiemmin perustuslakiin.

Kingistä käyty keskustelu tuntuu polarisoituvan kahden ääripään välille: tummaihoisten kansalaisoikeusaktiivien ja valkoisten republikaanipoliitikkojen välille. Siinä miten eri ihmiset muodostivat mielipiteensä ja näkemyksensä Kingistä on hyvä tarkastella näiden konteksteja. Esimerkiksi Quentin Skinner korostaa, että poliittisia tekstejä tulisi tulkinta aina kontekstinsa kautta, eli missä tilanteessa kirjoittaja on tekstit luonut. Jos Skinnerin ajatusta soveltaisi Martin Luther Kingin julkisuuskuvan tulkintaan, on tärkeää ajatella missä kontekstissa ihmiset tulkintansa Kingistä tekevät. Valkoihoisen republikaan tekee tulkintansa huomattavan erilaisesta kontekstista, kuin Kingin rinnalla toiminut kansalaisoikeusaktivisti. Molemmat tulkitsevat Kingiä henkilönä erilaisista näkökulmista, jotka luonnollisesti vaikuttavat luotuun kuvaan. Skinnerkin mukaan historiassa absoluuttisten faktojen löytäminen on haastavaa, ellei jopa mahdotonta, joten voisiko Kingin julkisuuskuvaa ajatella samalla tavalla? Nykyhistorian ajatuksen mukaisesti “todellisuus on

sosiaalisesti tai kulttuurillisesti rakennettu”, joten myös Kingistä rakennettu todellisuus on riippuvainen rakentajistaan. Rakennusaineena ovat Kingin toiminta, kampanjat, puheet, mielikuvat, muistot, tulkinnat ja ympäristön vaikutus, mikä luonnollisesti vaihtelee ihmisten ja ihmisryhmien välillä. Myös oma poliittinen konteksti vaikuttaa tähän, eli mitkä ovat itselle tärkeitä arvoja. Näiden arvojen läpi sitten nostetaan Kingistä esiin itselle merkittäviä arvoja.

5.1 Eri näkemykset Kingin julkisuuskuvasta ja siihen liittyvät kiistat.

Yksi eniten Kingin julkisuuskuvan oikeudellisuutta kommentoinut aktiivi oli Jesse Jackson. Jackson otti ensimmäistä kertaa kantaa Kingin julkisuuskuvaan jo vuonna 1977, jolloin The Washington Post julkaisi hänen mielipidekirjoituksena nimeltä “The Unfinished work of Martin Luther King”³⁰¹. Jackson hyökkäsi kirjoituksessaan olemassa olevaan kuvaan Martin Luther Kingistä, joka hänen mielestään oli vääränlainen, eikä huomionnut Kingin kannalta tärkeitä ja merkittäviä asioita. Jesse Jacksonin mukaan historia “muisti Kingin väärin” ja että King kuvattiin vain “varjona” siitä toikeasta Kingistä. Jacksonin mielestä historialla oli tapana “kastroida profeettojen imagoa” ja säilyttää henkilöistä ainoastaan se mikä oli “sulatettavaa” ja “pakattavaa” (digestible and packable). Historia myös “työnsi kauemmas ja kauemmas ne elementit, jotka olivat henkilön kannalta olennaisia”. Jacksonille oli siis olemassa tietynlainen King, jonka yhteiskunta oli ajankuluessa unohtanut. Sen sijaan nykyinen King ei ollut täysin kokonainen, vaan ikään kuin “varjo todellisesta Kingistä”, jonka Jesse Jackson tunsi.

Jesse Jackson myös korosti, miten nykyiset mielipiteet ja näkemykset Kingistä olivat “pehmentyneet”: “Kingin ollessa elossa, hänet kuvattiin ekstremistinä, vallankumouksellisena. Mainostaulut ja tietyt julkaisut sekä vihaajat, esittivät hänet koulutettuna kommunistisena kiihoittajana”. Jackson vertasi Kingin kohtelua Malcolm X:ään. Jacksonin mielestä molemmat aktivistit, King ja Malcolm X, esitettiin mediassa liian “pehmeinä”, eikä sellaisina radikaaleina aktivisteina, joihin he olivat tulleet tunnetuiksi eläessään.

³⁰¹ Jackson, Jesse. The Washington Post 18.4.1977 - “The Unfinished work of Martin Luther King”.

Jesse Jackson myös korosti yhteiskunnan roolia, Martin Luther Kingin salamurhassa. Jacksonin mielestä media kiinnitti aivan liikaa huomiota siihen, *kuka* Kingin tappoi, kun heidän olisi pitänyt pikemminkin kysyä *mikä* tappoi Kingin. Jacksonin mielestä Kingin kuolemaan oli syyllinen nimenomaan yhteiskunta, eikä yksittäinen salamurhaaja: “Martin Luther Kingin tappoi yhteiskunta, joka kasvoi suvaitsemattomaksi profeettaa kohtaan”.

Toinen New York Timesissa julkaistu Jesse Jacksonin teksti, oli tammikuulta vuodelta 1986. Teksti ei ollut edellisen tapaan mielipidekirjoitus, vaan lyhennelmä Jacksonin puheesta “A challenge to protect the integrity of Dr. Martin Luther King Jr.'s legacy”. Puheessaan Jackson jatkoi tuttua linjaansa kritisoiden median roolia Kingin väärän julkisuuskuvan korostamisessa. Jackson syytti mediaa siitä, että King oli kuvattu ei-uhkaavana “unelmoijana”, eikä siis aktivistina ja ihmisten piti vastustaa tätä “heikkoa ja aneemista kuvaa”. Jacksonin mielestä poliitikot kuvasivat Kingiä “unelmoijaksi”, koska halusivat ihmisten muistavan Kingin “idealistinia ilman konkreettista sisältöä (idealist without substance)”. Poliitikoista Jesse Jackson nosti esimerkin presidentti Reaganista, joka ei Jacksonin mielestä osannut “kunnioittaa Kingin muistoa, ilman syytteitä kommunismista”.

Jacksonille Martin Luther King oli sellainen hahmo, joka ennen kaikkea vastusti vallitsevaa yhteiskuntajärjestystä ja tummaihoisten kohtelua. Hän halusi selkeästi muuttaa sitä käsitystä, että King oli vain “pelkkä unelmoija”. Sen sijaan King piti nähdä toimijana, joka oli päättäväisesti vastustanut niitä yhteiskunnan ja valtion toimia, jotka sortivat osaa kansasta. Jacksonin mielestä Kingiä piti kunnioittaa nimenomaan toiminnalla, jota King itse olisi varmasti tehnyt: “Me kunnioitamme häntä vaatimalla oikeuslaitoksen toimia äänestyksen ja äänestäjäksi rekisteröitymisen parantamiseksi. Me kunnioitamme häntä rekisteröitymällä joukolla äänestäjiksi hänen syntymäpäivänsä aikana”. Kingin muistamiselle “epäkunnioittavaa” oli tukea “sitä systeemiä joka tukee Etelä-Afrikan rotusortoa ja harjoitti väkivaltaa Etelä-Amerikassa”. Jackson huomautti vielä lopussa, että Kingiä ei “salamurhattu uneksimisesta”, vaan hänet salamurhattiin “toiminnan ja hallinnon haastamisen takia”.

Jesse Jacksonin ohella Andrew Young oli toinen aktivisti, joka piti Martin Luther Kingistä annettua kuvaa vaillinaisena. Hänen mukaansa osa Kingin toimista oli edelleen “kontroversaaleja”, kuten

Vietnamin sodan vastustus. Young mielestä tuleva Kingin oma juhlapäivä oli “etuajassa”, juuri siitä syystä, etteivät ihmiset olleet periaatteessa valmiita juhlimaan “koko Kingiä”: “me haluamme juhlia Martin Luther Kingiä, mutta emme halua juhlia kaikkea hänessä. Haluamme juhlia hänen kansallista toimintaansa ja visiotaan, mutta emme ole vielä valmiita juhlimaan hänen kansainvälistä visiotaan”. Jacksonin tapaan Young koki, etteivät kaikki huomioineet ikään kuin koko Kingiä. Martin Luther Kingin toiminnasta, filosofiasta ja persoonasta ei voinut ottaa vain tiettyjä osia ja juhlia näitä, vaan hänen toimintansa tuli huomioda kokonaisuutena: King ei ollut pelkkä unelmoija, vaan myös aktivisti, vietnamin sodan vastustaja, toimija ja myös radikaali.

Jesse Jackson piti etenkin Ronald Reagania ja osaa politikoina syypäänä vääränlaiseen kuvaan Kingistä ja samoilla linjoilla oli myös Andrew Young. Youngin mielestä republikaanit suhtautuivat tiettyihin Kingin toimiin ja ajatukseen hyvin epäilevästi. Myöskään Yhdysvaltojen yritykset eivät olleet enää samalla tavalla suotuisia liikkeelle, kuin vielä 1960-luvulla. Young käytti esimerkkinä Birminghamia, jossa sopu tummaihoisten ja kaupungin välillä saatiin pitkälti kaupungin yritysten ansiosta. Nyt liikeyritykset suhtautuivat tiettyihin Kingin toimiin yhtä epäillen kuin republikaanit, mistä syystä myös toiminnalle oli vaikeampi saada rahoitusta. Young totesi, että “republikaanit ja liikeyritykset eivät oikein tiedä mitä tehdä tällä juhlapäivällä”.

New York Times julkaisi 20. päivä tammikuuta vuonna 1986, eli heti Martin Luther King Dayn jälkeen, uutisen otsikolla “saving a dissenter from his legend”³⁰². Kyseinen artikkeli paneutui juuri tähän kiistaan Martin Luther Kingin julkisuuskuvasta, mistä muun muassa Jesse Jackson ja Andrew Young olivat kirjoittaneet. Uutisessa oli erityisesti kansalaisoikeusaktivistien näkemyksiä Kingin julkisuuskuvasta ja siitä millaisena King pitäisi muistaa tämän juhlapäivänä.

Artikkelin kirjoittaja Robin Toner totesi tekstin alkupuolella, että osa kansalaisoikeusaktiiveista olivat huolestuneita Kingin muutoksesta kansalaisoikeusjohtajasta legendaksi. Pelkona oli, että kuva Kingistä oli alttiina muutoksille ja pehmenyksille. King ikään kuin “neutralisoitiin” sellaiseksi mitä hän ei ollut eläessään ollut: poliittisesti turvatussa asemassa. Pelko oli, että Kingin julkisuuskuva oli ajan kuluessa muuttunut, eikä vastannut enää sitä Kingiä, jollaisena aktivistit

³⁰² Toner, Robin. New York Times 20.1.1986 - “Saving a dissenter from his legend”.

Kingin näkivät. Tällaiset juhlallisuudet olivat omiaan levittämään tätä “väärää” kuvaa Kingistä. Georgian osavaltion senaattori ja pitkäaikainen kansalaisoikeusaktiivi Julian Bond, kertoi oman mielipiteensä näin: “Se (juhlinta) näyttää keskittyvän lähes pelkästään 'unelmoija-Kingiin' (King the dreamer), eikä niinkään sodanvastaiseen aktivistiin, taloudellisen järjestyksen vastustajaan, Apartheidin vastustajaan. Juhlinta ei koske Kingiä kokonaisuudessaan”³⁰³.

New York Timesin Robin Toner allekirjoitti Julian Bondin näkemyksen. Tonerin mielestä oli olemassa kaksi erilaista Kingiä: “katsoessamme taaksepäin, näemme syntyneen kaksi erilaista Kingiä. Ensimmäinen King on ylivertainen ja historian haltuun ottama, se King jonka kuva on piirretty virallisissa puheissa. Toinen King on puolestaan edelleen poliittisesti latautunut. Tämä King on sitkeä reformoija sekä sosiaali-kriitikko, jonka kuvaa korostavat Kingin rinnalla marssineet kansalaisoikeusaktiivit”. Ero voitaisiin tiivistää siten, että oli olemassa eräänlainen “virallinen” tai “julkinen” Martin Luther King joka esiintyi ylistävissä puheissa ja lehtijutuissa. Sitten oli olemassa toinen King, joka oli enemmän aktivisti, kuin unelmoija, se King joka vastasi todellisuutta tämän lähipiirille ja muille kansalaisoikeusaktiiveille. Robin Toner mielestä oli olemassa “Ronald Reaganin King”, jonka “profetiaallinen ääni kosketti amerikan omaatuntoa”³⁰⁴. Sitten oli olemassa myös “Jesse Jacksonin King” joka oli “väkivallattomuuden soturi” ja jonka saavutukset oli “rakennettu kansalaistottelemattomuudella” ja tämän Kingin perintö “vaati jatkuvaa aktivismia”³⁰⁵.

Näiden kahden näkemyksen erot konkretisoituivat Kingin kunniaksi järjestetyissä juhlallisuuksissa, missä Ronald Reagan ja Jesse Jackson puhuivat omilla tahoillaan Martin Luther Kingistä. Reagan kuvaili Kingiä³⁰⁶ “suureksi mieheksi” joka taisteli “tämän upean maan sisältä kumpuavan oikeudenmukaisuuden puolesta”³⁰⁷. Jesse Jackson taas omassa puheessaan syytti Ronald Reagania “tekopyhydestä” sillä hän “kunnioitti Kingiä, mutta kieltäytyi noudattamasta Kingin filosofiaa”.

³⁰³ Toner, Robin. New York Times 20.1.1986 - “Saving a dissenter from his legend”.

³⁰⁴ Ibid.

³⁰⁵ Ibid.

³⁰⁶ Reagan puhui Martin Luther Kingistä Washingtonilaisen ala-asteen oppilaille.

³⁰⁷ Toner, Robin. New York Times 20.1.1986 - “Saving a dissenter from his legend”.

Republikaanipoliitikko Newt Gingrich puolestaan kommentoi Jesse Jacksonin puhetta kriittisesti. Gingrichin mielestä Jacksonilla ei ollut oikeutta määritellä sitä, miten Kingistä sai puhua: “Jesse Jacksonin on epäviisasta olla tuomarina siinä kuka voi ja kuka saa jakaa Kingin unelman”³⁰⁸. Gingrichin mielestä kenelläkään ei ollut oikeutta “omia Kingiä itselleen”, sillä King “yhdistää meitä kaikkia (transcends us all)”³⁰⁹.

Andrew Young kommentoi omalta osaltaan Kingin juhlapäivää, toteamalla että Yhdysvaltojen kongressi äänesti nimenomaan tätä “virallista” Kingiä. Kongressi oli Youngin mielestä “äänestänyt Kingin I have a dream -puheen puolesta. He eivät äänestäneet Kingin Vietnamin sodan vastaista puhetta, tai Kingin Lyndon Johnsonille esittämää haastetta köyhyiden lopettamiseksi”. Toisaalta Youngin mielestä, jo tuo Kingin unelma ja I have a dream -puhe ovat juhlimisen arvoisia.

Ronald Reagan sai voimakasta kritiikkiä myös siitä, miten hän oli suhtautunut Jesse Helmsin syytöksiin Kingin kommunismista. Reagan sai osakseen hyvin voimakasta kritiikkiä, kun hän oli vastannut lehdistötilaisuudessaan kysymykseen Jesse Helmsin syytöksien Kingin kommunistiyhteyksien paikkaansapitävyydestä, että “sen me saamme tietää 35-vuoden kuluttua”³¹⁰. Reaganin kommentti sai osakseen hyvin paljon kritiikkiä ja sekä New York Times sekä The Washington Post ottivat molemmat kantaa asiaan. Reaganiin kohdistunut kritiikki liittyi Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan siten, että Reaganin katsottiin epäsuorasti pitäneen Kingiä kommunistina. Lehdet eivät itse kritisoineet Kingin julkisuuskuvaa samalla tavalla kuin osa kansalaisoikeusaktiiveista, mutta myös niissä oltiin valmiita esittämään kritiikkiä niitä näkemyksiä kohtaan, jotka eivät näiden mielestä Kingin kuvaan kuuluneet. Kommunismi näytti olleen konkreettisin esimerkki, mikä katsottiin Kingin kuvaan kuulumattomaksi ja tästä syystä siitä myös kirjoitettiin.

New York Times julkaisi aiheesta parikin kirjoitusta, joissa kritisoitiin Reaganin toimintaa. Lokakuun 21. päivä vuonna 1983, eli muutama päivä Reaganin kommenttien jälkeen Kingin

³⁰⁸ Ibid.

³⁰⁹ Ibid.

³¹⁰ Reagan viittasi kommentillaan FBI:n osittain laittomasti keräämiin tietoihin Martin Luther Kingistä. Reaganin mielestä siis todisteita Kingin kommunismista sai odottaa 35-vuotta, eli asiakirjojen salassapidon ajan.

väitetystä kommunistisuudesta, lehden sivuilla julkaistiin kommentaari yksinkertaisesti nimellä “not a 35-year question”³¹¹. Kirjoittaja kysyi Reaganilta (retorisesti), että tarvitsiko tämä todella “35-vuotta päättääkseen oliko King todella kommunisti” eikä “patriotti sanan todellisessa merkityksessä”. New York Timesin kirjoittaja huomautti, että “King oli vain ihminen” ja siksi “myös epätäydellinen”. Kingin johtama liike olikin saattanut vetää puoleensa niitä, joiden tavoitteet poikkesivat Kingin omista, mutta tämä ei tehnyt kommunismia. Kommunismisyytteiden tarkoitus oli puolustella Kingin “yksityisyyden törkeää loukkaamista” ja pyrkimys “tuhota Kingin moraalinen johtajuus”.³¹²

New York Timesin toimittaja Anthony Lewis otti tapaukseen kantaa muutamaa päivää myöhemmin³¹³, lokakuun 24. päivä kirjoituksella “The Real Reagan”³¹⁴. Lewis kutsui senaattori Jesse Helmsiä Yhdysvaltojen “inhoittavimmaksi mieheksi” ja “häpeäksi konservatiivikollegoilleen”. Ja koska Reagan oli ainakin epäsuorasti tukenut Helmsiä, oli Reagan näyttänyt, että tämän “sydän kuului radikaali-oikeistolle”. Toisaalta Reaganin mielipiteet eivät pitäisi olla yllätys, kuten Anthony Lewis huomautti. Todisteeksi hän nosti erilaisia sitaatteja Reaganilta menneiltä vuosilta³¹⁵. Lewisin yksi esimerkki Reaganin mielipiteistä oli vuodelta 1968 heti Kingin kuoleman jälkeen. Lewis kirjoitti, että tuolloin Reagan oli todennut Kingin toiminnasta, että “on suuri tragedia kun alamme valikoimaan lakeja joita kunnioittaa ja joita rikkoa”.

The Washington Postin kirjoittaja Richard Cohen otti asiaan kantaa lokakuun 23. päivänä³¹⁶ julkaistussa kirjoituksessa “My dream”. Cohen oli rakentanut kirjoituksen Kingin “minulla on unelma” puheen tyyliä. Cohen esimerkiksi kirjoitti, että “minulla on unelma, että kun Yhdysvaltojen presidentiltä kysytään, että oliko Kingin kommunismisyytteissä hänen mielestään perää, hän vastaisi selkeästi ei”. Kingin toiminta oli “amerikkalaisen tradition mukaista” eikä

³¹¹ New York Times 21.10.1983 - “Not a 35-year old question”.

³¹² Ibid.

³¹³ Vuonna 1983

³¹⁴ Lewis, Anthony. New York Times 24.10.1983 - “The Real Reagan”.

³¹⁵ Lewis totesi myös, että Reaganin näkemys kommunistien salaliitosta ei ollut mitenkään uutta.

³¹⁶ Vuonna 1983

“kommunismia” ja että King itse oli “rauhantahtoinen” eikä “missään nimessä kommunisti”. Cohenin mielestä presidentin olisi pitänyt kuvailla Kingiä “amerikkalaisena sankarina”.

Martin Luther Kingin vaimo Coretta Scott King paheksui myös Reaganin sanoja, todeten että ne olivat “loukanneet tummaihoisten amerikkaa (black-america)” ja että konservatiivien Martin Luther King Dayn vastustaminen oli jopa “voimakkaan rasistista”³¹⁷. Toisaalta Coretta myös hyväksyi presidentti Reaganin esittämän anteeksipyyntön.

Ronald Reaganin käyttämissä kuvauksissa Martin Luther King oli ollut henkilö, joka ikään kuin palautti Yhdysvallat takaisin omille arvoilleen. Reaganin puheissa korostui erityisesti se, miten Martin Luther King ravisutti Yhdysvaltojen “sielua” ja “omaatuntoa”. Reaganin puheissa tuli ilmi, että Yhdysvallat oli ikään kuin harhautunut pois omista arvoistaan ja että King oli lopulta palauttanut Yhdysvallat sinne. Yhdysvallat olivat olleet kuin väliaikaisen mielisairauden vallassa ja King oli ollut tähän lääke.

Presidentti Reagan myös sysäsi vastuuta Kingin unelmien toteutuksesta tavallisille kansalaisille, eikä siis valtiolle. Hän kutsui kaikkia yhdysvaltojen kansalaisia “sitouttamaan itsensä uudelleen Kingin rodulliselle tasa-arvolle”³¹⁸. Reagan julkaisi lausunnon Kingin syntymäpäivänä jossa hän kirjoitti Kingistä näin: “historiassa on hetkiä, jolloin yhden miehen ääni inspiroi miljoonia kuulijoitaan. Martin Luther King oli sellainen mies. Amerikalle hän symboloi rohkeutta, uhrautuvaisuutta ja oikeuden väsymätöntä puolustamista. Maailma tulee muistamaan Kingin suurena johtajana ja opettajana, jonka sanat herättivät meissä kaikissa toivoa oikeudenmukaisemmasta yhteiskunnasta”.³¹⁹ Omien sanojensa lisäksi Reagan siteerasi otteita Kingin I have a dream -puheesta. Reagan ei siis ollut mitenkään kriittinen Kingin suhteen, mutta toisaalta puheissa painotetaan huomattavasti erilaisempaa Kingiä, mitä vaikkapa Jesse Jackson.

³¹⁷ Williams, Juan. The Washington Post 22.10.1983 - “Reagan calls Mrs. King to Explain”.

³¹⁸ New York Times 16.1.1982 - “In Snow and Icy winds, a Nation honors Dr. King”.

³¹⁹ Ibid.

Presidentti puhui Kingistä myös vuotta myöhemmin, kun hän allekirjoitti Martin Luther Kingin Dayn virallisesti laiksi marraskuun 3. päivänä. New York Times ja The Washington Post kuvailivat allekirjoitustilaisuudesta kertoneiden uutisten otsikoissa, kuin Reagan oli ylistänyt Martin Luther Kingiä³²⁰. New York Timesin mielestä kyseinen päivä oli sellainen, jolloin Reagan sai siloiteltua kuvaansa tummaihoisen väestön silmissä. Presidentti myös ilmeisesti onnistui tässä, sillä esimerkiksi Jesse Jackson totesi, että hänellä ja presidentillä oli ollut omat kiistansa, mutta tämä hetki oli selkeästi “yksi paremmista”³²¹.

Reagan kuvaili puheessaan³²² Kingin oli tehnyt tasa-arvosta ja sen tavoittelusta elämäntyönsä. King ei myöskään “koskaan lopettanut väkivallattomuuden filosofiaansa”. Kingin johtamista kampanjoista Reagan nosti esiin Montgomeryn, marssin Washingtoniin ja myös nobel-palkinnon saannin. Lyhyessä ajassa “King muutti amerikkaa pysyvästi” ja Kingin kunniaksi tehty päivä oli sovelias hänen muistolleen”.

5.2 King' -elokuvan aiheuttama kritiikki Martin Luther Kingin julkisuuskuvassa.

Populaarikulttuurissa Martin Luther King on toistaiseksi esiintynyt yllättävän vähän. Kingistä on toki kirjoitettu kirjoja ja tehty lukuisia dokumentteja, mutta fiktiivisissä teoksissa hän ei ole juuri esiintynyt. Kingistä ei ole toistaiseksi tehty yhtään elokuvaa valkokankaalle, kuten vaikkapa aikalaisesta Malcolm X:stä³²³. Myöskään Kingin salamurha ei ole saanut populaarikulttuurissa samanlaista huomiota, kuin esimerkiksi Kennedyn salamurha, joka oli vuoden 1991 Oliver Stonen ohjaama elokuva “JFK”. Käytännössä ainut täysin Kingiin keskittyvä elokuva, tai pikemminkin minisarja, oli vuonna 1978 julkaistu kuusi tuntia kestävä “King”. Tämän minisarjan lisäksi Kingin

³²⁰ Hoffman, David. The Washington Post 3.11.1983 - “King is saluted as president signs holiday into law”; Pear, Robert. New York Times 3.11.1983 - “President, signing bill, praises Dr. King”.

³²¹ Pear, Robert. New York Times 3.11.1983 - “President, signing bill, praises Dr. King”.

³²² New York Times julkaisi uutisensa yhteydessä Reaganin puheesta pätkiä: New York Times 3.11.1983 - “Remarks by Reagan and Coretta Scott King”.

³²³ Spike Leen ohjaama “Malcom X” ilmestyi vuonna 1992. Malcom X:ää näytteli Denzel Washington. Kyseisessä elokuvassa King ei esiinny edes sivuhahmona. Kingin ainut esiintyminen on elokuvan lopussa, jossa on käytetty oikeaa nauhoitusta, missä King puhuu Malcom X:n murhasta ja sen vaikutuksesta.

esiintymiset televisiossa ovat olleet lähinnä dokumentteja ja nauhoituksia Kingin puheista tai kampanjoista. Kun ottaa huomioon Martin Luther Kingin suosion ja arvostuksen Yhdysvalloissa on jopa hieman yllättävää, että hänestä, tai kansalaisoikeusliikkeestä, ei ole tehty enemmän elokuvia tai tv-sarjoja. Mikä voisi olla syynä tähän Kingin välttelyyn populaari-kulttuurissa?

Yksi vastaus kysymykseen löytyy, kun tarkastelee näiden Kingistä tehtyjen näytelmien tai tv-sarjan saamista vastaanotoista. Oikeastaan kaikkia Kingiä kuvailevia teoksia, olkoon kyseessä tv-sarja, näytelmä, musikaali tai kirja, ovat ne herättäneet hyvin vilkasta keskustelua, jopa ennen julkista esitystä. Esimerkiksi vuonna 1978 julkaistu minisarja “King” herätti hyvin voimakkaita tunteita etenkin tummaihoisten kansalaisoikeusaktiivien suunnalta jo paljon ennen julkaisuaan. Erilaisiin teatterissa esitettyihin näytelmiin suhtauduttiin kenties vähän suopeammin (johtuen ehkä pienemmästä yleisöstä), mutta etenkin Kingiä esittänyt näyttelijä joutui suurennuslasin alle ja hänen suoritustaan punnittiin hyvin tarkasti, eli toiko se kunniaa oikealle Kingille.

Julkisuuskuvan tutkinnan kannalta tämä keskustelu niin sanotusta “fiktiivisestä Kingistä”³²⁴ on hyvin hedelmällistä. Elokuvissa tai näytelmissä joutuvat tekijät luomaan omanlaisensa näkemyksen Kingistä, jota muut voivat sitten arvioida, kun teos tulee julkiseen esitykseen. Teoksen pituus käytännössä pakottaa tekijät tiettyihin valintoihin ja kompromisseihin, eli kuinka Kingin elämä saadaan mahdutettua tiettyyn aikarajaan. Esimerkiksi teatterissa Kingin elämä pitäisi tiivistää korkeintaan muutamaan tuntiin, mikä tarkoittaa että kaikkia yksityiskohtia Kingin elämästä ja toiminnasta ei yksinkertaisesti voida huomioida. Martin Luther Kingin toiminnan laajuuden ja takia jopa kuusituntinen dokumentti asetti samat rajat. Tekijät joutuvat miettimään lukuisia kysymyksiä kuten, “Mitä Kingistä nostetaan esiin”, “Mitkä hänen toimistaan ovat tärkeitä”, “Millaisena King esitetään” ja niin edelleen. Lopputulos päättyy yleisön arvioitavaksi, jotka peilaavat tähän omaa näkemystään Martin Luther Kingistä. Vastaako elokuva omia käsityksiäni? Onko kuvaus realistinen? Onko Kingistä nostettu esiin mielestäni oikeita asioita? Parhaiten vastauksia tähän “fiktiivisen Kingin” vastaanottoon saa, kun tarkastelee vuonna 1978 tehtyä kuusituntista minisarjaa ja siitä käytyä keskustelua, joka alkoi jo hyvissä ajoin ennen sen TV-ens-iltaa.

³²⁴ Eli missä joku näyttelijä esittää Kingiä.

Ainut Kingistä tehty elokuva oli vuonna 1978 esitetty kuusituntinen doku-draama "King". Sarjan käsikirjoittajana sekä ohjaajana toimi Abby Mann³²⁵. Minisarja näytettiin ensimmäistä kertaa NBC:llä helmikuun 12. päivä vuonna 1978. Kuusituntinen ohjelma oli jaettu kolmeen kahden tunnin pätkään, jotka kanava näytti peräkkäisinä päivinä. Sarjan teko maksoi raporttien mukaan lähes kolme miljoonaa dollaria ja kattoi Kingin elämästä vuodet 1953 vuoteen 1968, eli Corettan tapaamisesta Memphisin salamurhaan³²⁶. Sarja oli filmattu pääasiassa Maconissa Georgiassa. Dokumentti tehtiin yhteistyössä Kingin perheen kanssa ja esimerkiksi Kingin vaimo Coretta Scott King toimi konsulttina. Pääosaa, eli Kingiä, näytteli Paul Winfred, kun taas Corettan roolissa nähtiin Cicely Tyson ja Kingin isänä Ossie Davis³²⁷.

Vaikka sarjan ensiesitys oli helmikuussa vuonna 1978, uutisoitiin sen vastaisista protesteista jo elokuussa 1977. The Washington Postissa julkaistiin elokuun 11. päivänä uutinen nimellä "A King Controversy", jonka aiheena oli tulevan King -elokuvan aiheuttama vastustus³²⁸. Ralph Abernathy ja SCLC olivat kutsuneet median edustajia kuuntelemaan vaatimusta boikotoida tulevaa King elokuvaa. Kirjoittaja Jacqueline Trescott kuvaili, että SCLC:n toimistolla kuhisi, "kuin ennen vanhaan" kansalaisyhteiskunnan aikana ja "Ralph Abernathyn protesti-ilmoituksessa oli samaa tulista retoriikkaa", joskin protesti oli Trescottin mielestä "ironinen"³²⁹. Ralph Abernathyn ja SCLC:n kriittinen suhtautuminen tulevaan elokuvaan tulee hyvin selväksi The Washington Postin artikkelissa elokuulta vuodelta 1977. Abernathy kutsui elokuvaa esimerkiksi "pahimmaksi Kingin vääristelyksi tähän päivään mennessä" ja että elokuvan tekijät "päätivät kirjoittaa historian ja kansalaisyhteiskunnan uudelleen". Abernathyn mukaan kyseistä elokuvaa "ei tulisi esittää". Toinen entinen Kingin kollega Hosea Williams ei ollut yhtään sen säästeliäämpi sanoissaan. Hänen mukaansa tekijät "saivat Martinin näyttämään pinnalliselta, epävarmalta, ikään kuin pelokkaalta ja mielipiteettömältä (un-opinionated)...Mielestäni on haitallista, että tummaihoiset ympäri maailmaa

³²⁵ New York Times mainitsee ohjaajan aiempina filmeinä "Judge in Nuremberg" ja "The Marcus-Nelson Murders".

³²⁶ Connor, John J. New York Times 9.2.1978 - "TV: 6-hour 'King', drama of civil rights drive".

³²⁷ Trescott, Jacqueline. The Washington Post 11.8.1977 - "A King controversy – protesting a Film's image of the Slain Leader".

³²⁸ Trescott, Jacqueline. The Washington Post 11.8.1977 - "A King controversy – protesting a Film's image of the Slain Leader".

³²⁹ Ibid.

näkevät valkoisten johdattelevan Kingiä ympäriinsä”.³³⁰

Uutisessa oli sitaatteja myös elokuvan puolustajilta, eli NBC:ltä sekä elokuvan tekijöiltä. Kirjoittaja Trescott huomauttaakin, että elokuvalla oli Kingin perheen täysi tuki. Uutisessa kerrottiin, että kysyttäessä protesteista Coretta Scott King kieltäytyi kommentoimasta, mutta julkaisi jälkikäteen kommentin: “King on draama eikä dokumentti ja se tulisi tuomita nimenomaan draamana. Kukaan muu ei voi olla yhtä tarkka mieheni imagosta tai elokuvan autenttisuudesta, kuin minä”. TV-kanava NBC:n tiedottaja tyytyi kommentoimaan asiaa lyhyesti, että kritiikki tuli sellaisilta henkilöitä “jotka eivät ole lukeneet samaa käsikirjoitusta kuin minä”³³¹.

New York Times puolestaan julkaisi elokuun 27. päivä vuonna 1977 uutisen “TV movie on Dr.King rekindles rancor between Widow and aides”, jossa kuvailtiin kyseisen elokuvan aiheuttaneen erimielisyyksiä Kingin lesken Coretta Scott Kingin ja kansalaisoikeusliikeaktiivien välillä³³². Artikkelin kirjoittaja Ayres Drummond kertoi, kuinka tuleva tv-elokuva Kingistä oli sytyttänyt debaatin/keskustelun “kuolleen kansalaisoikeustaistelijan henkilöstä ja paikasta historiassa”. Drummond huomauttaa, että tv-elokuva oli luonut kitkaa erityisesti Kingin lesken ja SCLC:n johdon välille. Lehden mukaan väittely koskee pitkälti sitä, että kuvastiko elokuva “tarkasti Kingiä ja SCLC:tä”. Drummondin mukaan SCLC:n johtajat olivat lukeneet vain elokuvan käsikirjoituksen, eli mielipide ei voinut perusta itse elokuvaan.

New York Timesin 17.8.1977 julkaistussa artikkelissa käytetyt SCLC:n henkilöiden sitaatit olivat hyvin samansuuntaisia, kuin The Washington Postin artikkelissa³³³. New York Times kirjoitti, että Ralph Abernathy syytti elokuvaa “historian vääristelystä” ja korosti, että oli “Kingin mukana koko matkan Montgomerystä Memphisiin”. Abernathyn mielestä elokuva “nostaa jalustalle Stan Levisonin roolin, joka todellisuudessa oli pienempi” ja “jätti huomioimatta Hosea Williamsin

³³⁰ Trescott, Jacqueline. The Washington Post 11.8.1977 - “A King controversy – protesting a Film's image of the Slain Leader”.

³³¹ Trescott, Jacqueline. The Washington Post 11.8.1977 - “A King controversy – protesting a Film's image of the Slain Leader”

³³² Drummond, Ayres B. Jr. The New York Times 27.8.1977 - “TV movie on Dr.King rekindles rancor between widow and aides”.

³³³ Tämä ei ole yllättävää, sillä sitaatit on todennäköisesti otettu samasta Ralph Abernathyn puheesta. New York Timesissa ei tosin mainita, milloin ja mistä Abernathyn sitaatit on otettu.

merkityksen”. Kirjoittaja Ayres Drummond huomauttaa kuitenkin, että Coretta Scott King on asiasta eri mieltä, väittäen että elokuva on “doku-draama, joka on kaiken kaikkiaan uskollinen kuvaus Kingistä ja kansalaisoikeusliikkeestä”.³³⁴

New York Timesin elokuun 1977 artikkelissa annettiin puheenvuoro myös elokuvan puolustajille. Esimerkiksi siinä oli pitkäkökö sitaatti Corettalta, jossa hän puolustaa elokuvan antamaa kuvaa edesmenneestä miehestään: “sinun tulee olla valikoiva tapahtuminen ja henkilöiden suhteen, kun sinun täytyy tiivistää 16 vuoden tapahtumat kuuden tunnin elokuvaan...egoja voi loukata, mutta olen itse tyytyväinen. Olen lukenut koko käsikirjoituksen. Mieheni on kuvattu ylväänä ja voimakkaana miehenä. Tämä koko kiista johtuu tarpeettoman kilpailullisesta ilmapiiristä (unnecessary competitive spirit)”³³⁵. Lisäksi NBC:n puhemies George Hooverin raportoitiin sanoneen, että “elokuva tyydyttää oikeudellista osastoamme sekä rouva Kingiä”. Myös ohjaaja Abby Mannilta oli otettu muutamia kommentteja lehteen. Mannin mukaan hän oli keskustellut itse Kingin kanssa mahdollisesta elokuvasta ennen tämän ampumista Memphisissä. Mannin mukaan hän “tiesi mitä King halusi” ja sai hyvää apua Andrew Youngilta, joka kuului Kingin lähipiiriin. Abby Mann kertoi, että hän halusi *valaista* tiettyjä puolia Kingin elämästä, kuten tämän kristinuskoa.

Joulukuussa vuonna 1977 The Washington Post kirjoitti King -elokuvasta vielä kerran ennen elokuvan virallista julkaisua³³⁶. The Washington Postin sunnuntainumerossa julkaistiin mielipidekirjoitus otsikolla “King: historical fact or Hollywood fiction?”. Kirjoittajana toimi Los Angeles Timesin journalisti Jeff Prugh. Prughin kirjoitus oli kattava, pitäen sisällään enemmän esimerkkejä, kuin mitä Jacqueline Trescottin kirjoittamassa uutisessa. Prugh muun muassa nosti esiin elokuvasta kontroversiaalisen kohtauksen, jossa King näytettiin omistavan aseensa³³⁷, joka ymmärrettästi oli etukäteen herättänyt kritiikkiä totuudenmukaisuudestaan. Ralph Abernathy

³³⁴ Drummond, Ayres B. Jr. The New York Times 27.8.1977 - “TV movie on Dr.King rekindles rancor between widow and aides”.

³³⁵ Drummond, Ayres B. Jr. The New York Times 27.8.1977 - “TV movie on Dr.King rekindles rancor between widow and aides”.

³³⁶ New York Timesissa seuraavan kerran elokuvasta kirjoitettiin vasta elokuvan julkaisun jälkeen.

³³⁷ Kyseisessä kohtauksessa King ojentaa tummaihoiselle militantille aseensa omasta laatikostaan.

esimerkiksi kiisti suoraan, että King olisi koskaan asetta edes omistanut. Ohjaaja Abby Mann oli puolestaan Jeff Prughin mukaan eri mieltä, kiistäen Abernathyn väitteen. Jeff Prugh oli ottanut artikkeliinsa mukaan muutamia kommentteja SCLC:n Tyrone Brooksilta. Myös Brooks oli kriittinen tulevaa elokuvaa kohtaan todeten, että Kingiä “ei kuvailtu niin kuin hän oli, vaan pikemminkin Setä Tuomona³³⁸ (Uncle Tom), jota valkoiset miehet johdattelivat”. Muilta SCLC:n aktiiveilta käytetyt sitaatit ovat lähes identtisiä.

Kun kyseinen kuuden tunnin tv-elokuva lopulta julkaistiin televisiossa helmikuun alussa vuonna 1978, kirjoittivat molemmat lehdet sen saamasta vastaanotosta. New York Times julkaisi helmikuun 9. päivä John J. O'Connorin artikkelin “TV: 6-hour 'King' Drama of civil rights drive” ja helmikuun 16. päivä Roger Wilkinsin artikkelin “Controversy on Film's accuracy flares up among black activists”.

New York Timesissa uutisoitiin elokuvan aiheuttamasta keskustelusta enemmän vasta sen julkaisun jälkeen, kun taas The Washington Post oli kirjoittanut siitä jo edellisen vuoden (1977) elo- ja joulukuussa. Varmasti osittain tästä syystä The Washington Postissa julkaistiin vain yksi artikkeli helmikuun 14. filmin kiistasta nimeltään “A continuing 'King' controversy”, jonka kirjoittajana oli aiemmista artikkeleista tuttu Jacqueline Trescott.

Jacqueline Trescottin artikkeli The Washington Postissa oli hyvin samantyylinen, kuin mitä hän oli kirjoittanut elokuussa 1977. Hän aloitti artikkelin toteamalla, että sama kiista vuonna 1977 alkanut kiista jatkui samanlaisena myös elokuvan julkaisun jälkeen. Hosea Williams kutsui elokuvaa “roskaksi”, John Lewis piti “joitakin osia historian vääristelynä” ja Wyatt Tee Walker piti Corettan sekä valkoihoisen asianajajan Stanley Levisonin rooleja “liioiteltuina”³³⁹. NBC:n mukaan yhtään valitusta “historiallisista epätarkkuuksista ei ollut tullut”. Lehdessä oli käytetty pidempiä sitaatteja Hosea Williamsilta ja Wyatt Walkerilta, joista kumpikaan ei anna elokuvasta kovinkaan positiivista arviota. Wyatt Walker kommentoi elokuvaa, että “minun laiminlyöntini on pientä verrattuna siihen mitä vahinkoa on tehty Martin (Kingin) persoonalle...nähtyäni elokuvaa kolme tuntia halusin

³³⁸ Nimitys tulee 1800-luvun puolivälin Harriet Beecher Stoven kirjasta “Setä Tuomon Tupa”, joka käsittelee orjuutta.

³³⁹ Trescott, Jacqueline. The Washington Post 14.2.1978 - “Continuing King controersy”.

huutaa. King on esitetty miehenä joka oli päättämätön, ihmisten manipuloima ja päätösten kiduttama. Mitään tuntemastani Kingistä ei ollut jäljellä. Ainut totuudenmukainen kuvaus oli Bull Connorista, mikä on surullista”³⁴⁰. Hosea Williams ei ole omassa näkemyksessään paljoa positiivisempi: “se (elokuva) todella vääristää Kingin todellisen kuvan, koska se näyttää hänet epävarmana, ei-itsenäisenä, pelokkaana ja epävarmana”³⁴¹. Ralph Abernathy vaati jopa elokuvan boikotointia. Courtland Cox, entinen SCC:n jäsen, tiivisti omalta osaltaan elokuvan saaneen kritiikin syyn: “musta yhteisö oli silloin toimija ja valkoinen yhteisö ainoastaan reagoija. Tämä elokuva sen sijaan korostaa valkoisen yhteisön merkitystä”.

Jacqueline Trescott kirjoitti myös siitä, että elokuvalla oli puolustajansa. SCLC-aktiivien erityisesti parhaana valkoinen asianajaja Stanley Levison kommentoi, ettei hänen roolinsa ollut mitenkään erityisen korostunut: “suhteeni Kingin kanssa ei ollut aina kovin julkinen. Puhuimme paljon puhelimesta...Kingin uran alussa hän ei juurikaan tuntenut eri organisaatioita...minä toimin linkkinä Kingin ja näiden organisaatioiden välissä”. Ohjaaja Abby Mann seisoi elokuvansa takana todeten, että vaikka elokuvassa saattoi olla “jotain vikoja”, mutta Kingin kuvaaminen pelkurina ei ollut yksi niistä.

New York Timesissa julkaistiin vuonna 1978 aiheeseen liittyen kaksi artikkelia. Ensimmäinen John O'Connorin kirjoittama teksti “TV 6-hour 'King', drama of civil rights drive” julkaistiin 9. helmikuuta, kun taas Roger Wilkinsin artikkeli “controversy on Film's accuracy flares up among black activists” julkaistiin helmikuun 16. päivä. Artikkelit olivat hyvin samankaltaisia, joskin O'Connor pyrki hieman enemmän esittelemään kyseistä elokuvaa, kirjoittaen sen taustasta, näyttelijöistä sekä muista yksityiskohdista. Molemmat New York Timesin reportterit kirjoittivat juttuihinsa omia näkemyksiään tummaihoisten kansalaisoikeusaktiivien kritiikin osuvuudesta.

John O'Connorin mukaan SLCL:n johtajien esittämä kritiikki oli ainakin osittain perusteltua. Elokuvassa Ralph Abernathyn rooli oli hyvin pieni ja Hosea Williams oli jätetty kokonaan elokuvan ulkopuolella. Toisaalta O'Connorin mielestä elokuva ei antanut sellaista kuvaa Martin Luther

³⁴⁰ Ibid.

³⁴¹ Ibid.

Kingistä, missä hän oli riippuvainen valkoisten johdatuksesta ja puhetaidosta. Sen sijaan King oli kuvattu “raivokkaan itsenäisenä, joka saattoi hylätä kaikki avustajiensa ehdotukset, mistä paras esimerkki oli Vietnamin sodan vastustus”. O'Connor piti elokuvaa myös varsin onnistuneena. Se vältti “tyypilliset doku-draaman sudenkuopat...dialogi, toiminta ja monipuoliset henkilöt oli luotu tarinan edistämiseksi”. O'Connorin mielestä Kingin näyttelijä Paul Winfieldin “roolisuoritus oli merkittävä”, vaikka “ei pystynytäkään jäljittelemään Kingin julkista puhumista yhtä vahvasti”. John O'Connor päätti artikkelinsa toteamalla, että “loppujen lopuksi King oli yksi dynaamisimmista ja tärkeimmistä johtajista Yhdysvalloissa tällä vuosisadalla. Tämä oli viesti mikä tulee selvästi esiin elokuvasta”.

Roger Wilkins ei ottanut omassa The Washinton Postin -artikkelissa yhtä paljon kantaa King -elokuvan onnistumiseen. Wilkins käsitteli aihetta, lähinnä muiden ihmisten käymän keskustelun kautta, vaikka totesi heti artikkelin alussa, että elokuvan synnyttämät reaktiot “olivat emotionaalisia, koska jokaiselle kansalaisoikeustaistelussa mukana olleelle olivat muistot Kingistä hyvin tärkeitä”. King herätti siis voimakkaita tunteita ihmisissä, etenkin niissä jotka olivat hänet tunteneet ja työskennelleet hänen rinnallaan. Tästä syystä reaktiot olivat ymmärrettäviä. Roger Wilkins huomautti myös, että kohu elokuvasta syntyi jo huomattavasti ennen sen virallista julkaisua, mutta laantui jonkun verran kun Coretta Scott King asettui elokuvan (ja sen käsikirjoituksen) puolelle. Roger Wilkins tiivistää melko hyvin elokuvasta syntyneen keskustelun ja kritiikin syyt yhdessä kappaleessa:

“jotkut Kingin lähipiiristä ovat valmiita jättämään huomiotta omasta mielestään elokuvassa esiintyvät historialliset epätarkkuudet tai virheet, koska he uskovat että elokuva on tärkeä väline saada ihmisille oikea mielleyhtymä Kingistä miehenä sekä kansalaisoikeusliikkeestä noin yleisesti. Toiset voivat olla raivoissaan, koska elokuvassa on heidän mielestään tahallisia vääristelyjä aiheesta, joka on heille hyvin henkilökohtainen ja merkinnyt isoa asiaa elämässään sekä mustien kansalaisoikeustaistelussa yleensä.”³⁴².

Roger Wilkins nosti Hosea Williamsin ja Andrew Youngin mielipiteet esimerkeiksi King -elokuvan

³⁴² Wilkins, Roger. New York Times 16.2.1978 - “Controversy on film's accuracy flares up among black activists”.

erilaisista tulkinnoista. Hosea Williams edusti kriittistä linjaa, jonka mielestä elokuva “väärästi Kingin todellista kuvaa”, koska elokuva kuvasi Kingin “heikkona ja pelokkaampana”. Andrew Young oli puolustelempi elokuvan suhteen, todeten että “osa kritikoista ei ole elokuvaa edes nähnyt, tai ei ollut alunperinkään mukana toiminnassa”. Lisäksi Youngin mielestä joidenkin ihmisten kritiikki johtui siitä, että heidät jätettiin kokonaan pois elokuvasta. Kumpikin heistä oli jätetty elokuvassa sivuun tai jopa pois kokonaan.³⁴³

John O’Connor piti elokuvan kritiikin syitä hyvin samanlaisina. Hänen mielestään kritiikki kumpusi doku-draaman perusluonteesta. Doku-draama oli tyylilahiltaan “lähtökohtaisesti faktapohjainen”, mutta yhtäaikaan hyvin “henkilökohtainen” työkalu. Doku-draama ei ole siis puhdas dokumentti, koska siinä “draaman luonnin takia muokataan henkilöhahmoja, tapahtumat on järjestetty tarkasti ja joitain faktoja on voitu muuttaa”. Toisin sanoen, konfliktit eivät ole vältettävissä, sillä valintojen pakollisuuden takia, joitakin kohtia piti muuttaa tai henkilöitä jättää pois elokuvasta. Muutokset eivät luonnollisesti ole aina kaikkien mieleen.³⁴⁴

Kun ottaa huomioon miten paljon King -elokuva herätti keskustelua ja huomiota jo useita kuukausi aennen ensi-iltaansa, voisi kuvitella sen katsojalukujen olleen suuret. Todellisuus oli kuitenkin hyvin erilainen. New York Timesissa julkaistiin vuonna 1978 helmikuun 26. päivä John O’Connorin artikkeli “Was 'King' too much for the audience?”³⁴⁵. Kyseinen artikkeli koski King -elokuvan “katastrofaalisen” huonoja katsojalukuja. Kuten jo artikkelin otsikko kertoi, John O’Connor pohti syytä tähän katsojalukujen vähyteen. Elokuva oli mainostettu paljon esimerkiksi TV:ssä ja se oli saanut lähtökohtaisesti positiivisia arvioita lehdissä. Tästä huolimatta “vain 20 prosenttia tv:tä katselleista talouksista oli valinnut ohjelmakseen Kingin”. O’Connor huomautti heti perään, että kyseessä on kaupallisen tv:n näkökulmasta “selkeästi katastrofi”. King -elokuva hävisi esimerkiksi selvästi samaan aikaan esitetylle “Loveboat” -sarjan jaksolle, vaikka “oli täysin selvää kumpi oli näistä kahdesta merkittävämpi”³⁴⁶. Etukäteen King -elokuvan toivottiin saavuttaman saman suosion tummaihoisten keskuudessa mitä sarja “roots”, mutta tästä jäätin selvästi. O’Connorin mukaan

³⁴³ Wilkins, Roger. New York Times 16.2.1978 - “Controversy on film's accuracy flares up among black activists”.

³⁴⁴ O’Connor, John. New York Times 26.2.1978 - “Was 'King' too much for the audience”.

³⁴⁵ O’Connor, John. New York Times 26.2.1978 - “Was 'King' too much for the audience”.

³⁴⁶ O’Connor, John. New York Times 26.2.1978 - “Was 'King' too much for the audience”.

“katsojalukuja tuskin auttoi tiettyjen tummaihoisten johtajien, etupäässä Hosea Williamsin ja Ralph Abernathyn näkemys, että elokuva tarkoituksellisesti vääristeli kansalaisoikeustaistelua ja siihen osallistuneita henkilöitä”³⁴⁷.

Martin Luther Kingistä oli tv-elokuvan ohella tehty myös dokumenttielokuvia sekä muutamia näytelmiä. Erityisesti dokumenttien vastaanotto näytti olleen huomattavasti suopeampi, eivätkä ne aiheuttaneet samanlaista keskustelua tai kritiikkiä, kuten fiktiivinen King -elokuva oli tehnyt. Dokumentit kuitenkin koostuvat aidosta materiaalista: haastatteluista, puheista ja filmeistä. Näin ollen tekijöitä ei pystytä kritisomaan väärästä Kingin esityksestä. Tietysti kritiikkiä voi suunnata dokumentin tekijöille siitä, että mitä pätkiä dokumenttiin on valittu ja onko joitakin kampanjoita tai puheita pudotettu pois lopullisesta versiosta. Esimerkiksi vuonna 1970 elokuvateattereihin saapunut (eli noin 8 vuotta aiemmin mitä tv-elokuva 'King', joka esitettiin televisiossa) dokumenttielokuva “King: A filmed record...Montgomery to Memphis”³⁴⁸. Dokumentti oli julkaistu ensimmäistä kertaa yhtä aikaa 700 elokuvateatterissa vuonna 1970, mutta sai ensi esityksensä televisiossa vuonna 1972. Kyseinen dokumentti sai lähes yksinomaan positiivisen vastaanoton sekä New York Timesissa että The Washington Postissa. Dokumentti ei myöskään herättänyt vastaavaa kritiikinaaltoa, mitä fiktiivinen elokuva 'King'.

The Washington Postin Henry Mitchell puolestaan kehui vuonna 1972 televisiossa esitettyä -dokumenttia “yhdeksi hienoimmaksi ohjelmaksi television historiassa”³⁴⁹. New York Timesin John O'Connor oli hieman säästeliäämpi ylistyksessään ja kutsui dokumenttia “kuvaukseksi ongelmallisesta maasta”³⁵⁰. Mitchell kirjoitti, että “ainoastaan neljä tai viisi kertaa sitten 1950-luvun jälkeen olin nähnyt mitään näin koskettavaa ja vaikuttavaa”³⁵¹. Dokumentissa olivat mukana “kaikki tärkeimmät kampanjat kuten March of Washington, Birmingham sekä Chicagon kampanja”. Mitchell korosti Kingin tekemisiä huomauttamalla, että tämän elämästä saisi useita erilaisia

³⁴⁷ O'Connor, John. New York Times 26.2.1978 - “Was 'King' too much for the audience”.

³⁴⁸ Mitchell, Henry. The Washington Post 5.4.1972 - “King's Ministry”.

³⁴⁹ Mitchell, Henry. The Washington Post 5.4.1972 - “King's Ministry”.

³⁵⁰ O'Connor, John. New York Times 4.4.1972 - “King – a filmed record”.

³⁵¹ Ibid.

dokumentteja: “Dokumentti voisi esittää Kingin hallintomiehenä (administrator), poliittisena voimana (as political force) ja puheen pitäjänä (as speech maker)³⁵². Toisinsanoen Kingin elämä ja siten myös julkisuuskuva piti sisällään lukuisia erilaisia näkökulmia, joista jokaisesta olisi voinut tehdä oman dokumentin. Kingin kuvaus riippui ainoastaan perspektiivistä tai näkökulmasta. Mitchellin mielestä kyseinen dokumentti kuitenkin keskittyi ennen kaikkea Kingiin kristittyinä (as Christian), joka näkyy Mitchellin mielestä erityisesti Kingin käyttämissä raamatun sitaateissa.

Yhtä ylistävästi dokumenttiin suhtautui The Washington Postin William Raspberry, jonka mukaan “Kingillä oli unelma jonka elokuva tavoittaa”³⁵³. Rasperryn mielestä dokumentissa tuodaan hyvin esiin poliisien väkivalta tummaihoisia kohtaan etelässä ja kuinka tämä dokumentti tuo nämä muistot esiin. Dokumentti tavoitti Rasperryn mukaan sen seikan, että King todella rakasti vihollisiaan ja hänen väkivallattoman toiminnan korostaminen tarkoitti, että hän kuoli pyhimyksenä, eikä niinkään marttyyrina.

New York Timesin Roger Greenspunin mielestä King -dokumentin totuudessa oli kyse “seremoniallisesta totuudesta, symbolisista eleistä, yleisöistä ja vellovista vastauksista (surging response)”³⁵⁴. Greenspun vertasi dokumentin keskitysleireistä kertovaan “Triumph of the Will” -dokumenttiin, joka “ei sinänsä ollut sisällöltään tai tunnelmaltaan/sävyltään samanlainen, vaan molemmissa ymmärrettiin historia draamana”³⁵⁵. King dokumentti “ei pyri analyysiin...vaan on kaikkine heikkouksineen erittäin kaunis elokuva”.

6. Päätäntö.

Pro Gradu tutkielmassani olen tarkastellut Martin Luther Kingin postuumia julkisuuskuvaa The Washington Postin ja New York Timesin sivuilla käydyin julkisen keskustelun kautta. Tavoitteena

³⁵² Ibid.

³⁵³ Raspberry, William. The Washington Post 23.3.1970 - “King had a dream; film recaptures it”.

³⁵⁴ Greenspun, Roger. New York Times 24.3.1970 - “The pilgrimage of Martin Luther King”.

³⁵⁵ Greenspun, Roger. New York Times 24.3.1970 - “The pilgrimage of Martin Luther King”.

oli selvittää Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan kuuluvia asioita, sekä sitä oliko Kingistä olemassa erilaisia tulkintoja, ja tätä kautta myös erilaisia julkisuuskuvia. Oliko olemassa kaksi tai useampi eri versiota Martin Luther Kingistä, joissa jokaisessa korostui hieman erilaiset asiat? Toisin sanoen, pitikö Norman Solomonin ja Jeff Cohenin esittämä hypoteesi Kingin julkisuuskuvan yksipuolisuudesta ja tietystä pehmeystä paikkaansa?

Pro Gradussa tarkasteltu Martin Luther Kingin julkisuuskuva pohjautuu pelkästään edellä mainittujen sanomalehtien esimerkkeihin. Onkin tärkeää huomauttaa, että Martin Luther Kingin julkisuuskuva on todella laaja ja oma tutkimukseni kattaa siitä vain osan. New York Timesin ja The Washington Postin sivuilta saa kyllä käsityksen Martin Luther Kingin julkisuuskuvasta, mutta sen täydellinen esitys vaatisi laajempaa perehtymistä eri lehtiin, kirjoihin, dokumentteihin, haastatteluihin ja tv-esityksiin, pitkältä aikaväliltä. Sanomalehdistä pystyi kuitenkin löytämään Kingin julkisuuskuvaan kuuluneita elementtejä, eri ihmisten näkemyksiä, sekä niitä kiistoja joita Kingin imagoon liittyi.

Martin Luther Kingin julkisuuskuvassa erittäin voimakasääninen ryhmä olivat Kingin kollegat kansalaisoikeusliikkeestä, jotka ottivat hyvin voimakkaasti kantaa siihen, millaisena ja miten Kingiä saatiin kuvailla. Yksittäisistä henkilöistä esiin voitaisiin nostaa ainakin Jesse Jackson, Andrew Young, Ralph Abernathy sekä Hosea Williams. Kollegojen ohella myös Martin Luther Kingin leski, Coretta Scott King, oli hyvin aktiivinen keskustelija Kingiin liittyneissä asioissa. Coretta ei kuitenkaan ollut mielipiteissään aivan yhtä kärkeä, kuin esimerkiksi Jesse Jackson. Jacksonille, sekä monelle muulle kansalaisoikeusaktiiville, ei pelkästään riittänyt Kingin kuvailu, vaan he pyrkivät ohjailemaan sitä keskustelua, miten Kingiä ylipäätään sai kuvailla. Jos näkemys poikkesi heidän hyväksymästään totuudesta, oli näkemys yksinkertaisesti väärä.

Toinen merkittävä ryhmä Kingin julkisuuskuvaan liittyneessä keskustelussa, olivat poliitikot ja eri yhteisöjen johtajat tai johtohahmot. Poliitioista nousi esiin etenkin The Washington Postin sivuilla, Washington D.C:n pormestarit. 1980-luvulla Ronald Reagan oli yksittäisistä poliitikoista varmasti merkittävin Martin Luther Kingiin liittyneessä keskustelussa. Reagan oli selkeästi kiistelty hahmo kansalaisoikeusaktiivien keskuudessa, ollen ajoittain hyvin voimakkaan kritiikin kohteena.

Reagania edeltäneet presidentit Nixon, Ford ja Carter, eivät olleet yhtä selkeästi esillä. Syynä tähän saattoi olla se, että keskustelu Martin Luther King Day -juhlapäivästä kiihtyi vasta 1980-luvulla, eli Reaganin presidenttikaudella.

Poliitikkojen ohella myös erilaiset yhteisöjen voimahahmot ja vaikuttajat saivat ääntään kuuluviin Kingistä käydyssä keskustelussa. Martin Luther King oli itse pastori ja jonka toiminnassa kristilliset arvot olivat hyvin merkittäviä, joten ei ole yllättävää, että erityisesti papit kommentoivat usein Kingiä, tämän vaikutusta ja toimintaa. Monet Kingin kunniaksi järjestetyt tapahtumat olivat ainakin osittain järjestetty kirkkoissa, joissa paikallinen pastori piti aiheeseen liittyvän puheen. Näistä puheista sitten nostettiin esiin sitaatteja New York Timesin ja The Washington Postin sivuilla.

Myös tavalliset kansalaiset saivat ajoittain kertoa mielipiteitään, näkemyksiään ja muistojaan Martin Luther Kingistä. Kingin julkisuuskuva ei ollut lehtien sivuilla pelkästään poliitikkojen tai Kingin tunteneiden ihmisten varassa. Kansalaisia oli haastateltu erilaisissa Kingin kunniaksi järjestetyissä tapahtumissa, joissa oli yleensä sadoittain tai tuhansittain osallistujia. Lehtien sivuille valikoidut haastatellut ihmiset näyttivät valikoituneen melko sattumanvaraisesti, joskin tummaihoiset³⁵⁶ haastatellut vaikuttivat olleen yleisempiä. Tummaihoisten haastattelut lehdissä olivat sinänsä mielenkiintoisia Kingin julkisuuskuvan kannalta, koska näytti siltä, että lehdet preferoivat nimenomaan tummaihoisia haastateltavia. Eli vaikka lehdet puhuivat monesti Kingin vaikutuksesta koko yhteiskunnalle ja Yhdysvalloille, niin joko tietoisesti, tai tiedostamatta, Kingin toiminta yhdistettiin edelleen tummaihoiseen väestöön. Kingistä saatettiin puhua koko maan moraalisenä äänenä, mutta kommentit hänestä otettiin tummaihoisilta kansalaisilta. Toisaalta lehtiutisten perusteella ei pysty sanomaan, mikä prosenttiosuus eri väestöillä oli Kingin kunniaksi järjestetyissä juhlissa. Saattoi siis olla, että esimerkiksi paraadeissa tai puhetilaisuuksissa suurin osa osallistujista oli tummaihoisia.

Toisen mielenkiintoisen haastatteluryhmän muodostivat lapset. Molemmissa lehdissä oli useita sitaatteja ja kommentteja lapsilta. Lapsia saatettiin haastatella näiden eri tapahtumien yhteydessä,

³⁵⁶ Päätelin haastateltujen ihmisten ihonvärin kuvien ja nimien perusteella. Joskin aina tämä ei ollut mahdollista kuvien puuttumisten takia. Nimien pohjalta pystyi tekemään jotain päätelmiä, mutta tämä ei luullisesti ole aina kaikista varmin tapa.

tai sitten reportteri oli hankkinut ne kouluvierailulla. Lapset kertoivat Kingin toiminnasta ja tämän merkityksestä Yhdysvalloille, sekä tummaihoisille kansalaisille.

New York Timesissa ja The Washington Postissa esiintyneet eri ryhmät eivät olleen luonnollisesti ainoita jotka Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan vaikuttivat. Myös lehden omilla reporttereilla, kirjoituksilla ja uutisilla oli julkisuuskuvassa suuri merkitys. Sanomalehtien vaikutus Kingin julkisuuskuvaan, voitaisiin jakaa kahteen osaan. Ensimmäisen osan muodostivat Martin Luther Kingiin liittyneet tavalliset uutiset ja raportit. Niissä uutisissa ja raporteissa, jotka liittyivät usein johonkin tiettyyn ajankohtaiseen tapahtumaan, oli usein käytetty palstatilaa Kingin toiminnan ja henkilön esittelyyn.

Toinen Kingin julkisuuskuvaan vaikuttanut tekijä, olivat sanomalehtien mielipidekirjoitukset. Nämä kirjoitukset olivat usein pääkirjoituksia, kommentaareja, tai pidempiä raportteja Martin Luther Kingistä ja tämän toiminnasta. Näissä kirjoituksissa, toisin kuin uutisissa, pääpaino oli esimerkiksi Kingin merkityksen pohdinnassa.

Sanomalehtien ja siellä esiintyneiden henkilöiden pohjalta pystyi näkemään Martin Luther Kingin kuvauksissa tiettyjä lainalaisuuksia ja selkeitä korostuksia. Yleinen näkemys Kingistä oli käytännössä kaikilla positiivinen ja Kingiä arvostettiin yli puoluerajojen ja väestöryhmien. Molemmissa sanomalehdissä korostettiin Kingin merkitystä, aivan kuten tekivät lehtien sivuilla esiintyneet henkilöt, aina Ronald Reaganista tummaihoisiin pastoreihin. Yhtäläisyyksistä huolimatta oli kuvauksissa myös havaittavissa erilaisia painotuksia. Sanomalehtien kirjoitukset olivat esimerkiksi hieman mekaanisimpia, jolloin tavoitteena oli pikemminkin esitellä Kingiä ja hänen toimintaa, suurelle yleisölle. Monet lehtien haastattelemat, tai siteeraamat henkilöt, puolestaan ottivat Kingin kuvauksissa usein henkilökohtaisemman näkökulman. Kingin merkitystä saatettiin peilata omaan elämään, tai tiettyyn yhteisöön.

New York Timesin ja The Washington Postin uutisoinneissa, oli Kingin toiminta nostettu hyvin merkittävään asemaan. Martin Luther Kingiä kuvailtiin usein tämän toiminnan ja sen taustalla

olleen filosofian kautta. Näin Kingin ja muun kansalaisoikeusliikkeen organisoimat kampanjat, tempaukset ja mielenosoitukset, olivat olennainen osa Kingiin liittyvää narratiivia. Monesti King esiteltiin puhtaasti toimintansa kautta. King ei tiettyssä mielessä edes haluttu irroittaa tämän toiminnallisuudesta, vaan King ja kansalaisoikeustaistelu nähtiin olevan olennainen osa toisiaan. Kansalaisoikeustaistelu ei ollut mitään ilman Kingiä, eikä toisaalta King ollut mitään ilman kansalaisoikeustaistelua. Kingin kuoleman jälkeen lehdissä kirjoitettiin, kuinka se oli joutunut vaikeuksiin. Monet haastatellut puolestaan kertoivat, kuinka asiat olisivat varmasti paremmin jos King olisi edelleen elossa.

Kampanjoiden merkitys Kingin julkisuuskuvassa, korostui erityisesti lehtien omissa kirjoituksissa. Kansalaisten huomio näytti sen sijaan kiinnittyneen pikemminkin Kingin toiminnan merkitykseen, tavoitteisiin ja vaikutuksiin. Sanomalehtien merkitys uutisten tuottajina tarkoitti, että toiminnan esittely oli ajoittain mekaanisempaa ja eri kansalaisoikeuskampanjoita käytettiin toiminnan esimerkkinä. Useinmiten esimerkit haettiin Kingin ja kansalaisoikeusliikkeen alkua ajoilta tai vähintään vuotta 1965 edeltäneeltä ajalta. Vuoden 1965 jälkeiset kampanjat, kuten vaikkapa Chicagon kampanja, eivät saaneet New York Timesissa ja The Washington Postissa samalla tavalla huomiota, kuin esimerkiksi Selma, Birmingham ja Montgomery. Toisin sanoen, Norman Solomonin ja Jeff Cohenin hypoteesi Kingin kuvausten yksipuolisuudesta, näytti olevan perusteltu. Kampanjoista poimittiin esiin ne tunnetuimmat, ajalta ennen kansalaisoikeuslakeja, mutta samalla lehdet itse lisäsivät nimenomaan näiden kampanjoiden tunnettavuutta, samalla liittäen ne osaksi Kingin julkisuuskuvaa.

Sanomalehtien näkemyksissä oli ehkä yllättävän vähän eroavaisuuksia. Molemmissa lehdissä Kingiin suhtauduttiin positiivisesti ja hänestä kirjoitettiin hyvin samanlaiseen sävyyn. Selkein ero oli kenties Martin Luther King Dayn uutisoinnin kohdalla. New York Timesissa juhlapäivään suhtauduttiin ainakin aluksi hieman kriittisemmin. Kriitikki ei tosin ollut kohdistunut Kingiin ja siihen etteikö tämä olisi juhlapäivää ansainnut, vaan pikemminkin siihen ettei Yhdysvalloilla olisi ollut varaa kansalliseen juhlapäivään. Toisaalta myös Washington Postissa esiintyi muutamia vastaavia kommentteja, joskin hieman vähemmän.

Sen sijaan lehtien reportterien kirjoitukset erosivat kansalaisten näkemyksistä jonkun verran. Esimerkiksi tavallisten kansalaisten, erityisesti tummaihoisten, mielipiteet Kingistä olivat huomattavasti henkilökohtaisempia. Heillä King kuului yhteen käsitteiden “rakkaus”, “väkivallattomuus” ja muiden vastaavien kanssa. King ei esiintynyt heille pelkästään kuolleen kansalais-oikeustaistelijana, joka oli voittanut Nobelin rauhanpalkinnon, vaan heidän kuvauksissaan korostui Kingin merkitys, filosofia ja ajatukset. Monille King oli etenkin johtaja, joka oli omalla toiminnallaan auttanut tummaihoisia kansalaisia. King oli esimerkki, jonka filosofiaa piti seurata, ja toimintaa kunnioittaa.

Kingin toiminta oli edelleen merkittävässä osassa hänen imagoaan, joskin näkökulma oli henkilökohtaisempi. Kuvauksissa harvoin nostettiin esiin yksittäisiä kampanjoita, vaan ihmiset pikemminkin korostivat toimintaa ja sen merkitystä. Kampanjoita ei käytetty sellaisenaan esimerkkeinä, vaan toiminnasta puhuttiin huomattavasti yleisemmellä tasolla. Ihmiset saattoivat esimerkiksi puhua Kingin *väkivallattomuudesta*, *rakkaudesta* ja *rohkeudesta*. Ihmiset eivät puhuneet esimerkiksi Montgomerysta tai Birminghamista, vaan keskittyivät pikemminkin toimintaan yleisellä tasolla. Esimerkiksi ihmiset kertoivat Kingin toiminnan merkityksestä tummaihoisille, köyhille ja ylipäätään yhteiskunnalle. King oli ihmisille esikuva ja hänen merkitystään Yhdysvalloille ja sen kansalaisille korostettiin.

Tummaihoisille kansalaisaktiivisteille King oli ennen kaikkea toimija, jonka tavoitteena oli ollut erityisesti tummaihoisten ja köyhien aseman parantaminen. Etenkin Jesse Jacksonille ja muille Kingin kollegoille, King oli aktivisti sekä toimija. Martin Luther King haluttiin usein kuvata voimakkaan itsenäisenä toimijana, joka ei ollut riippuvainen valkoisista. Tämä korostui etenkin King -elokuvan kritiikissä, kun monet aktivistit syyttivät elokuvaa siitä, että siinä King oli tehty liian riippuvaiseksi valkoisista. Tummaihoisille King oli ensisijaisesti *tummaihoisten* auttaja, kun taas lehtien ja vaaleaihoisten poliitikkojen retoriikassa King oli ensisijaisesti *Amerikan* auttaja. Julkisuudessa Kingiä kuvailtiin aktivistien mielestä liian pehmeästi ja tämän radikaalius jäi taka-alalle.

Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan voimakkaasti liittynyt toiminta konkretisoitui erityisesti

hänen muistamisessaan. Monet uutisista liittyivät Kingin muistamiseen ja muiston kunnioittamiseen, sekä siihen miten Kingiä ylipäättään tulisi muistaa. Aivan kuten Kingin julkisuuskuva yleisesti, kuului myös muistamiseen konkreettinen toiminta hyvin läheisesti. Muistaminen ei saanut olla passiivista toimintaa, vaan sen tuli olla aktiivista ja Kingin ajatuksia tai filosofiaa kunnioittavaa. Toiminta ei kuitenkaan saanut olla mitä tahansa, vaan juhlinta ilman sisältöä, ei ollut myöskään soveliaasta. Kingin muistamiseen ja kunnioittamiseen soveliaat keinot tuli hakea Kingin elämästä ja ikään kuin jatkaa Kingin omaa toimintaa ja tavoitteita. Esimerkiksi juhliminen kaduilla tai vapaapäivän käyttäminen ostosten tekemiseen, ei ollut ikään kuin oikeanlaista Kingin kunnioitusta. Martin Luther Kingin ideologia, filosofia, toiminta ja tavoitteet kuuluivat olennaisesti hänen imagoonsa, joten nämä tuli näkyä myös ihmisten toiminnassa.

Martin Luther Kingin julkisuuskuvaan näytti kuuluneen tiettyjä yleisesti hyväksytyjä asioita. Kommentit Kingistä näyttivät vaihdelleen jonkun verran ja yleensä vaikuttajana oli mistä kontekstista kyseinen henkilö Kingiä katsoi. Martin Luther King ei edustanut pelkästään itseään, vaan ajamaansa aatetta ja tavoitteita, joita hän tavoitteli toiminnallaan. Tästä syystä erilaiset tulkinnat olivat mahdollisia ja Kingiä voitiin kuvailla eri näkökulmista. Erilaiset tulkinnat korostuivat etenkin tummaihoisten kansalaisoikeusaktivistien ja tiettyjen poliitikkojen välillä. Tosin myös 'King' -elokuva oli herättänyt keskustelua ja sitä syytettiin “vääränlaisen” Kingin näyttämisestä.

Monet Kingin aikalaisista kansalaisoikeusaktivisteista pyrki ajoittain vaikuttamaan omilla kommentteillaan median luomaan kuvaan Martin Luther Kingistä. Kingin julkisuuskuva oli kyllä positiivinen, mutta joillekin siinä korostuivat väärät asiat ja Kingistä annettu kuva oli tästä syystä puutteellinen ja jopa väärä. Näkemys on hyvin sama mitä Norman Solomonilla ja Jeff Cohenilla, jotka myös kritisoivat tätä. Etenkin 1980-luvulla monet tummaihoiset kansalaisoikeusaktivistit kritisoivat Kingistä luotua kuvaa liian pehmeänä, sekä Kingin radikaaliuden unohtamista. Tummaihoisten suhtautuminen Kingiin oli jopa mustasukkaista ja monissa kommentteissa korostui näkemys, että ainoastaan heillä oli oikeus määritellä King.

Tummaihoisten narratiiveissa King oli yleensä yhdistetty hyvin henkilökohtainen lataus ja

merkitystä omalle väestöryhmälle korostettiin. Kansalaisyhteistyötaistelussa mukana olleet lisäsivät tähän myös Kingin aktivismin ja oman aikansa radikaaliuden. Heille King ei ollut pelkästään toimija tai “moraalinen johtaja”, vaan myös radikaali joka uskalsi haastaa vallitsevan järjestelmän ja nousta puolustamaan köyhiä ja sorrettuja. Esimerkiksi Jesse Jackson syytti yleisten näkemysten ja mielipiteiden pehmentyneen vuosien kuluessa. Jacksonin puheista ei tosin käy selväksi, että halusiko hän edelleen ihmisten kuvailevan Kingiä “ekstremistinä” tai “vallankumouksellisena”, vai oliko hän pikemminkin turhautunut asioiden nykytilaan.

Taustalla Andrew Youngin, Jesse Jacksonin ja muiden kansalaisyhteistyöaktiivien kritiikille saattoi olla se, että he olivat jatkaneet taistelua tummaihoisten oikeuksien puolesta ja adoptoineet Kingin tavoitteita. Ehkä yhteiskunta ei ollut muuttunut riittävästi ja etenkin Reaganin kauden politiikka sai ihmiset ärsyyntymään “Kingin liian pehmeästä kuvasta”. Heille King edusti esimerkkiä hallituksen vastaisuudesta ja ongelmien esiintuojana, jollaista toimintaa tarvittiin edelleen. Monet ihmiset esimerkiksi korostivat sitä, miten Kingin unelma ei ollut vielä valmis, eikä tavoitteita oltu saavutettu. Kingiä ei nähty pelkästään rasismien ja segregaaation vastustajana, vaan kaikkien yhteiskunnallisten ongelmien haastajana.

Ero on sinänsä huomattava, jos sitä vertaa vaikkapa Ronald Reaganin näkemyksiin, tai yleiseen kuvaan miten Martin Luther Kingiä sanomalehtien kirjoittajat kuvasivat. Reaganille King oli Amerikan “omatunnon ääni” ja lehdille puolestaan “moraalinen johtaja”. Ei siis aktivisti tai radikaali. King edusti ihainnoitavaa henkilöä, joka toiminnallaan oli lopettanut rotuerottelun, mutta hän ei ollut radikaali köyhyyden vastustaja tai yhteiskunnan rakenteiden haastaja.

Tummaihoisten kansalaisyhteistyöaktivistien omistava ja tarkka suhtautuminen Martin Luther Kingiin näkyi etenkin vuonna 1978 julkaistun 'King' elokuvan herättäneessä keskustelussa. Jo ennen kyseisen elokuvan julkaisua sitä kritisoitiin hyvin voimakkaasti ja muun muassa Ralph Abernathy syytti elokuvaa “virheellisestä Kingin kuvauksesta”. Näkemys oli käytännössä se, että ainoastaan näillä Kingin lähipiiriin kuuluneilla henkilöillä oli olemassa oikea näkemys Kingistä ja siitä poikkeavat kuvaukset olivat vääriä. New York Times ja The Washington Post pysyttelivät itse aikaillaan erossa keskustelusta, ottaen lähinnä lyhyesti kantaa elokuvaan, pääasiassa sitä

puolustellen. Martin Luther Kingin julkisuuskuvassa ongelmalliseksi näytti nousseen etenkin tällainen “fiktiivinen King”, joka oli siis tekijöidensä näkemys Kingistä.

Kyseiset seikat näyttivät kuitenkin tukevan Norman Solomonin ja Jeff Cohenin väitteitä tietynlaisesta Kingin julkisuuskuvan yksipuolisuudesta. Saman väitteen esittivät niin Jesse Jackson, Andrew Young kuin Ralph Abernathy. Keskustelu ja kritiikki julkisuuskuvasta vain korostaa sitä, että King oli moniulotteinen hahmo, jonka toimintaa sekä merkitystä oli mahdollista tulkita eri tavoilla, riippuen omasta näkökulmasta. Julkisuuskuva rakentui tiettyjen asioiden ympärille, mutta syvemmät tulkinnat hajosivat jonkun verran. Voitaisiin sanoa, että Martin Luther King muuttui ajan kuluessa radikaalista kansalaisoikeusjohtajasta, joka eläessään jakoi mielipiteitä, kohti koko kansan rakastamaa unelmoijaa.

Martin Luther Kingin julkisuuskuva ei näytä olevan kovinkaan yksipuolinen, vaan näkemykset Kingistä vaihtelivat katsojan kontekstin mukaisesti. Tummaihoisille oli olemassa omanlaisensa King. Ronald Reaganille ja muille konservatiivipoliitikoille oli puolestaan olemassa erilainen King. Tummaihoiset näkivät Kingin eri tavoin kuin valkoiset. Sanomalehdet puolestaan kuvasivat Kingistä tiettyjä ominaisuuksia enemmän, jättäen tietyt asiat pienemmälle huomiolle. Esimerkiksi Kingin Nobel-palkinto ja toiminta kansalaisoikeusliikkeen johdossa sai enemmän huomiota, kuin Vietnamin sodan vastaisuus, tai tummaihoisten korostama aktivismi. Tietyissä mielessä yksikään näistä eri kuvauksista ei ollut väärä, tai ainakaan tarkoituksella harhaanjohtava. Kingin laaja toiminta sekä sen merkitys Amerikalle, tarkoitti että hänestä pystyttiin nostamaan esiin tiettyjä asioita. Kingistä ei ollut yksimielistä näkemystä hänen eläessään, joten miksi sellainen olisi syntynyt hänen kuolemansa jälkeen? 1980-luvulle tultaessa King oli noussut hyvin arvostetuksi hahmoksi, mutta hänen moninaisuutensa oli säilynyt.

7. Lähteet

Ankersmit, F.R., 2002. Historical representation. Stanford, California; Stanford University Press.

Arendt, H., 1972. Crises of the republic. New York: Harcourt Brace Jovanovich.

Berkhofer, R.F., 2008. Fashioning history : current practices and principles. New York: Palgrave Macmillan.

Berkhofer, R.F., A Behavioral approach to historical analysis. New York: .

Bloch, M., Lehtiö, O., Suolahti, E. and Berger, M., 2003. Historian puolustus. Helsinki: Artemisia.

Burke, P., 1992. History and social theory. Cambridge: Polity.

Burke, P., 2008. What is cultural history? Cambridge: Polity.

Burke, P., 1997. Varieties of cultural history. Cambridge: Polity.

Burke, P., 2001. New perspectives of historical writing. Cambridge: Polity.

Colaiaico, J.A. 1988, Martin Luther King, Jr. : apostle of militant nonviolence, Macmillan, Basingstoke.

Condit, C.M. & Lucaites, J.L. cop. 1993, Crafting equality : America's Anglo-American word, University of Chicago Press, Chicago (Ill.).

Davis, R., 1992. The Press and American Politics. New York: Longman.

Dyson, E.M., 2000. I May not get there with you – The true Martin Luther King Jr., New York: The Free Press.

Fairclough, A., 1987. To redeem the soul of America : the Southern Christian Leadership Conference and Martin Luther King, Jr. Athens: University of Georgia Press.

Fält, Olavi, K., Theoretical roots of the study of historical images. kirjassa Alenius, Kari; Fält, Olavi, K., 2008. Imagology and cross-cultural encounters in history. Tornio: Tornion kirjapaino.

- Gadamer, Hans-Georg, 2004. Ymmärtäminen ja totuus. Vastapaino.
- Garrow, D.J. 1988, Bearing the cross : Martin Luther King, Jr., and the Southern Christian 90 Leadership Conference. New York: Vintage
- Hyvärinen, M. Kurunmäki, J. Palonen, K. Pulkkinen, T. Stenius, H., 2003. Käsitteet liikkeessä – Suomen poliittisen kulttuurin käsitehistoria. Tampere: Vastapaino.
- Isoaho, M., 2006. The Image of Aleksandr Nevskiy in medieval Russia. Boston: Brill & Leiden.
- Jackson, T.F., 2007. From civil rights to human rights : Martin Luther King, Jr., and the struggle for economic justice. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Jamieson, K & Overholser, G. (edit.), 2005. The Press. New York: The Oxford University Press.
- Jaynes, G.D. & Williams, R.M., 1989. A common destiny : Blacks and American society. Washington D.C: National Academy Press.
- Kalela, J., 2000. Historiantutkimus ja historia. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Karvonen, E., 1997. Imagologia – imagon teorioiden esittelyä, analyysia, kritiikkiä, akateeminen väitöskirja, Tampereen yliopisto, Vammala: Vammalan kirjapaino.
- King, D., & Smith, R., 2011. Still a house divided - Race and politics in Obama's America. New Jersey: Princeton University Press.
- King, M.L., 2010 (ensimmäinen painos vuodelta 1958). Stride toward freedom: the montgomery story. Boston: beacon press.
- King, M, L., Vahtera, A. 1965. Emme voi odottaa. Helsinki: Oy Weilin & Göös Ab.
- King, M.L., Palomurto, T. 1967. Tästä eteenpäin – sekasorrosta yhteyteen. Helsinki: Kirjapaja Oy.
- Lehtinen, E., Kuusinen, J., 2001. Kasvatuspsykologia. Helsinki: Wsoy.
- Megill, A., Shepard, S. and Honenberger, P., cop. 2007. Historical knowledge, historical error : a contemporary guide to practice. Chicago: University of Chicago Press.

Page, B., 1996. Who deliberates: Mass Media in Modern Democracy. Chicago: University of Chicago Press.

Palonen, K., 2003. Quentin Skinner : History, politics, rhetoric. Cambridge: Polity.

Palonen, K., 1997. Kootut retoriikat. Jyväskylä: Jyväskylän Yliopiston Paino.

Parpei, K., 2010. Saints, Legends and forgeries – The formation of the historiographical image of Valaam monastery. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.

Perry, H. & Parent, W., 1995 (edit.). Blacks and the american political system. Gainesville: University Press of Florida.

Pocock, J.G.A., 2009. Political thought and history : essays on theory and method. Cambridge: Cambridge University Press.

Rosenzweig, R, Thelen, D., 1998. The Presence of the past : popular uses of history in american life. New york: Columbia University Press.

Schuman, H. 1997, racial attitudes in american : trends and interpretations Harvard University Press, Cambridge.

Skinner, Q., 2002. Visions of politics. vol. 1, regarding method. Cambridge: Cambridge University Press.

Tuck, S., 2010. We ain't what we ought to be : the Black freedom struggle, from emancipation to Obama, Cambridge: Belknap Hress of Harvard University Press.

Walton, H., 1972. The political philosophy of Martin Luther King, Jr. Greenwood Pub.

Winant, H. & Omi, M., 1994. Racial formation in the United States from the 1960s to the 1990s. New York: Routledge.

Internet-lähteet ja artikkelit:

Bruyneel, K., 2014. the King's Body - The Martin Luther King Jr. Memorial and the politics of

collective memory. JSTOR Online. <http://www.jstor.org/stable/10.2979/histmemo.26.1.75>

Leidulf, M., 2011. Intentions, Concepts and Reception: An Attempt to Come to Terms with the Materialistic and Diachronic Aspects of the History of Ideas, <http://www.ingentaconnect.com/content/imp/hpt/2006/00000027/00000003/art00001>

Cohen, Jeff & Solomon, Norman (1995). The Martin Luther King You Don't See on TV. <http://www.fair.org/index.php?page=2269>

Nora, P., 2001. The Tidal wave of memory. <http://www.project-syndicate.org/commentary/the-tidal-wave-of-memory>

Starosta, W., 1988. A national holiday for Dr. King - Qualitative content analysis of Arguments carried in the Washington Post and New York Times. JSTOR Online. <http://www.jstor.org/stable/2784512>

New York Times ja The Washington Post -lähdemateriaali:

Aarons, Leroy. The Washington Post 9.1.1970 - "Abernathy declares King Day".

Barker, Karlyn. The Washington Post 12.1.1986 - "Nation plans homage to King – events mark civil rights leader's birthday".

Barker, Karlyn & Washington, Peter. The Washington Post 28.4.1983 - "250,000 assemble to mark '63 march".

Brooke, James New York Times 21.1.1986 - "With sermons and protes, New York Hails King".

Bowman, Barbara & Morgan, Thomas. The Washington Post 16.1.1980 - "King Day 1980".

Carter, Philip. The Washington Post 16.1.1970 - "Much of U.S pauses to honor King".

Clendinen, Dudley. New York Times 27.8.1983 - "For rights rally, nostalgia edged with dissolution".

Coleman, Milton. The Washington Post 17.1.1978 - "Emotional King Memorial".

Connor, John J. New York Times 9.2.1978 - "TV: 6-hour 'King', drama of civil rights drive".

Dowd, Maureen New York Times 20.10.1983 - "Dr. King stirred conscience of Nation"

Doherty, Matthew J. New York Times 19.1.1986 - "Memories of Dr. King linger on L.I."

Drummond, Ayres B. Jr. The New York Times 27.8.1977 - "TV movie on Dr.King rekindles rancor between widow and aides".

Goodman, Walter. New York Times 11.4.1976 - "Remembering Martin Luther King".

Greider, William. The Washington Post 2.4.1978 - "After Dr. King: strong currents of social change".

Gilliam, Dorethy. The Washington Post 16.1.1982 - "King's Legacy".

Hunter, Charlyne, New York Times 16.1.1975 - "Dr. King is honored on 46th birthday".

Hyer, Marjorie The Washington Post 1.8.1976 - "Politics seen helping to fullfill King's dream".

Hoffman, David. The Washington Post 3.11.1983 - "King is saluted as president signs holiday into law";

Herbers, John. New York Times 28.8.1983 - "1983 March: Left revives".

Jackson, Jesse. The Washington Post 18.4.1977 - "The Unfinished work of Martin Luther King".

Jones, Linda Newton. The Washington Post 5.4.1974 - "Few attend memorial for Martin Luther King".

King, Coretta Scott. The Washington Post 23.10.1983 - "How can we observe this holiday".

Kleiman, Dana, Gargan, Edward A., New York Times 16.1.1981 - "On Dr. King's birthday, pupils learn the meaning of life".

Levey, Robert. The Washington Post - "D.C march, area events honor King".

Lewis, John New York Times 26.12.1975 - "From Rosa Parks to northern busing".

Lewis, Anthony. New York Times 24.10.1983 - "The Real Reagan".

Marriott, Michel. The Washington Post 16.1.1985 - "King's dream evoked on his birthday".

Milloy, Courtland. Williams, Juan. The Washington Post 16.1.1983 - "Dr.King Lauded as group plans holiday strategy".

McDowell, Edwin New York Times 16.1.1978 - "Dr.King's 49th birthday marked in services

stressing 'celebration'".

McQueen, Michel, The Washington Post 15.1.1981 - " Bittersweet memories of Martin Luther King".

Mitchell, Henry. The Washington Post 5.4.1972 - "King's Ministry".

Mitz, David. Stagg, Paul. New York Times 13.1.1980 - "A call for a new commitment".

Morgan, Thomas. Bowman, LaBarbara. 16.1.1980 - "King day 1980".

O'Connor, John. New York Times 26.2.1978 - "Was 'King' too much for the audience".

O'Connor, John. New York Times 4.4.1972 - "King – a filmed record".

Pear, Robert. New York Times 3.11.1983 - "President, signing bill, praises Dr. King".

Prial, Frank J. New York Times 16.1.1974 - "King and dream recalled across U.S".

Pianin, Eric & Murphy, Caryle. The Washington Post - "Martin Luther King day observed with parade, library speeches".

Pianin, Eric & Murphy, Caroline. The Washington Post 17.1.1984 - "A march on King Day".

Raspberry, William. The Washington Post 23.3.1970 - "King had a dream; film recaptures it".

Rosenfeld, Harry M., The Washington Post 5.4.1970 "Two years later: a long way to go".

Reed, Roy. New York Times 20.1.1986 - "In memory of Dr. King - if he were alive".

Ringle, Ken. The Washington Post 11.1.1984 - "King's Son gives audience here idea of his father's challenge for today".

Rule, Sheila. New York Times 15.1.1983 - "King birthday sparks lesson on civil rights".

Shaw, Adam. The Washington Post 16.1.1974 - "Many in City note Dr. King birthday".

Schmidt, William E., New York Times 8.3.1985 - " March for rights resounds after 20 years"

Schmidt, William E., New York Times 20.1.1986 - "Nation pauses to remember King, led by a huge tribute in Atlanta".

Schmidt, William. New York Times 21.1.1986 - "Nation pauses to remember King".

Shaw, Adam. The Washington Post 16.1.1974 - "Many in City note Dr. King birthday".

Tolbert, Kathy. Washington Post 15.1.1981. Dream is a Montgomery Theme.

Toner, Robin. New York Times 20.1.1986 - "Saving a dissenter from his legend".

Towers, Samuel A., New York Times 14.1.1979 – "New commorative for Dr. Martin Luther King"

Towers, Samuel A. New York Times 14.1.1979 - "Stamps: New commemorative for Dr. Martin Luther King".

Trescott, Jacqueline. The Washington Post 14.2.1978 - "Continuing King controversy".

Trescott, Jacqueline. The Washington Post 11.8.1977 - "A King controversy – protesting a Film's image of the Slain Leader".

Von Hoffman, Nicholas. The Washington Post 6.8.1973 - "the augusts have come and gone since we had the dream".

Washington, Peter. Barker, Karlyn. The Washington Post 28.8.1983 - "250,000 assemble to mark 63' march".

Wilkins, Roger. 3.4.1978 - "His courage brings changes in spirit of U.S blacks".

Wilkins, Roger. New York Times 20.1.1976 - "After the Assenter".

Wilkins, Roger. New York Times 16.2.1978 - "Controversy on film's accuracy flares up among black activists".

Wilkins, Roger. The Washington Post 4.4.1972 - "Remembering Martin Luther King".

Williams, Juan. The Washington Post 22.10.1983 - "Reagan calls Mrs. King to Explain".

Wilkins, Roger 3.4.1978 - "His courage brings changes in spirit of U.S blacks".

White, Ronald D. The Washington Post - "How can I honor Dr. King".

Whitaker, Joseph. The Washington Post 16.1.1979 - "King legacy recalled".

The Washington Post 7.1.1981 - "Alabama Localities split on King's birthday".

The Washington Post 15.1.1970 - "Rally, services in D.C nation to honor King".

The Washington Post 14.1.1982 "I had a vision"

The Washington Post 15.1.1985 - "Martin Luther King Day".

The Washington Post 15.1.1984 - "Remembering Dr. King's message".

The Washington Post 9.4.1972 - "Coretta Scott King...four years on her own".

The Washington Post 14.1.1970 - "Remembering Dr.King".

The Washington Post 15.1.1972 - "Remembering Dr.King".

The Washington Post 4.8.1983 - "Remembering Dr.King".

The Washington Post 15.1.1981 - "Remembering Martin Luther King Jr.".

The Washington Post 14.1.1982 - "I believe his teachings".

The Washington Post 19.8.1973 - "A long way from Canaan – An interview with Ralph David Abernathy".

The Washington Post 11.1.1979 - "What impact Martin Luther King Jr. Had on America?".

The Washington Post 15.1.1984 - "Remembering Dr. King's message".

The Washington Post 15.1.1979 - "Remembering Dr. King".

The Washington Post 9.4.1972 - "Coretta King...Four years on her own".

The Washington Post 3.4.1983 - "15 years later, the shames remain".

The Washington Post 5.4. 1983 - "16 years later, scars still show"

The Washington Post 7.4.1972 - "Four years later the shames remain".

The Washington Post 5.4.1986 - "16 years later, scars still show".

The Washington Post 15.1.1983 - "Dr. King's enduring message".

New York Times 5.4.1978 - "2 000 Memphis marchers honor Dr.

New York Times 21.1.1986 - "Nation pauses to remember King, led by a huge tribute in Atlanta".

New York Times 13.1.1984 - "Events for Martin Luther King's 55th Birthday".

New York Times 16.1.1976 "Dr. King Honored in a march for jobs"

New York Times 23.10.1983 - "Not a 35-year old question".

New York Times 15.1.1986 - "How to honor Dr. King".

New York Times 15.1.1984 - "The Dream lives".

New York Times 10.12.1982 - "How to remember Martin Luther King?".

New York Times 15.1.1984 - "The Dream lives".

New York Times 16.1.1982 - "In Snow and Icy winds, a Nation honors Dr. King".

New York Times 13.1.1975 - "Memory of Dr. King is marked in church services around city".

New York Times 15.1.1975 - "Dr. King's holiday".

New York Times 11.10.1983 - "A Day for Martin Luther King".

New York Times 10.12.1982 - "How to remember Martin Luther King".

New York Times 11.5.1982 - "Reagan sympathetic, but cautious on a King holiday".

New York Times 21.10.1983 - "Not a 35-year old question".

New York Times 23.5.1977 - "Thousands honor Martin Luther King Jr. In fifth avenue parade".

New York Times 13.1.1984 - "Events for Martin Luther King's 55th birthday".